

4802

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

ΤΩΝ

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΚΑΤΑ ΤΟ 1807, 1808, και 1826.

Μεταφρασθεῖσα πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ
εἰς τὸ Γαλλικόν, ἤδη δὲ ἐκ τοῦ
Γαλλικοῦ εἰς τὸ Ἑλληνικόν.

ΥΠΟ Θ. Λαπαρδά.

ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ

1841.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ.

Μεταφράσας τὴν ἱστορικὴν σύνοψιν τῶν ἐπανά-
στάσεων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ δεῖξας αὐτὴν
εἰς τινὰς φίλους μου, παρωτρύνθην ὑπ' αὐτῶν νὰ τὴν
ἐκδώσω εἰς φῶς, ὡς μὴν οὔσαν ἔτι εἰς τὴν γλῶσσαν
μας. Κατὰ πρῶτον μ' ἐφάνη δύσκολον τὸ νὰ φανῶ εἰς
τὸ δημόσιον μὲ τὰς μικρὰς καὶ ἀνικάνους δυνάμεις
μου. ἀλλ' ἡ ἔρεσις τοῦ νὰ γενῶ καὶ ἐγὼ κατὰ τι ὠφέ-
λιμος εἰς τὸ ἔθνος μου ὑπερενίκησε τὴν δειλίαν μου,
καὶ ἀπεφάσισα τὴν δημοσίευσιν τῆς μεταφράσεως
μου. Ἐπάσχισα δὲ νὰ πλετήσω αὐτὴν μὲ τὰς ἀναγ-
καιότερας σημειώσεις, ἔρασισθεῖς αὐτὰς ἀπὸ διαφό-
ρης Γάλλες συγγραφεῖς, ἧ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ
τὸν περίφημον Ὡσσωνα, Γάλλον.

Πεπεισμένος ὅτι τὸ ἐλληνικὸν ἔθνος, προωρισμένον
εἰς ἀνωτέραν τύχην, ἔχει χρεῖαν τῆς συμπράξεως ὄλων
τῶν τέκνων του· γνωρίζων ὅτι ἐνῶ αὐτὸ δέχεται εὐγ-
μόνοις τὰς λαμπρὰς θυσίας τῶν σοφῶν συγγραφέων
του, δὲν ἀποβάλλει οὐδὲ τὰς εὐτελεστέρας προσφοράς
τοῦ λοιποῦ τούτων μέρους· προθυμὸς δὲ μόνον μου
σκοπὸν τὴν ὠφέλειαν αὐτοῦ, μόνην με ἐπιθυμίαν τὴν
πρόοδον, καὶ αὐξήσιν τῆς φιλολογίας του, ἐτόλμησα
νὰ προσφέρω εἰς τὸ δημόσιον τὴν μικρὰν αὐτὴν μου
μετάφρασιν, ἐλπίζων νὰ λάβω τὴν συγγνώμην τῶν ἐλ-
λείψεων μου.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῆ 15 Ἰουλίου 1841.

Ο ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ

Ν. Δαυαρδῶν

ΣΥΝΟΨΙΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗ

ΤΩΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝ- ΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΚΑΤΑ ΤΟ 1807, 1808 και 1826.

— o o o —
1807 — Μαΐου 16.

Μὲν πολλῆς ἡ ὀθωμανικὴ διοίκησις ἐσκόπευε νὰ εἰσάξῃ μίαν ἐντελῆ ἀναμόρφωσιν εἰς τὸ τάγμα τῶν Γενιτσάρων (1), στρατεύμα αὐθάδες ἔ ἀνυπότακτον, ἐκ τοῦ ὁποίου, τὰς περισσοτέρας φορὰς, ἐξαρτᾶτο ἡ τύχη καὶ αὐτῶν τῶν ἰδίων Σουλτάνων. Ἀλλὰ διὰ νὰ βαλθῇ εἰς ἐνέργειαν ἐν σχέδιον τόσον δύσκολον, ἔ τόσον ἐπικίνδυνον, ἔπρεπε πρὸ πάντων νὰ συλλέξῃ νέα ἱκανὰ στρατεύματα, διὰ τῶν ὁποίων νὰ ἀντικαταστήσῃ τοὺς Γενιτσάρους, ἢ νὰ τοὺς ἀντισταθῇ διὰ τῆς βίας, ἐάν, καθὼς ἐπροβλέπετο, ἐδοκίμαζαν νὰ διατηρήσωσι τὴν ὑπαρξίν των καὶ τὰ προνόμιά των ἐπιμόνως. Ἡ πρώτη λοιπὸν φροντίς τοῦ Διβανίου (2) ἐστάθη εἰς τὸ νὰ διδάξῃ τὴν Εὐρωπαϊκὴν τάξιν εἰς τινὰ ἀριθμὸν στρατευμάτων, ὁ διοργανισμὸς τῶν ὁποίων ὠνομάσθη NIZAM TZENTIT, (3) τὸ ὁποῖον σημαίνει μεταρρύθμισιν. Οἱ στρατῶνες αὐτοῦ τοῦ νέου στρατεύματος ἐδιορίσθησαν εἰς τὸ Λεβέντ Σεφλικ εἰς Πέρα καὶ εἰς τὸ Σκούταρι. Μολονότι ἐν μέρει τοῦ Νιζάμ Τζεντίτ, συγκείμενον κατ' ἀρχὰς ἐκ 12,000 ἀτόμων ἐχάθη εἰς τοὺς κατὰ τοῦ Πασβάνογλου πολέμους καὶ κατὰ τῶν ἐπαναστατησάντων Πασσάδων τῆς Ἡπείρου, ὑπῆρχεν ὅμως ἔτι ἐν ἀρετὸν σῶμα εἰς τὴν πρώτην ἐκρηξίν τῆς Ἐπαναστάσεως κατὰ τὸ 1807. Αὐτὰ τὰ στρατεύματα εἶχαν ἓνα ἀρχηγόν, ἓνα σύμβουλον, καὶ ἓνα ταμίαν καὶ σχεδὸν ὅλοι οἱ πρῶτοι ἀξιωματικοὶ ἦσαν μέλη τοῦ Διβανίου.

Σελήμ ὁ Γ' ἐνώσας ἐν μέρος τοῦ Νιζάμ Τζεντίτ με τοὺς Γενιτζάρους, οἱ ὅποιοι συνεικρότουν τὰς φρουράς τῶν περισσοτέρων ὀχυρωμάτων τῶν περὶ τὸ στόμιον τοῦ Βοσπόρου εἰς τὰ πέριξ τῆς πρωτευούσης, καὶ βλέπων ὅτι οἱ Γενίτσαροι εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν δὲν ἀπέδειξαν εἰς τὸ φανερόν κανὲν σημεῖον δυσαρρεσκείας, ἐστοχάσθη ὅτι ἠδύνατο ἀκινδύνως νὰ τοὺς συμμορφώσῃ με τὸ Νιζάμ Τζεντίτ, ἂν ὄχι ὄλως, τοῦλάχιστον ἐκείνους τῶν ὀχυρωμάτων. Κατὰ συνέπειαν λοιπὸν μιᾶς συνελεύσεως τοῦ Διβανίου διέταξεν εἰς τὸν ποτὲ Ρεῖζ Ἐφέντην Μαχμούτ Ἐφέντην, ἦτοι Γραμματέα τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ πρῶτον διοικητὴν τοῦ Καταστένου, εἰς τὸν Ἰντζὲ Βέην, ἐπιθεωρητὴν τοῦ ἄνω εἰρημένου καταστένου, καὶ εἰς τὸν Χασεκὴ Χαλίλ Ἀγᾶν, διοικητὴν τῶν πέντε φρουριῶν (4) τοῦ ἰδίου καταστένου, νὰ εἰδοποιήσουν ὅτι ὅλα τὰ στρατεύματα τὰ εὐρισκόμενα ἐπὶ τοῦ καταστένου νὰ φορέσωσι τὴν νέαν στολὴν, τὴν διορισθεῖσαν ἀπὸ τοῦ Νιζάμ Τζεντίτ καὶ νὰ διδαχθῶσιν Εὐρωπαϊστί.

Ἐπομένως οὗτοι οἱ τρεῖς ὑπουργοὶ συνεδρίασαν διὰ νὰ συσκεφθῶσι περὶ τοῦ ὑποκειμένου τούτου, ἀλλὰ μὴ προφυλαχθέντες καλῶς ἠκούσθησαν ἀπὸ τινὰ Καμπακτοῦ Μουσταφᾶν, ἀπλοῦν Γενίτσαρον κρυφθέντα εἰς τὴν ἀποθήκην τῶν καρβούνων. Ὁ Ἰντζὲ Βέης εἰς τὴν συνεδρίασιν ἐδηλοποίησεν ἀμέσως ὅτι δὲν ἤθελε νὰ λάβῃ διόλως μέρος εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν· γνωρίζων, φαίνεται, κάλλιον τὴν ἐνδόμυχον κλίσιν τῶν Γενιτζάρων, ἐπρόβλεπε τὴν ὀλεθρίαν ἐκβασιν αὐτῆς τῆς ἐπιχειρήσεως, καθὼς τῶντι ἢ ἀπόρριψις αὕτη τὸν ὠφέλησεν ἀκολούθως. Πλέον ἐπιχειρηματίας, ἢ καὶ τολμηρότερος ὁ Χαλίλ Ἀγᾶς, ὢν προσέτι καὶ φιλόδοξος, ἐπεφορτίσθη εὐχαρίστως τὴν ἐπιχειρήσιν ταύτης τῆς ὑποθέσεως, με συμφωνίαν ὅμως τοῦ νὰ τὸν προβιβάσωσιν εἰς τὴν θέσιν τοῦ Ἰντζὲ Βέην, καὶ νὰ τὸν ἀποκαταστήσωσιν Ἐπιτηρητὴν τοῦ Κα-

καστένου.

Ἐν τοσοῦτῳ ὁ Καμπακτοῦ Μουσταφᾶς, ὁ ὁποῖος ἤκασεν ὅλα αὐτὰ, ἔσπευσε νὰ ἀναγγείλῃ εἰς τοὺς Γενιτζάρους τοὺς φυλάττοντας τὰ δεκατέσσαρα φρούρια τοῦ Καταστένου, τόσον τῆς Εὐρώπης, καθὼς καὶ τῆς Ἀσίας, περὶ τοῦ σχεδίου, τὸ ὅποιον ἐσχεδιάζετο ἐναντίον των, καὶ περὶ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Χασεκὴ Χαλίλ Ἀγᾶ. Τοὺς ἐβίασε νὰ ἐκλέξωσι τινὰς ἐξ αὐτῶν ἀπὸ κάθε φρούριον, ὡς πληρεξουσίου, οἵτινες συνελθόντες νὰ συσκεφθῶσιν, ἐὰν ἀρμόζη εἰς αὐτοὺς νὰ δεχθῶσι τὴν νέαν μεταρρύθμισιν, ἢ ὄχι. Ἡ συμβολή του ἐβάλλθη εἰς πρᾶξιν, καὶ οἱ πληρεξούσιοι ἐδηλοποίησαν συμφώνως με τὴν γνώμην ὅλως τοῦ τάγματός των, ὅτι δὲν ἠμποροῦν κατὰ θρησκευτικὴν ἀπαγόρευσιν νὰ δεχθῶσι τὴν ἀναμόρφωσιν, ὅτι οἱ Γενίτσαροι ἤθελον καταισχυρθῆ, ἐὰν παραιτοῦντες τὰ προνόμια των συνεμορφόνοντο με ἄλλα στρατεύματα, ὅτι ἐστάθησαν πάντοτε ἀρκετοὶ διὰ νὰ ὑποστηρίξωσιν τὴν ἀξίαν τοῦ Ὀθωμανικοῦ θρόνου, καὶ ὅτι δὲν εἶχαν ἀνάγκην ἄλλου στρατεύματος, εἰμὴ τοῦ ἰδικοῦ των διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ Βασιλείου. Οἱ Πληρεξούσιοι ἐκοινοποίησαν τὴν ἀπόφασίν των εἰς τοὺς συστρατιώτας των, καὶ τότε συνηθροίσθησαν εἴκοσι Γενίτσαροι ἀπὸ κάθε φρούριον εἰς μίαν πεδιάδα πλησίον τῆς φρουρίου τοῦ Μαντζᾶρ, διὰ νὰ συσκεφθῶσι περὶ τῶν μέσων τοῦ νὰ ἀποβάλουν ὅλας τὰς προτάσεις τῆς ἀναμορφώσεως, τὰς ὁποίας ἤθελαν τοῖς προτείνει. Μειγμενοὶ οὗτοι ἔνδον τῶν φρουριῶν με τὰ στρατεύματα τοῦ Νιζάμ Τζεντίτ, ἐφοβούντο μὴ μεταχειρισθῶσιν αὐτὰ ἐναντίον των, καὶ τοὺς ὑποτάξεν διὰ τῆς βίας. Ἡ πρώτη λοιπὸν ἀπόφασίς των ἦτο τὸ νὰ τὰ ἀφανίσωσιν, ἐὰν ἐκαταλάβαν τὴν παραμικρὰν ἐχθρικὴν διάθεσιν ἐκ μέρος των· ἢ διάθεσις ὅμως αὕτη δὲν ὑπῆρχεν, ὡς ἀκολούθως φαίνεται.

Ὁ Χασεκὴ Χαλίλ Ἀγᾶς μαθὼν τὴν συνέλευσίν των

ἔσπευσε νὰ ἐλθῆ ἔν καιρῷ, διὰ νὰ βιάσῃ τοὺς ἀντι-
 προσώπους νὰ ἀποσυρθῶσιν εἰς τὰ ἀρμόδια φρού-
 ριά των. Ἐκθαμβοὶ διὰ τὴν ἀφίξιν του ἐπροσποιήθη-
 σαν ὑποταγὴν, ἀλλὰ συνελθόντες εἰς ἓν ἄλλο μέρος
 τῆς πεδιάδος, ἀποπεράτωσαν τὴν ἀποφασίν των. Ἐ-
 κεί ἀπεφάσισαν ἠδριστηκῶς νὰ ἐρευνήσωσι τοὺς σκο-
 ποὺς τοῦ ἀρχηγοῦ των Χασεκῆ Χαλίλ Ἀγᾶ· ἐπῆγαν
 λοιπὸν πρὸς αὐτὸν μετὰ τὴν εἰς τὸ Μαντζᾶρ ἐπιστρο-
 φὴν του, καὶ ἀκούσαντες αὐτὸν, ὅτι ἠρνεῖτο ῥητῶς νὰ
 ἀκυρώσῃ τὴν σύστασιν τοῦ Νιζᾶμ Τζεντίτ, ἐκένωσαν
 κατ' αὐτοῦ τέσσαρας τουφεκισμοὺς εἰς τοὺς ὁποίους
 ἀπέτυχον. Ὁ Χασεκῆ Χαλίλ ἁγᾶς ἐδοκίμασε νὰ σω-
 θῆ πίπτων εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλ' οἱ Γενί-
 τσαροὶ τὸν ἀπέσυραν καὶ τραβήξαντες κατ' αὐτοῦ
 δύο τουφεκισμοὺς τὸν ἐθανάτωσαν ἀμέσως. Οἱ ἐπ-
 αναστατήσαντες Γενίτσαροὶ διέταξαν παρευθὺς τὰ
 στρατεύματα τοῦ Νιζᾶμ Τζεντίτ, τὰ ὁποῖα εὐρίσκον
 το εἰς τὸ φρούριον τοῦ Μαντζᾶρ, νὰ ἐξέλθωσιν, ἐπαπει-
 λούντες τα, ὅτι ἤθελον τὰ θυσιάσει εἰάν δὲν ὑπήκουον·
 αὐτὰ δὲ χωρὶς νὰ ἐναντιωθοῦν παντελῶς ἀπεσύρθη-
 σαν εἰς τὸν ἐν τῷ Σκούταρι στρατῶνά των. Οἱ Γενί-
 τσαροὶ διαβάντες εἰς τὸ μέρος τῆς Εὐρώπης, ἐπῆγαν
 εἰς τὸ φρούριον τοῦ Τελῆ Τάμπια, ὅθεν ἐδίωξαν πα-
 ρομοίως τὰ στρατεύματα τοῦ Νιζᾶμ Τζεντίτ, τὰ ὁ-
 ποῖα μετεκομίσθησαν εἰς τὸν στρατῶνά των κατὰ τὸ
 Λεβέντ τσιφλῆκ. Οἱ ἐπαναστᾶται ἔδοσαν τὴν αὐ-
 τὴν διαταγὴν καὶ εἰς τὰ στρατεύματα τὰ στρατοπε-
 δευμένα πλησίον τοῦ Ντομουζ Ἀερὲ, ἐπὶ τοῦ παρα-
 θαλασσίῳ τῆς Μαύρης θαλάσσης, αὐτὰ δὲ δι' ἄλλειψιν
 τοῦ ἀρχηγοῦ των ἐζήτησαν διορίαν μέχρι τῆς ἐπαύ-
 ριον διὰ νὰ ἀποφασίσωσι τὸ τί μέλλουν νὰ κάμουν.
 Ἐπιστρέψας ὁ ἀξιωματικὸς των, καὶ βλέπων ἀνωφελῆ
 πᾶσαν ἀντίστασιν ἀπεφάσισε νὰ τὰ ἀποσύρῃ, καὶ τὰ
 ᾠδήγησε με' ὄλα τὰ πολεμφοδία εἰς τὸν ἐν Λεβέντ
 τσιφλῆκ στρατῶνά των.

Ἐλεύθεροὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ μέρους οἱ Γενίτσαροὶ ἐπῆ-
 γαν εἰς τὸ πυργίον τοῦ πόντου τῆς Εὐρώπης, λεγόμε-
 νον Τουρκισί Φενέρ Καλεσί, ὅπου ἐκατοίκει ὁ Μαχ-
 μοῦτ ἐφέντης, καὶ ὁ Ἰντζὲ Βέης οἱ δύο ἐπιστᾶται τῆς
 πόρτας, ἔπερὶ τῶν ὁποίων ἀνωτέρω ᾠμιλήσαμεν, με-
 σκοπὸν τοῦ νὰ τοὺς θανατώσωσιν ἀφευκτως. Ὁ Μαχ-
 μοῦτ ἐφέντης δὲν εὐρέθη εἰς τὴν κατοικίαν τε καθό-
 τι ἐπῆγεν εἰς Τελῆ Τάμπια διὰ νὰ ἐνασχοληθῆ εἰς τὰ
 χρέη τε, μαθὼν δὲ εἰς τὸν δρόμον ὅτι τὸν ἐζήτην διὰ νὰ
 τὸν θανατώσωσιν ἐμβῆκεν εἰς ἐνπλοιάριον ἔπασχισε
 νὰ δραπετεύσῃ πρὸς τὸ μέρος τῆς Κωνσταντινουπό-
 λεως· οἱ Γενίτσαροὶ ὁμως διέκοψαν τὸν δρόμον τε, ἐ-
 νῶ ματαίως ἐβιάζετο τότε νὰ προφθάσῃ διὰ ξηρᾶς τὸ
 Ἀυτοκρατορικὸν τάγμα τῶν Βοστανταϊδων, καὶ πλη-
 σιάσαντες τὸν ἐφόνευσαν με' τριάκοντα τουφεκισμοὺς
 καὶ τὸν ἀπεκεφάλισαν· εἰς τῷ δούλων του ὅστις τὸν
 εἶχε συντροφεύσει ἔπαθε τὰ ὅμοια. Δὲν ἔλαβον οὐδὲν
 ἄφ' ὅσα ἐφόρει, καὶ ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ ἀξίας 80,000
 σχεδὸν γροσσιῶν ἐκτὸς τοῦ ὠρολογίου τε ἔ τῆς σπά-
 θης του.

Ὁ Ἰντζὲ Βέης μαθὼν τὴν καταστροφὴν τοῦ Μα-
 χμοῦτ Ἐφέντη, καὶ ἀμφιβάλλων κατὰ πολλὰ περὶ τοῦ
 ἀτόμου του ἐσώθη με' γυμνοὺς πόδας ἀπὸ τὸ φρούρι-
 ον τοῦ Φαναρίσ, καὶ διευθύνθη πρὸς τὸ ὑδραγωγεῖ-
 ον τοῦ Μπαχτσέ-κιοῦ· ἐκεῖ εὐρῶν ἵππον κατέφυγε
 πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ναυστάθμῳ πλησίον τῆς Κωνσταν-
 τινουπόλεως καὶ ἐκρύφθη εἰς ἓν πλοῖον· οἱ Γενίτσαροὶ
 εὐχαριστηθέντες διὰ τὸν θάνατον τοῦ Μαχμοῦτ Ἐ-
 φέντη δὲν ἐτάχυνον νὰ τὸν καταδιώξωσι, καὶ ἄς χρε-
 ωστῆ τὴν ζωὴν του εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν ἢ ὁποῖα
 καταπραΰνασα τὴν πρώτην ὁρμὴν τῆς ἐκδικήσεως
 τῶν Γενιτσαρῶν ἔδοσε καιρὸν νὰ ἐνθυμηθῶσιν ὅτι εἰς
 καιρὸν τῆς συνδιαλέξεως με' τοὺς δύο ἄλλους ἐπι-
 στάτας δὲν ἠθέλησε νὰ συμπράξῃ διὰ τὴν σύστασιν
 τοῦ Νιζᾶμ Τζεντίτ, καθὼς καὶ ἀνωτέρω εἶπομεν. Με-

τά τόν θάνατον τοῦ Μαχμουτ Εφέντη οἱ Γενίτζαροι ἐπέστρεψαν εἰς τὰ φρούριά των ὅπου ἄφησαν ἕως ἐξήκοντα ἐξ' αὐτῶν, καί τήν ἀκόλουθον ἡμέραν πρὸς τὸ ἑσπέρας συνηθροίσθησαν ὅλοι εἰς τὸν Μπουγιούκ Δερὲ ἐπὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς ὁδοῦ τοῦ καταστῆν, καὶ ἐκεῖ ἐπέρασαν ὅλην τὴν νύκτα εἰς τὰ κοινὰ καφενεῖα κατὰ τὴν συνήθειάν των. Τὸ δὲ πρωτὶ ἐκήρυξαν διὰ τοῦ Κήρυκος εἰς τὰ περίξ τοῦ καταστῆνου ὅτι εἶναι μεγάλη συνέλευσις τῶν Γενιτσάρων εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Μπουγιούκ-Δερὲ, ὅπου προσκαλοῦνται νὰ παρευρεθῶσιν ὅλα τὰ μέλη τοῦ τάγματός των, καὶ ὅτι ὅσοι ἤθελον ἀποφύγει τὴν συνέντευξιν ἤθελον θεωρεῖσθαι ὡς διεφθαρμένοι Μουσουλμάνοι καὶ ἤθελον πάθειν ὡς τοιοῦτοι.

Ἐν τοσοῦτῳ οἱ πρῶτοι τοῦ Βασιλείου ἔμαθον τὴν ἀποστασίαν τῶν Γενιτσάρων. Τὸ Διβάνιον συνεδριάσθη, καὶ ἐστοχάσθη ὅτι τὸ καλῆτερον μέσον διὰ νὰ καθησυχάσῃ τὴν ταραχὴν ἦτο νὰ στείλωσιν εἰς τοὺς Γενιτσάρους ὅλους τοὺς ἀρχηγούς καὶ ἀξιωματικούς τοῦ τάγματός των, οἱ ὅποιοι νὰ πασχίσωσι νὰ τοὺς καθησυχάσουν διὰ τῆς γλυκύτητος, ἢ τοῦλάχισον νὰ ἐμποδίσουν τὰ ἐπιχειρήματά των· μέτρον ὀλέθριον τὸ ὅποιον ἐπροξένησε περισσοτέραν αὐξήσιν τοῦ κακοῦ, ἀντὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἡσυχίας.

Τὸ Ὀθωμανικὸν ὑπεργεῖον τὸ ὅποιον, καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν ἐπανάστασιν, ἔδειξε τὴν μεγαλητέραν ἀγνοίαν τῶν ἀνθρώπων, καὶ τῶν πραγμάτων, δὲν ἐγνώριζε πραγματικῶς ὅτι οἱ ἐπαναστατήσαντες Γενίτσαροι συνεννοοῦντο μυσικῶς μὲ τοὺς ἀξιωματικούς των. Οὕτω φθάσαντες αὐτοὶ οἱ ἀρχηγοὶ εἰς τὸ Κιρέτσομπουρνού ἔστειλαν εἰς τοὺς συνεδριασμένους Γενιτσάρους, κατὰ τὸ πεδῖον τοῦ Μπουγιούκ-Δερὲ, δύο ἐξ αὐτῶν διὰ νὰ τοὺς ἐρωτήσουν τί ἐσκόπευον νὰ κάμωσιν.

Ἡ ἀπόκρισις τῶν Γενιτσάρων ἦτον ὅτι ἔσπευδον

τὰ χαιρετήσουν τοὺς ἀρχηγούς καὶ ἀξιωματικούς των, εἰς τοὺς ὁποίους ἦτον πάντα ἀφοσιωμένοι, καὶ ὅτι ἐλάμβανον τὴν ἐλευθερίαν νὰ τοὺς φανερώσουν, ὅτι, εἰάν δὲν ἐλάμβανεν ἐγκαίρως τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, ἡ ἀπώλεια τοῦ σώματος τῶν Γενιτσάρων παρευθὺς θέλει πληρωθῆ· συγχρόνως ἠρώτησαν εἰς τοὺς ἀντιπρόσωπους των, εἰάν οἱ ἀρχηγοὶ των ἦτον σύμφωνοι με αὐτοὺς κατὰ τὴν διομολόγησίν των. Οἱ ἀντιπρόσωποι ἀπεκρίθησαν, ὅτι ἡμποροῦν νὰ ἐλπίσεν ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς των τὸ πᾶν ὅ,τιδὲν ἤθελον τοὺς ταφαιτήσαι ποτε, καὶ δὲν ἤθελον συγκατανεύσει νὰ λάβῃ τὸ ζῶν τευιά των τὴν παραμικρὰν προσβολὴν, ὅτι δὲν ἤθελον μήτε νὰ ἐγγιχθῆ κανεὶς τῶν ζῶντων των, καλῶς ἐννοούμενον ὅτι ὁ παραμικρότερος ἀναμεταξύ των ἦτον ὁμοίως πολῦτιμος διὰ τοὺς ἀρχηγούς των, καθὼς ὁ πλέον ἐξαιρετος ἀξιωματικὸς, ἂν καὶ ἦτον ἀκόμη ἡ κορωνὶς τοῦ στρατεύματός των. Τέλος οἱ Γενίτσαροι ἠρώτησαν, εἰάν οἱ ἀρχηγοὶ των δὲν ἐδίσταζον νὰ τοὺς συντροφεύσουν μέχρι τῆς Κωνσταντινουπόλεως; οἱ ἀντιπρόσωποι ἀπεκρίθησαν ὅτι οἱ ἀρχηγοὶ των θέλουσιν τοὺς συντροφεύσει, πλὴν πρῶτον ἐπεθύμουν νὰ μάθουν ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐσκόπευον νὰ κάμωσιν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Οἱ Γενίτσαροι ἐπανέλαβον ὅτι ὁ κύριός των σκοπὸς ἦτον νὰ φονεύσωσιν ὅλας τοὺς πρῶτους τοῦ Βασιλείου, οἵτινες εἶχον μεθεξῆς ἀπὸ τὰ ἤθη τῶν ἀπίστων, καὶ οἱ ὅποιοι εἶχον ἐνεργήσαι πρὸ χρόνων εἰς τὸ νὰ ἐξωλοθρεύσουν τὸ ἱερὸν τάγμα τῶν Γενιτσάρων, τὸ ὅποιον ἦτο τὸ μόνον στράτευμα τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους, καὶ τὸ πλέον στερεὸν ὑποστήριγμα τοῦ θρόνου τῶν Σελτάνων, καὶ ὅτι τέλος πάντων ὁ κυριώτερός των σκοπὸς ἦτο νὰ καταστρέψουν τὸ νέον τακτικὸν σύστημα τῶν στρατευμάτων. Οἱ ἀντιπρόσωποι ἔκαμαν εἰς αὐτοὺς τὴν παρατήρησιν ὅτι διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὸν σκοπὸν των πρέπει νὰ ἦναι συνετοί, νὰ σέβωνται τὴν ζωὴν καὶ τὰ ὑπάρχοντα ὅλων

τῶν κατοίκων τῆς πρωτεύουσας, ὁποίας θρησκείας καὶ ἂν ἤθελον εἶσθαι· ὅτι διὰ τὴν θριαμβεύσῃ ὁ σκοπὸς τῶν δὲν εἶναι ἄλλο μέσον, εἰμὴ ἡ εὐταξία καὶ ἡ δικαιοσύνη, καὶ ὅτι πρὸς ἀποφυγὴν τῶν καταχρήσεων εἶναι ἀναγκαῖον τὴν διατηρήσῃ μίαν ἀκριβῆ ὑποταγὴν καὶ εὐταξίαν. Ὅλοι οἱ Γενίτσαροι ὁμοφώνως συγκατένευσαν, καὶ λαβόντες μίαν σπάθην ἐκθεσαν κατὰ γῆς, καὶ ἐδιαπέρασαν ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον ἐπ' αὐτῆς, ὁμνύοντες τὴν μὴν διαχωρισθῶσι διόλου μέχρις ὅτε δὲν ἐκδικηθῶσι τοὺς ἐχθρούς των· “ Ἄς θεου-μεθα, ἔλεγαν, ὡς ἀρνηταὶ τοῦ Ἁγίου Προφήτου Μωάμεθ, καὶ ὡς Ἑβραῖοι, ἢ ὡς λατρευταὶ πολλῶν θεοτήτων, ἐνῶ δὲν ὑπάρχει παρὰ εἰς μόνος Θεός, ἐὰν λείπωμεν ἀπὸ τὸν ἱερόν μας λόγον· ὁμνύομεν, τὴν μὴν βλάψωμεν τὴν ζωὴν καὶ τὰ ὑπάρχοντα ὅλων τῶν κατοίκων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐκτὸς ἐκείνων τῶν μελῶν τοῦ Διβανίς τὰ ὁποῖα εἶναι ἐχθρὰ μας· ὑποσχόμεθα τὴν μὴν ἐγγίσωμεν τίποτε ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἰδιοκτησία των, καὶ ὅταν ἀκόμι ἤθελαμεν εὐρεῖ εἰς τὸ μέσον τῶν ὁδῶν χρυσίον, ἀδάμαντας, λίθους πολυτίμους, τὴν μὴν καταπατήσωμεν χωρὶς τὴν δώσωμεν τὴν παραμικρὰν προσοχὴν ἢ σπάθην τὴν ὁποῖαν διαπερῶμεν, ἄς χρησιμεύσῃ πρὸς τιμωρίαν τοῦ παραβάτου ἐνὸς τοιοῦτου ἱεροῦ ὄρκου. ” Οἱ Γενίτσαροι ὕστερον ἀπὸ αὐτὴν τὴν προᾶξιν, διεκέρυξαν διὰ τῶν κηρύκων εἰς τὸ Σαρί Γερί, καὶ εἰς τὸν Μπυγιῶκ Δερέ, προσκαλοῦντες ὅλους τοὺς Μουσουλμάνους Γενιτσαροὺς τὴν ὀπλισθῶσιν ἐν τῷ ἅμα καὶ τὴν ἐλθῶσιν εἰς τὸ Μπουγιουῶκ Δερέ, εἰς τὸ μέρος τὸ ὀνομαζόμενον Κιρκ Ἀγάτζ (σαράντα δένδρα). „ Θέλουν θανατωθῆ, ἔ. „ λεγον, ὅσοι δὲν ἤθελον ἐλθεῖ· ἢ ἀγορὰ ἄς μείνη ἄ. „ διακόπως ἀνοικτὴ ἄς μὴ κλεισθῶσι διόλου τὰ ἔργα. „ στήρια, ἄς σεβασθῆ ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἰδιοκτησία ὅλων „ τῶν κατοίκων, ὁποιαδήποτε θρησκείαν καὶ ἂν ἐπ „ ἀγγέλλωνται, ἄς μὴ ῥιφθῆ μηδὲν βλέμμα ἐπὶ τῶν

„ παραθύρων τῶν οἰκιῶν, ἄς μὴ ἐγγιχθῆ θησαυ-
 „ ρός, ἂν καὶ ἤθελον εὐρεθῆν εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ.
 „ ἄς παιδευθῶσι διὰ θανάτου ὅσοι τολήσουν τὴν μὴ
 „ συμμορφωθῶν μετὴν παροῦσαν διαταγὴν, καὶ ἄς
 „ μὴν ἐλπίσουν τὴν ἀποφυγὴν τὴν ποινὴν, προφασι-
 „ ζόμενοι ὅτι δὲν ἤκουσαν τὸν δημόσιον κήρυκα. ”

Εἰς αὐτὸ τὸ μεταξύ οἱ Γενίτσαροι ἐπήφησαν ἀνα-
 μεταξύ των τρεῖς ἀρχηγούς, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ πρῶτος
 ἦτον ὁ Καμπακτῆ Μουσταφᾶς, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος εἶ-
 χε κοινολογήσῃ τὰς ἀποφάσεις τοῦ συμβουλίου, δεύ-
 τερος ἦτον ὁ Ἄρναοῦτ Χουσεῖν ἁγᾶς, καὶ τρίτος ὁ Πο-
 ριασλῆ Καρὰ Ἄλλης. Οἱ ἀρχηγοὶ των τοὺς ἐξαπέσειλ-
 λαν ὑπαξιωματικούς τινάς, ὀνομαζομένους Τουρκιζὶ
 Καρὰ Κουλουκτσῆδες διὰ τὴν μὴν τοὺς προσκαλέσουν τὴν
 ὀδεύσωσι πρὸς τὴν Κωνσταντινουπόλιν, κατὰ τὴν τε-
 λευταίαν των ἀπόφασιν· ὑψώσαντες λοιπὸν τὰς ση-
 μαίας των ἐκίνησαν, διὰ τῶν Θεραπειῶν καὶ Νεοχωρί-
 οἱ δὲ ἀρχηγοὶ των τοὺς ἠκολούθη διὰ θαλάσσης πα-
 ραπλέοντες τὴν ὁχθρὴν τοῦ καταστῆνου. Εἰς τὰς δέκα
 ἡμέρας μετὰ μεσημβρίαν, οἱ Γενίτσαροι ἐφθάσαν εἰς
 Τοπχανᾶ καὶ ἐκυρίευσαν παρευθὺς τοὺς στρατῶνας,
 καὶ τὸ πυροβολικόν, καὶ ὑπεχρέωσαν τὸν Τοπτσῆ-
 μπασῆ τὴν λάβῃ τὸ μέρος των, ἐπὶ ποινῇ θανάτου· οὗ-
 τος ἔκλινε παρευθὺς, καὶ διέταξεν εἰς τοὺς πυροβολι-
 στὰς τὴν φερθῶν εἰρηρικῶς πρὸς τοὺς Γενιτσαροὺς,
 καὶ τὴν μὴν ἐναντιωθῶσιν εἰς τὰ σχέδιά των.

Ὁ Γενιτσαρὶς ἁγᾶς, βλέπων ὅτι αἱ ὑποθέσεις ἐ-
 λάμβανον κακὴν μορφήν διὰ τὸ Διβάνιον, ἐπῆγε περὶ
 τὸ μεσονύκτιον τὴν εὐρῆ τοὺς ἐπαναστάτας, καὶ τοὺς
 ἐβεβαίωσε τὴν ἀφοσίωσίν τε, καθὼς καὶ ἐκείνην τῶν
 Γενιτσαρῶν τῆς πρωτεύουσας. Τὸ αὐτὸ εἶχε κάμει
 σχεδὸν ἐκείνην τὴν στιγμὴν καὶ ὁ Ἀγιοσὲ Κεχαγιᾶς
 ἀλλῶς ὀνομαζόμενος Δελεπῆ ἐφέντης. Αὐτὸς ὁ πα-
 νοῦργος ὑπουργός, ὅστις εἶχε συμπράξει πολλὰ διὰ τὴν
 σύστασιν τοῦ Νιζὰμ Τζεντιτ, καὶ ὁ ὁποῖος κατεῖχε

θέσιν θησαυροφύλακος τῶν νέων στρατευμάτων, ἐπὶ γε περιπατῶν, ἂν ἔ γέρων (ἦτον 70 χρόνων) εἰς τοὺς ἐπαναστάτας, διεμαρτυρήθη ὅτι δὲν εἶχε λάβει τὸ παραμικρὸν μέρος δια τὴν σύρασιν τοῦ Νιζαμ Τζεντίτ, ὅτι ποτὲ δὲν εἶχεν ὑπογράψει τί ἐναντίον τοῦ συμφέροντος τῶν Γενιτσάρων, ὅτι τὸ μόνον σφᾶλμα διὰ τὸ ὁποῖον ἐθεωρεῖτο ἔνοχος, ἦτον ὅτι ἐκτίσε στρατῶνας διὰ τὴν διαμονὴν τῶν πυροβολιστῶν, καὶ βομβαρδιστῶν, ἀλλ' ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ ἔκαμε μὲ σκοπὸν τοῦ νὰ ἡμπορέσῃ μίαν ἡμέραν νὰ καταθραύσῃ εὐκολότερον τοὺς ἐχθρούς τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους, καὶ ὅτι ἔ- ἂν τὸ ἔκριναν εὐλόγον ἤθελε σπεύσει τοῦ νὰ ὑπάγῃ μὲ αὐτούς διὰ νὰ τοὺς κατεδαφίσῃ μὲ τὸν πέλεκυν εἰς τὰς χεῖρας τοὺς ἀπέδειξε μὲ πολλὴν ἐπιδειξιότητα, ὅτι ἐπροσπάθησε πάντοτε νὰ βελτιώσῃ τὴν τύχην των, ὅσον ἠδύνατο, δίδων εἰς αὐτούς τὸν καλλήτερον ἄρτον, εἶπε τέλος πάντων εἰς αὐτούς ὅτι παραδίδεται ἀφ' ἑαυτοῦ του εἰς τὰς χεῖράς των, ἔ ὅτι εἶναι οἱ κύριοι νὰ πράξουν δι' αὐτὸν ὅπως τοῖς ἤθελε φανῆν ὀρθόν. Οἱ δὲ Γενίτσαροι τῷ ἀπεκρίθησαν ὅτι ἡμπορέ- σε νὰ ἐπιστρέψῃ ἄφ' ὀφθῶς εἰς τὸν οἶκόν του, ὅτι κάνεις δὲν ἤθελε ταραξεί τὴν ἡσυχίαν του, ἔ ὅτι θέλῃν φερθεῖ πρὸς αὐτὸν εὐνοϊκῶς, ἐπειδὴ καὶ τὸν ἐθεώρῃ ὡς πατέρα των, καὶ ἐπειδὴ εἶχαν φάγει τὸν ἄρτον καὶ τὸ πιλάφιόν του, εἰς καιρὸν τοῦ Αἰγυπτιακοῦ πολέμου, καθ' ἣν ἐποχὴν ἦτο Γραμματεὺς τοῦ Μεγάλου Βεζύρη. Ὁ Αἰγυπτίος Κεχαγιᾶς ἀνεχώρησε, ἔ χάρις εἰς τὴν ἐπιδειξιότητα καὶ πανουργίαν τῆς ἡλευθερώθη ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐπαπηλείτο κίνδυνον. Τὸ πρωτὶ τῆς ἀκολούθου ἡμέρας, οἱ Γενίτσαροι ἐξαπέστειλαν ἕως πενήκοντα ἐξ αὐτῶν εἰς τὸ Σκούταρι διὰ νὰ δηλοποιήσωσι καὶ τὴν ἔλευσίν των, κατὰ τὴν συνήθειαν των, διὰ τοῦ Κήρυκος καὶ νὰ ὑποχρεώσουν τὰ ἐκεῖ εὐρισκόμενα στρατεύματα νὰ ἐνωθῶσι μὲ αὐτούς. Ἄλλους τέσους ἐστειλαν εἰς τὸν ναύσταθμον εἰς Γαλατῶ,

Σταυροδρόμι καὶ Μπεσίκ-τασι διὰ νὰ πράξουν τὸ ἴδιον. Κατὰ συνέπειαν αὐτῶν τῶν διαφόρων συγκαλέσεων οἱ Γενίτσαροι ἔκαμαν μίαν μεγάλην συνέλευ- σιν εἰς τὸν Τοπχανᾶ ὄλου ἔφεραν καὶ τὸν χάλκινον λέβητά των, τουρκιστὶ ὀνομαζόμενον ὑπ' αὐτῶν παρὰ καζάν (ἔθος παλαιὸν τῶν Γενιτσάρων νὰ μὴν ἀποφασίζουσιν οὐδὲν, χωρὶς νὰ ἔχουσιν ἐν τῷ μέσῳ των τὸν λέβητά των, θεωρούμενον ἀπ' αὐτούς ὡς ἱερόν τι ἔ- ὄσιον) καὶ καθήσαντες περὶ αὐτὸν ἀπεφάσισαν τί ἔ- μελλον πράξαι.

Εἰς αὐτὸ τὸ μεταξὺ Σαλήμ ὁ Γ', βλέπων ὅτι ἦ- σαν ἤδη εἰς τὰς θύρας τῆς πρωτευούσης, καὶ ὅτι δὲν εἶχε στρατεύματα νὰ τοὺς ἀντισταθῇ, ἀπεφάσισε νὰ τοὺς καθησυχάσῃ διὰ τῆς γλυκύτητος, παραχω- ρῶν εἰς αὐτούς ὅ,τι ἐπεθύμουν ἔστειλε λοιπὸν εἰς αὐτούς ἐν Χάττι Σεριφ (βασιλικὸν διάταγμα) διὰ τοῦ ὁποῖου τοὺς ὑπέσχετο τὴν παντελῆ κατάργησιν τῆς νέας μεταρρυθμίσεως, καὶ τὴν διατήρησιν τῶν δικαιωμάτων ἔ προνομίων τῶν Γενιτσάρων, κατὰ τῶν ὁποίων ἔλεγεν ὅτι δὲν ἐτρέφετο τὸ παραμικρὸν μῖσος. Ἀλλ' οἱ Γενίτσαροι δὲν ἠπατήθησαν διόλου, ἀπ' αὐ- τὰς τὰς φιλικὰς ἀποδείξεις· παρωργισμένοι μάλιστα κατὰ τοῦ Μονάρχου των, ἔσχισαν τὸ βασιλικὸν διά- ταγμα καὶ τὸ ἔστειλαν οὕτως εἰς αὐτόν. Οἱ Γενίτσα- ροι ὕστερον ἀπὸ ἐν φέρσιμον τόσον περιφρονητικὸν μὴν ἐλπίζοντες πλέον τὴν ἄφεσίν των, ἐβιάσθησαν νὰ λάβουν μέτρα τοιαῦτα, ὥστε νὰ ἀσφαλισθῶσι διὰ πάντοτε, καὶ νὰ μὴν ὑποπέσουν πλέον εἰς τὴν ἐκδί- κησιν τοῦ ἡγεμόνος των· τὸ ἀπλούστερον λοιπὸν καὶ ἄρμοδιώτερον ἦτο τὸ νὰ τὸν ἐκθρονίσουν, ὅπερ καὶ ἀπεφάσισαν ἀμέσως. Ἀφήσαντες εἰς τὸν Τοπχανᾶ μέρος τῶν στρατευμάτων των ἀπέρασαν διὰ τῶν πλοιαρίων εἰς Κωνσταντινούπολιν ἔ ἐπῆγαν κατ' εὐθείαν εἰς τὸ ἵπποδρόμιον, θέσιν εὐρύχωρον ὄλου ἦσαν οἱ στρατῶνες τῶν Γενιτσάρων· μόλις φθάσαντες,

ἔσπευσαν γὰρ στείλουν πενήτηκοντα ἐξ αὐτῶν εἰς τοὺς στρατῶνας τῶν ἀποθηκῶν, ὅθεν ἔφερον τὰ ἐκεῖ εὐρισκόμενα στρατεύματα, ἔστειλαν γὰρ φέρουν παρομοίως καὶ τοὺς εἰς τοὺς ἄλλους στρατῶνας, ἐδίωξαν ἀπὸ τὸν ναύσταθμον ὅλους τοὺς ναύτας καθὼς καὶ τὸν Σεῖμὲν Βασσῆ, ἢ ἀρχηγὸν τῆς χωροφυλακῆς, καὶ τοὺς Κιουλ-κιαχαγιάδες, ἢ ὑπαξιωματικούς τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ναυτικοῦ, οἱ ὅποιοι ἦσαν μέλη τοῦ τάγματός των.

Εἰς αὐτὸ τὸ μεταξὺ ὁ Καμπακτσῆ Μουσταφᾶς ὄσους δὲν ἔπαυε νὰ ἐνεργῆ διὰ τὴν ἐκθρόνισιν τοῦ Σουλτάν Σελῆμ γ', ἠνάγκασε τὸν Μουφτῆν (5) καὶ τοὺς δύο μαζῆ Κασκέριδες (6) τῆς Ανατολῆς καὶ Ρούμελης νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν συνέλευσιν τῶν Γενιτσαρῶν, κατὰ τὸ ἵπποδρόμιον. Εἰς τὴν ἐλευσίαν των ὁ Καμπακτσῆ Μουσταφᾶς ἠρώτησε τὸν Μουφτῆν ἐπ' ὀνόματι ὅλης τῆς συνέλευσεως, ἐὰν τὸ ζῶντα τοῦ Νιζάμ Τσεντιτ ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς ἐνδόξου Βασιλείας τοῦ ποτὲ τροπαιοῦχου Σουλτάν Μωχαμέτ, καὶ ἐὰν εἶχεν εἰσαχθῆ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἢ χρῆσις τῶν Εὐρωπαϊκῶν τακτικῶν;

Ὁ Μουφτῆς ἀπεκρίθη ἀποφατικῶς· τὸ τακτικὸν στρατιωτικὸν λοιπὸν, λέγει ὁ Μουσταφᾶς, δὲν ἀνήκει εἰμὴ εἰς τοὺς ἀπίστους, καὶ εἶναι ὀλέθριον διὰ τοὺς Μουσουλμάνους, οἵτινες ἔχουν τὸ θάρρος των εἰς τὴν σπάθην, καὶ εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ· μετὴν σπάθην εἰς τὰς χεῖρας, ἐπρόσθεσε, συνειθίζομεν νὰ συντρίβωμεν τοὺς ἐχθρούς μας· τὸ ἔθος τῶν Εὐρωπαϊκῶν στρατιωτῶν δὲν ἀνήκει εἰς τοὺς πολεμιστάς μας, οἱ ὅποιοι ἂν καὶ πάντῃ ἀνίδεοι Εὐρωπαϊκοῦ τακτικοῦ, ἠξέυρα νὰ πυροβολῶσι τόσο καλὰ, ὥστε ἠμποροῦν νὰ θανατώσουσι τὸ μικρότατον ζῶον χωρὶς νὰ ἀποτύχωσιν.

Ὁ τρόμος τὸν ὅποιον ἐπέπνευσαν εἰς τὸν Μουφτῆν οὗτοι οἱ λόγοι ἐκφωνηθέντες μετ' ἐξήλον, τοῦ ἀφήρесе σχεδὸν τὴν χρῆσιν τῆς φωνῆς· μόλις ἠδυνήθη νὰ ἀπο-

κριθῆ λέξεις τινὰς διὰ τῶν ὁποίων ἐδείκνυε τὴν συγκατάθεσίν του· ὁ Καμπακτσῆ Μουσταφᾶς διακόπτων αὐτὸν ἐκ νέου, τὸν ἠρώτησε διατὶ οἱ πρῶτοι τοῦ Οθωμανικοῦ Κράτους ἐκόσμων με μίαν πολυτέλειαν τόσο σκανδαλώδη τὰ φορέματά των, ἐνῶ οἱ πτωχοὶ μεταχειρίζονται ἐν σχολίῳ ἀντὶ ἐνὸς ὥραις Κασμιρίαι· τοῦτο δὲν προέρχεται ἀπὸ τὸ Νιζάμ Τσεντιτ, παρεισάξαν εἰς ἡμᾶς τὰ ἤθη τῶν Εὐρωπαϊκῶν; καὶ ἐνῶ οἱ πτωχοὶ τρώγουσι τὴν σκόνην τῶν καρβοίνων διὰ νὰ μὴ ἀποθάνωσι τῆς πείνας, οἱ μεγάλοι κύριοι ζωοτροφοῦνται ἀφθόνως; Ὁ Μουφτῆς ἐπήνεσεν αὐτάς τὰς ὁρθὰς του παρατηρήσεις· ὁ Καμπακτσῆς ἐξακολουθῶν τὴν ἀγχίνοσα δημηγορίαν του, τὸν ἠρώτησε πρὸς τοῦτοις ἐὰν τὸ ὑπέρτατον ὄν ὑπάρχη μόνον διὰ τοὺς Μωαμεθανούς, ἢ δι' ὅλον τὸν κόσμον· ὁ Μουφτῆς ἀπεκρίθη ὅτι ὁ Θεὸς ὑπάρχει δι' ὅλα τὰ ἔθνη· ὁπότε λοιπὸν ἔχει οὕτως, λέγει ὁ Μουσταφᾶς, διατὶ οἱ διοικηταὶ μας δίδουν τὸν μηδαμινότερον ἄρτον εἰς τὰ ἐβδουμήκοντα ἔθνη τὰ ὅποια εὐρίσκονται εἰς τὴν πρωτεύουσάν; Δὲν εἶναι δίκαιον κατὰ τοὺς νόμους μας νὰ θανατώσωμεν αὐτούς τοὺς καταχραστάς οἱ ὅποιοι δὲν παύουν τοῦ νὰ καταχρῶνται τὴν ἐξουσίαν των πρὸς βλάβην τῶν πτωχῶν; Ὁ Μουφτῆς ἀπεκρίθη καταφατικῶς. Ἄσπον λοιπὸν, λέγει ὁ Μουσταφᾶς, ἐναντιωθῶν (ἀπόφασιν δικαστικὴν) διὰ νὰ τοὺς τιμωρήσωμεν μετ' ἐκείνην τὴν ἡμετέραν ἀνήκει εἰς τὰς πράξεις των.

Ὁ Μουφτῆς τὸν ὅποιον ἐδειλίασαν ὁ ἀνστηρὸς καὶ φανατικὸς τόνος τοῦ Μουσταφᾶ, τὰ περὶ αὐτοῦ στίλβοντα ὄπλα, καὶ ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἢ ἐνθύμησις τῶν πρὸ ὀλίγου συμβάντων καταδρομῶν, δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐναντιωθῆ εἰς τὴν ὑψηλὴν διαταγὴν ἧς τοῦ ἐδόθη, ἐβιάσθη νὰ δώσῃ τὸν φετῶν, δια τοῦ ὁποίου καταδικάζοντο εἰς θάνατον δώδεκα ἄτομα, ὡς ἀκολούθως· δηλ. ὁ Ἰουσοῦφ ἀγὰς πρῶτον ἐπιτηρητῆς τῆς μητροῦς τοῦ Σουλτάνου, ὁ Ἰβραῆμ Κεχαγιάς, ἢ γραμ-

ματεὺς τοῦ Βεζύρη, ὁ Ρεῖζ Ἐφέντης, ἡ γραμματεὺς τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Νιζάμ Τσεντιτ, ὁ Βοσταντζή βασιῆς, ἡ ἀρχηγὸς τῶν Γεωργικῶν στρατευμάτων, ὁ Ἐπίτροπος τοῦ χατζή Ἀχμέτ ὀγλοῦ, ὁ Ἀχμέτ Βέης Μαβεϊντοῆς, ὁ Ἀβδουλάχ ἐφέντης, μυστικοσύμβουλος, τοῦ Σουλτάνου, καὶ ὁ Καμπάν Ναίπης, ἐπιτηρητὴς τῶν δημοσίων σιταποθηκῶν.

Οἱ Γενίτσαροι λαβόντες τὸν φετρᾶν εἰς τὰς χεῖράς των, ἤρχισαν νὰ ζητοῦν τὰ θύματα τὰ ὅποια ἐπρότειναν νὰ θυσιάσωσι διὰ νὰ καταπραῦνωσι τὴν ὄργην των. Πρῶτος τὸν ὁποῖον ἀπήντησαν ἦτον ὁ Ἰβράημ Κεχαγιᾶς, ὅστις κατέφυγεν εἰς τὴν ἀποθήκην τοῦ Γκιελάπογλου Ἀγκὸπ Κάλφα, πλησίον τοῦ Γερίκαπι, τὸν εὐγαλαν ἀπὸ ἐκεῖ, ἔαφου τὸν ἔφεραν εἰς τὸ Ἴπποδρόμιον τὸν ἐθανάτωσαν. Ἡῦραν τὸν Χατζή Ἰβραήμ ἐφέντην κρυμμένον εἰς ἕν φρέαρ τοῦ ὀσπητίστῃ τῆς ἐξοχῆς εἰς τὸ Σκούταρι, τὸν εὐγαλαν μὲ σκοπὸν τοῦ νὰ τὸν φέρουσι ἕως εἰς τὸ Ἴπποδρόμιον, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸν ἔφεραν πεζὸν διὰ περισσοτέραν περιφρόνησιν, ἀπηύδωσε, καὶ τὸν ἐθανάτωσαν ἔμπροσθεν τοῦ πζαμίου τοῦ Σελτάν Βεγιαζίτ. Τὸν δὲ ἀρχικυνηγόν, καὶ τὸν Βοσταντοῆ-βαση συλλαβόντες εἰς ἄλλο μέρος τοὺς ἐθανάτωσαν εὐθύς, καὶ κόψαντες τὰς κεφαλὰς των τὰς ἔφερον εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Βεζύρη, καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸ Ἴπποδρόμιον. Ὁ Ρεῖζ ἐφέντης, ἔκ τὸ Κεχαγιᾶς τὴν Βεζύρη ἐπνίχθησαν εἰς τὸ ἴδιον μέρος ὅπερ εὐρέθησαν, ὁ δὲ χατζή Ἀχμέτ-ογλῆς ἐφέρθη εἰς τὸ Ἴπποδρόμιον ἔθανατώθη. Ὁ Ἀβδουλάχ ἐφέντης μυστικοσύμβουλος τοῦ Σουλτάνου εὐρέθη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ μαγείρου του, κατὰ τὸ Σουλτάν Βεγιαζίτ, ἅμα ἐγνώρισεν ὅτι ἤρχοντο διὰ νὰ τὸν συλλάβουν, ἐφρίφθη ἀπὸ τὸ παράθυρον διὰ νὰ σωθῆ, ἀλλ' οἱ εἰς τὸν δρόμον εὐρεθέντες Γενίτσαροι τὸν ἐθανάτωσαν ἀμέσως. Ὁ Ἀχμέτ Μαιμπεντζής εἶχεν ἐνδυσθῆ τὸ σῆμα

τῶν Γενιτσάρων μὲ σκοπὸν τοῦ νὰ δραπετεύσῃ· μάλιστα συνεμίχθη μὲ τοὺς ἐπαναστάτας· ἀναγνωρίσαντες ὁμοῦ αὐτὸν πλησίον τοῦ Σοῦκ τζεσμε ἔμπροσθεν τοῦ παλατίου τοῦ Μεγάλου Βεζύρη, τὸν ἀπεκεφάλισαν καὶ ἔστειλαν τὴν κεφαλὴν του εἰς τὸ Ἴπποδρόμιον. Ὁ Καμπάν Ναίπης, ἡ ἐπιστάτης τῶν δημοσίων σιταποθηκῶν ἦτο μέλος τῶν δικαστικῶν, διὰ τοῦτο δὲν ἤμπορουν νὰ τὸν θανατώσουν, κατὰ τοὺς νόμους, ἀλλὰ τὸν ἐξώρισαν πρὸς ὄραν εἰς τὴν Προῦσαν μετὰ δύο δὲ ἡμέρας τὸν ἀπέβαλλαν τῆς θέσεως του, καὶ ψηφίσαντες τὸν πασσᾶν δύο πτερῶν τὸν ἐθανάτωσαν, καὶ ἔστειλαν τὴν κεφαλὴν του εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· ὁ Ἰουσοῦφ-Ἀγᾶς, ἐπιτηρητὴς τῆς Μητροῦς τοῦ Σουλτάνου, καὶ ὁ ὁποῖος ἦτο πρῶτον μέλος τοῦ Διβανίου, καὶ διεκρίνετο διὰ τὴν δύναμιν καὶ τὰ πλοῦτη του εἶχε διορισθῆν πρὸ ἐνὸς χρόνου Ἐμίρ Χατζής, ἦτοι πρίγκιψ ὁδηγῶν τὴν ἐμπορίαν (τὸ κερβάνιον) τῶν προσκυνητῶν Τούρκων εἰς τὴν Μέκκαν· εἰς τὴν ἐπιστροφὴν του, ἔστειλαν ἀπεσταλμένον εἰς Νικομήδειαν, ὅστις τὸν διέταξε τὴν εἰς Προῦσαν ἐξορίαν του. Δὲν ἐβράδυνε νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ, ὅθεν ἔστειλεν εἰς τὴν διοίκησιν ἀναφορὰν ὁμοῦ μὲ μίαν καταγραφὴν τῆς περιουσίας του, ἀριθμημένης εἰς ἕξ χιλιάδας πούγγια, τὰ ὅποια ὑπέσχετο εἰς τοὺς Γενιτσάρους, μὲ συμφωνίαν τοῦ νὰ μὴ τὸν θανατώσεν· ἀλλ' οἱ Γενίτσαροι τὸν ἀπεκεφάλισαν, καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του ἔλαβαν μίαν ἀκριβῆ γνώσιν τῆς καταστάσεως τῆς ὑπερτερούσης πούγγια ἑβδομήκοντα δύο χιλιάδας, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ τριάκοντα εὐρίσκοντο εἰς τὴν πρωτεύουσαν εἰς τινὰ Ἰσραηλίτην ὀνομαζόμενον Σαπτσῆν. Γραμματεὺς τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Νιζάμ Τσεντιτ ἦτον ὁ αὐτὸς Μαχμούτ ἐφέντης τὸν ὁποῖον εἶχαν θανατώσειν εἰς τὸ κατάσθενον.

Ἐνῶ ἐγίνοντο ὅλοι οὗτοι οἱ φόνοι, οἱ Γενίτσαροι

τσαροι ἐδηλοποίησαν εἰς τὸν Μουφτήν ὅτι δὲν ἤθελαν πλέον τὸν Σουλτάν Σελήμ διὰ μονάρχην των. Ὁ Μουφτής τοὺς ἀπεκρίθη ὅτι διὰ νὰ τὸν ἐκθρονίσωσιν ἔπρεπε (κατὰ τὸν νόμον) νὰ ἀποδείξουν ὅτι ἐχάθησαν δώδεκα χιλιάδες Γενίτσαροι ἐπὶ τῆς βασιλείας του· τότε ὁ Καμπακτῆ Μεσαφᾶς διακόπτωντάς τον λέγει, ὅτι ὅλοι οἱ Γενίτσαροι ἦσαν ἔτοιμοι νὰ χαθῶσι διὰ τὸν βασιλέα των, ἀλλ' ὅτι κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, εἰς Βασιλεὺς ὅστις δὲν ἀπέκτησε τέκνον εἰς ἑπτὰ χρόνων διάστημα τῆς Βασιλείας τε δὲν ἔπρεπε νὰ κατέχη τὸν Βασιλικὸν θρόνον, καὶ ὅτι ἦσαν δέκα ἕξ σχεδὸν χρόνοι καθ' οὓς Σελήμ ὁ Γ' ἐβασίλευε χωρὶς νὰ ἔχη διάδοχον, διὸ δικαίως ἔπρεπε νὰ ἀποβληθῆ.

Ὁ Μουφτής μὴ δυνάμενος νὰ ἀρνηθῆ τοῦτο κατέφυγε πάντοτε εἰς τὸν ἀναγκαῖον θάνατον τῶν δώδεκα χιλ. Γενιτσάρων ἐπὶ τῆς Βασιλείας του. Ὁ Καμπακτῆς ἠρώτησε τότε ἐὰν ὁ Πασβάνογλους ἦτο Γενίτσαρος, βέβαια ἀπεκρίθη ὁ Μουφτής. Ὁ Σουλτάνος, λέγει ὁ Καμπακτῆς, ἔστειλε κατ' αὐτοῦ εἰκοσιδύο Πασσάδες μὲ ἑκατὸν χιλιάδας Γενιτσάρων ἐκ τῶν ὁποίων ἐννεμήκοντα ἐχάθησαν εἰς διαφόρους μάχας. Περιπλέον ὅτι τὸ Διβάνιον ἠθέλησε νὰ εἰσάξῃ τὸ Νιζάμ Τζενιτ εἰς τὴν Ρούμελην· ἐναντιωθέντων δὲ εἰς αὐτὸ τῶν κατοίκων, καὶ ἀντισταθέντων μὲ ὄπλα τριᾶκοντα χιλιάδες Γενιτσάρων ἐθανατώθησαν εἰς διαφόρους συμπλοκάς αἱ ὁποῖαι ἐγίναν μεταξὺ τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἄλλου μέους· ἰδοὺ λοιπὸν εἰς ἀριθμὸς θανατωθέντων, ὅστις ὑπερβαίνει ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἡ συνήθεια καὶ οἱ νόμοι μας διορίζουν, καὶ ἠμποροῦμεν δικαίως τῶ λόγῳ νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τὸν Σουλτάνον τὴν ἀξίαν τοῦ αἵματος τῶν συναδελφῶν μας.

Ὁ Μουφτής, μὴ δυνήθεις νὰ ἀποποιηθῆ μίαν παρατήρησιν κατὰ τὸ φαινόμενον τόσον καθαρὰν καὶ δικαίαν, εἶπεν εἰς τοὺς Γενιτσάρους ὅτι εἶχον τὴν ἐ-

ξουσίαν νὰ ζητήσουν διὰ Μονάρχην των τὸν Μεσαφᾶν δ'. ἀντὶ τοῦ Σελήμ τοῦ γ'· Τότε ὁ Γενιτσάραγας, ὁ Κιούλ Κεχαγιάς, ὁ Μουφτής, καὶ οἱ δύο Καζασκέρηδες ἐσηκώθησαν λέγοντες εἰς τοὺς Γενιτάρους νὰ τοὺς ἀκολουθήσωσιν. Ὁ Μουφτής τοὺς ἐπρότεινε ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ παρῶνται ὅλοι ὁμοῦ εἰς τὴν θύραν τοῦ Παλατίου, ἀλλὰ μόνον χίλιοι, ἢ τὸ περισσότερον δύο χιλιάδες, οἱ ὁποῖοι ἅμα φθάσεν πλησίον τοῦ Παλατίου νὰ ζητήσουν μεγαλοφώνως τὸν Μεσαφᾶν δ' διὰ βασιλέα των, ὅτι τότε ὁ Μεσαφᾶς θέλει παρουσιασθῆν καὶ ὁ Σελήμ θέλει μείνει φυλακισμένος εἰς τὸ παλάτιον.

Ὅταν ἐφθάσαν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ παλατίου, οἱ ἀξιωματικοὶ τῶν Γενιτσάρων, ὁ Μουφτής καὶ οἱ Καζασκέρηδες, εἰσῆλθον εἰς τὸ ἐνδότερον μέρος, οἱ δὲ στρατιῶται μείναντες ἔξω ἔκραξαν ἐκ τρίτου ζητοῦντες τὸν Μουσταφᾶ διὰ βασιλέα των. Εἰς τὴν τρίτην ἐκφώνησιν ὁ Μουσταφᾶς ἐξῆλθεν ἔφιππος διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ τζαμίον· ἀλλ' εἰς τὴν θύραν ἐνὸς τόσον πολυαρίθμου στρατεύματος τῶν Γενιτσάρων ἐδειλίασεν· οἱ περὶ αὐτὸν ἐννοήσαντες τοῦτο τὸν καθησύχασαν λέγοντες ὅτι οἱ πιστοὶ τοῦ Γενίτσαροι ἦλθαν διὰ νὰ τὸν τιμήσωσιν, ὅτι δὲν εἶχε νὰ φοβηθῆ τίποτε ἐξ αὐτῶν, καὶ ὅτι θέλουν εἶσθαι πάντοτε διὰ τοῦ θρόνου καὶ τῶν ὄπλων των, τὸ ὑποστήριγμα τοῦ θρόνου τε. Τότε ὁ Μουσταφᾶς ἐζήτησε τὸν Καμπακτῆ Μουσταφᾶν, τὸν πρωταίτιον τῆς ἐπαναστάσεως, εἰς τὸν ὁποῖον ἅμα ἐπαρσιάσθη, ὁ Σουλτάνος ἀπέδειξε τὸνλάχιστον κατὰ τὸ φαινόμενον, τὴν πρὸς αὐτὸν συμπάθειάν του διὰ τὴν τόλμην του καὶ γενναιότητα, καὶ τὸν ὑπεχρέωσε νὰ τὸν συνοδεύσῃ εἰς τὸ τζαμίον, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ μείνῃ πλησίον του μέχρι τοῦ τέλους τῆς τελετῆς. Ἐπέστρεψαν ὁμοῦ, καὶ ὁ Σουλτάνος τὸν ἐπροσκάλεσεν ἐνδον τοῦ παλατίου καὶ τὸν ἐδώρησεν ἑβδομήκοντα δύο χιλιάδας γρόσια. Συγχρόνως τὸν

ἐνέδυσσε με μίαν πλουσιωτάτην γούναν σαμουρίς, (8) τὸν ἐψήφισε συνταγματάρχην τοῦ Ὀθωμανικοῦ στρατοῦ, καὶ τῷ ἐνεπιστεύθη τὴν διοίκησιν τῶν ἐννέα φρουρίων τῶν περὶ τὸ κατάστενον τοῦ Εὐξείνου Πόντου. Μὴ εὐχαρισηθεὶς μόνον εἰς αὐτὸ τῷ ἔδωκε μίαν σφραγίδα διὰ τῆς ὁποίας ὁ Καμπακτοῆς εἶχε τὴν ἐξουσίαν νὰ ἀναφέρεται κατ' εὐθείαν εἰς τὸν βασιλέα, βέβαιος ὄν ὅτι αἱ ἀναφοραὶ του ἐσφραγισμέναι δι' αὐτῆς τῆς σφραγίδος, χωρὶς νὰ ἀπεράσουν εἰς τὰς χεῖρας ἄλλου τινὸς ἤθελαν φθάνει κατ' εὐθείαν εἰς τὸν Σουλτάνον. Ἀκολούθως ὁ Καμπακτοῆ Μουσταφᾶς ἐπῆγεν εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Γενιτσάραγα ὅθεν ἔλαβε δῶρον παρομοίως τριάκοντα χιλιάδας γρόσια πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξόδων τῆς νέας θέσεώς του. Ὁ δεῦτερος ἀρχηγὸς τῆς ἐπαναστάσεως ὁ Ἀρναούτ Χουσεῖν Ἀγᾶς, καὶ ὁ τρίτος ὁ καλούμενος Ποριαζλῆ Καρά Ἀγᾶς ἀντεμείφθησαν ὁμοίως ψηφισθέντες συνταγματάρχαι τῶν Ὀθωμανικῶν στρατευμάτων, καὶ ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ μὲν πρώτου τὰ πέντε φρούρια τὰ ἐπὶ τοῦ καταστένου τοῦ Εὐξείνου Πόντου, τοῦ δὲ δευτέρου τὸ ἓν. Οἱ τρεῖς ἀρχηγοὶ, οἱ πρωταίτιοι τῆς ἐπαναστάσεως, ἔλαβαν δῶρα ἀρκετὰ ἀφ' ὅλους τοὺς νέους ὑπουργοὺς, ἐδημοσίευσαν τὰ ὑπάρχοντα τῶν καταδικασθέντων πρὸς ὄφελος τοῦ Βασιλικῆ Ταμείου, καὶ ἡ νέα μεταρρύθμισις, διαλυθεῖσα διὰ πάντα, ὑπέπεσεν εἰς τὴν ἀρὰν τῶν μεταγενεστέρων. Τὸ ἀξιοπεριέργειον δὲ εἶναι ὅτι ὅλα τὰ συμβάντα τὰ ὁποῖα ἠκολούθησαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἔλαβαν τέλος εἰς διάστημα εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν, χωρὶς τὴν πρᾶγμα μικρὰν δυσἀρέσκειαν κἀνενοῦς τῶν κατοίκων τῆς Πόλεως. Διηγοῦνται μάλιστα ὅτι οἱ Γενίτσαροι ἐτιμώρησαν διὰ θανάτου ἓνα τῶν συτρόφων των, ὅστις οἰκειοποιήθη ῥοδάκινα τινὰ χωρὶς νὰ πληρώσῃ τὴν ἀξίαν των.

1808

28 ΙΟΥΛΙΟΥ.

ΣΥΝΟΨΙΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗ.

ΤΩΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

ΚΑΤΑ ΤΟ 1807, 1808, ΚΑΙ 1826,

1808—16 *Ἰουλίου.*

Ἡ ἐπανάστασις ἐνεργηθεῖσα ὑπὸ τῶν Γενιτσάρων τῆ 22 Μαΐου 1807 ἔλαβε πέρας εἰς τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὥρας, καὶ ἡ διοίκησις ἔλαβεν ἐκ νέου τὸν συνήθη ροῦν εἰς τὰ πράγματα· εἰς ἔν ὅμως τῶν Πασαλικίων τῆς Αὐτοκρατορίας, ὑπῆρχεν εἰς ἄνθρωπος ὅστις ἐμελλε μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων μηνῶν νὰ ἐπαναλάβῃ ἐκ τοῦ ἀνάπαλιν τὴν μόλις πάυσασαν ταραχὴν. Αὐτὸς ἦτον ὁ Μεσταφᾶ Βαϊρακτάρης, Πασᾶς τοῦ Ῥεσσοῦκ (9) ὅστις ἀφοσιωμένος ὢν εἰς τὸν πεπρωκότα Σουλτάνον, εἶδε μὲ λύπην τε καὶ ἀγανάκτησιν τόσον τὴν πρὸς τὸν αὐθέντην του περιφρόνησιν, καθὼς ἀκόμη καὶ τὴν φύσιν τῶν πλέον πιστῶν ὑπεργῶν τε καὶ ἐὰν ὁ Σελῆμ ἠδύνατο νὰ ἀντισταθῇ εἰς τοὺς ἐπαναστάτας ὀλίγας μόνον ἡμέρας, ἀναυφιβόλως, ὁ Βαϊρακτάρης, πρόθυμος εἰς τὸ νὰ τὸν συνδράμῃ ἤθελεν ἀλλοιώσει παντελῶς τὰ πράγματα· Ἄν καὶ ἡ πτώσις τοῦ Σελῆμ, καὶ ὁ θρίαμβος τῶν Γε.

νιτσάρων εἶχον παραλύσει τὸ θάρρος του, καὶ τὴν ἀφοσίωσίν του, αὐτὸς ὁμοίως φύσει τολμηρὸς, ἐπιχειρηματίας καὶ πλήρης σταθερότητος, καὶ διὰ τῆς πλουσιότητός του, τῆς δυνάμεώς του, καὶ τῆς ἀξίας του συχνάκις δεδοκιμασμένος, εἶχεν ἀποκτήσει σημαντικὴν ὑπόληψιν, ἔτρεφεν εἰς τὴν καρδίαν του τὴν τολμηρὰν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἐκδικηθῇ τὸ ὄνειδος τοῦ βασιλέως του, καὶ νὰ τὸν ἀναβάσῃ ἐκ νέου εἰς τὸν θρόνον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον δὲν ἦτον δίκαιον νὰ καταβῇ. Ἐκτὸς τῆς πρὸς τὸν Σουλάτανον Σελῆμ ἀφοσιώσεως του, (ἣτις ἦτον ἡ πρώτη αἰτία τῶν σκοπῶν του) ἦσαν καὶ ἄλλαι αἰτίαι ἐντιμώτεραι. Ὁ Μουσταφᾶς Δ' ὑψωθείς εἰς τὸν θρόνον διὰ μιᾶς ἐπαναστάσεως, ἦτον ὑπόδουλος εἰς τοὺς ἐνθρονίσαντας αὐτὸν, καὶ ὑποκείμενος σχεδὸν παντελῶς εἰς τὰς θελήσεις των, ὥστε δὲν ἐδύνατο νὰ κάμῃ οὐδὲν ὠφέλιμον, μήτε ἐνδοξὸν διὰ τὴν Αὐτοκρατορίαν· οἱ Τοῦρκοι ἐγόγγυζαν καὶ ἀπεδύκνειον κατὰ τῶν Γενιτσάρων μίαν δυσαρέσκειαν καὶ ἀνυποληψίαν, ὥστε ἦτον εὐκόλον νὰ τοὺς ἐξολοθρεύσουν, ἐὰν ἐκ νέου τὸ ἐδοκίμαζαν· ὁ Βαϊρακτάρης τὸ ἐπεχειρίσθη, καὶ ἤθελε τὸ ἐκτελέσει ἐὰν ἡ εἰμαρμένη δὲν ἐναντιοῦτο εἰς τοὺς σκοπούς του· φαίνεται ὅτι ἡ ὥρα τοῦ ἐξολοθρευμοῦ των δὲν εἶχεν ἀκόμη φθάσει· ἀφοῦ ὁ Βαϊρακτάρης ἀπέρασε πολλοὺς μῆνας τρέφων τὸν σκοπὸν του, καὶ σκεπτόμενος τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ λάβῃ διὰ τὴν καλὴν ἐκβασιν αὐτοῦ, ἐκίνησεν ἀπὸ τὸ Ῥουσσούκ, κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Ἰουλίου, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ ἐν σῶμα στρατιωτῶν συγκεῖμενον ἀπὸ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρας, εἰς τῶν ὁποίων τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν τόλμην ἠδύνατο νὰ ἐλπίσῃ, εἰσῆλθεν εἰς Ἀδριανούπολιν ἐπὶ κεφαλῆς τῶν στρατιωτῶν τε, ὅπερ συνδιελέχθη συνεχῶς, καὶ κατ' ἐπανάληψιν μετὸν Μέγαν Βεζύρη (10). Ὅποια καὶ ἂν ἦτο πραγματικῶς ἡ διάθεσις αὐτοῦ τοῦ ὑπουργοῦ, ὁ Βαϊρακτάρης τὸν

κατέπεισε διὰ νὰ τὸν συνακολουθήσῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, πρὸς τὴν ὁποίαν ἐκίνησεν νὰ ὀδεύῃ μετ' ὄλον του τὸ στράτευμα εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἰουλίου μηνός. Φθάσας εἰς Βουργάζ (11) διεύθυνε τὴν πρώτην του συγκρούσιν κατὰ τοῦ αὐτουργοῦ καὶ ἀρχηγοῦ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ παρελθόντος χρόνου, τοῦ Μουσταφᾶ Καμπακτῆ· αὐτὸς (καθὼς προηγουμένως εἶπομεν) ἐψηφίσθη διοικητὴς τοῦ κατὰ τὸ φαναράκι φρουρίου, καὶ ἄλλων τινῶν τῶν εἰς τὸ στόμιον τοῦ καταστένου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, πρὸς τὸ μέρος τῆς Μαύρης θαλάσσης, ἐπιθυμῶν νὰ τὸν συλλάβῃ, ἢ τουλάχιστον νὰ ἐκδικηθῇ διὰ τοῦ θανάτου του τὸ ὄνειδος τοῦ Σελῆμ. Επεφόρτισεν ἓνα τῶν πιστῶν του ἀξιωματικῶν ὀνομαζόμενον Οὐντζῆ ὄγλου χιλίαρχον, νὰ ὑπάγῃ μετὰ τὸ τάγμα τε, συκεῖμενον σχεδὸν ὄλον ἀπὸ ἵππεις, καὶ νὰ συλλαβῇ αὐτὸν τὸν ἐπίβουλον, ἢ διὰ τῆς πανουργίας, ἢ διὰ τῆς βίας. Ὁ Οὐντζῆ ὄγλου μετεχειρίσθη τὴν πανουργίαν· ἀνῆγγειλὲν εἰς τὸν Καμπακτῆ Μουσταφᾶν ὅτι ἔφερε πρὸς αὐτὸν ἀφθονα δῶρα καὶ πολύτιμα ἐκ μέρους τοῦ Μεγάλου Βεζύρη, τὸ ὁποῖον ἀκούσας ὁ Μουσταφᾶς ἐξῆλθε τοῦ φρουρίου διὰ νὰ τὰ δεχθῇ· τότε ὁ Οὐντζῆ ὄγλου τὸν ἐθανάτωσεν ἰδιοχείρως μετὰ δύο πιστολιαῖς καὶ κόψας τὴν κεφαλὴν του, τὴν ἔστειλε παρευθὺς εἰς τὸν Βαϊρακτάρην ὅστις ἐξηκολούθει τὸν δρόμον του διὰ τὴν πρωτεύουσαν.

Οἱ Γενίτσαροι οἱ ὁποῖοι συνεκροτοῦσαν τὴν φρουρὰν τῶν ὀχυρωμάτων, μολονότι ἐθανατώθη ὁ ἀρχηγός των, ἀπεποιήθησαν τὸ νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς τὸν Οὐντζῆ ὄγλου· ὅστις ἐβιάσθη νὰ τοὺς πολιορκήσῃ· μὴ ἔχων ὁμοίως ἀρετὰ στρατεύματα ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Βαϊρακτάρην, ὅστις τὸν ἔστειλε μίαν δύναμιν ἀπὸ χιλίους ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἅμα ἐφθασαν ἐπρόσβαλλαν τὸ φρούριον τοῦ φαναρακίου, καθὼς ἀκόμη καὶ τὰ ἄλλα φρούρια. Οἱ Γενίτσαροι ἀντεστάθη

σαν με γενναιότητα αλλά χάσαντες πεντακόσιους ἐξ αὐτῶν, πάσα ἀνθίστασις ἐστάθη ἀνωφελής, τὸ φρούριον ἐκυριεύθη, καὶ αἱ φρουραὶ τῶν ἄλλων ὀχυρωμάτων διεσκορπίσθησαν.

Εἰς αὐτὸ τὸ μεταξὺ ὁ Μουσταφᾶ Βαϊρακτάρης ὅστις ὤδευε πρὸς τὴν πρωτεύουσαν, ἔφθασε μὲ ὄλα του τὰ στρατεύματα, καὶ μὲ ἐκεῖνα τοῦ Βεζύρη εἰς τὸν Δαβούτ Πασᾶ, πλησίον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἄφησεν ἐκεῖ ἐν μέρος τοῦ στρατεύματός του, καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ λοιποῦ, τὸ ὁποῖον ἐσύγκειτο ἀπὸ τέσσαρας χιλιάδας ἀνθρώπους ἐκλεκτοὺς εἰσῆλθεν εἰς τὴν Πρωτεύουσαν, συνοδευμένος ἀπὸ τὸν μέγαν Βεζύρη, καὶ διὰ τὴν ἐμπνεύση περισσότερον σέβας εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔφερεν ἐμπρὸς του τὸ Σαντζᾶκ Σερίφ, (12) ἥτοι τὴν σημαίαν τοῦ Μωάμεθ· ἐκυριεύσε παρευθὺς τὸ παλάτιον τοῦ μεγάλου Βεζύρη, ὅτε διέτριψε δύο ἡμέρας προσποιούμενος μίαν ἐντελῆ ἀεργίαν· ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἰς αὐτὸ τὸ μεταξὺ συνωμίλησε μετὰ τοῦ Σελτάνου Μουσταφᾶ, ὠφελήθη ἀπὸ τὰς δύο ταύτας ἡμέρας διὰ τὴν ἐτοιμάση κρυφίως τὴν συνηθεισμένον τρόπον ὅστις ἔμελλε νὰ στεφανώσῃ τὸ ἐπιχείρημά του.

Ὁ Βαϊρακτάρης γνωρίζων ἰδιαιτέρως τὸ θάρρος, τὴν ἐμπιστοσύνην, καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀφοσίωσιν τοῦ Καλιοντζῆ Ἀγά, (13) ὅστις ἦτον εἰς τὴν ἀνατολήν, τὸν ἔγραψε διὰ τὴν ἔλθῃ καὶ νὰ τὸν εὖρη· ἀφοῦ ἔλαβεν αὐτὴν τὴν ἐνδυναμώσιν εἰς τὴν ἐξουσίαν του, ἐπροσκάλεσε [τῆ 16 Ἰουλίου] εἰς μίαν συνδιάλεξιν εἰς τὸ παλάτιον τοῦ τὸν Μουφτήν, τοὺς Νομικοὺς, τὸν Γενιτσάραγα, καὶ ἄλλους ἀρχηγούς, καὶ τοὺς σημαντικότερους διὰ τὸν βαθμῶν των, καὶ διώρισε τὸν Μέγαν Βεζύρη, ἐν παρουσίᾳ ὄλων διὰ τὴν ἐγχειρίσῃ τὴν σφραγίδα τοῦ Βασιλείου, ὡς ἀνάξιος τοῦ νὰ τὸν κρατῇ εἰς τὸ ἐξῆς. Πρὸ πολλοῦ δὲν ἔδιδε πίσιν εἰς τὴν Μέγαν Βεζύρη, καὶ ὄχι χωρὶς δίκαιον, καθ' ὅτι

αὐτὸς εἶχε κοινοποιήσει τοὺς μυστικοὺς σκοποὺς τοῦ Βαϊρακτάρη εἰς τὴν μητέρα τοῦ Βασιλεῦ-οντος Σουλτάνου. Ὁ Μέγας Βεζύρης, ἐντρομος παρευθὺς τὴν σφραγίδα. Ὁ Βαϊρακτάρης δὲν εὐχαριστήθη μόνον εἰς αὐτὸ, ἀλλὰ τὸν ἐκράτησε καὶ ἀλύσσοδετον, τὸν ἔστειλεν ὑπὸ καλὴν φύλαξιν εἰς τὸ πεδῖον τοῦ Δαβούτ Πασᾶ, ἔπειτα ἔσειλε τὸν Μουφτήν καὶ τὸν Γενιτσάραγα πρὸς τὸν Μουσταφᾶν διὰ νὰ τὸν φανερώσουσι ὅτι δὲν ἦτο νόμιμος βασιλεὺς καὶ ὅτι ἐχρεώσεται νὰ ἀποδώσῃ τὸν θρόνον εἰς τὸν Σελῆμ τὸν Γ', τὸν ἐξάδελφόν του. Ὁ Σουλτάν Μουσταφᾶς ἐζήτησε διορίαν μιᾶς ὥρας διὰ νὰ σκεφθῇ τί ἔμελλε νὰ πράξῃ εἰς μίαν περίστασιν ὅπου ἦτο λόγος περὶ τῆς τύχης τῆς· ὁ Βαϊρακτάρης ἐσυγκατένευσε μὲ συμφωνίαν ὅτι δὲν ἤθελεν ἐπιβουλευθῆ με κανένα τρόπον τὴν ζωὴν τοῦ Σελῆμου. Κατὰ τοῦτο ἔσφαλλε μεγάλως ὁ Βαϊρακτάρης, ἐπειδὴ ὁ Σουλτάνος, συμβουλευθεὶς τὸν Μουφτήν τί ἔμελλε νὰ πράξῃ εἰς μίαν τόσον κρίσιμον στιγμήν, ὁ Μουφτῆς μὴ ὄν προσκολλημένος εἰς τὸν Βαϊρακτάρην, τὸν ἐσυμβούλευσε νὰ ἀπαλέσῃ τὸν Σελῆμ χωρὶς νὰ χάνῃ διόλου καιρὸν, ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἔδωσεν ὑπόσχεσιν ἱερὰν. Τὸν ἔκαμε πρὸς τούτοις τὴν παρατήρησιν διὰ τὴν καταπίσῃ εὐκολότερον, ὅτι ἀφ' ἧς στιγμῆς δὲν θέλει ὑπάρχει πλέον ὁ ἐξάδελφός του θείλου ἀναγκασθῆν νὰ τὸν διατηρήσουσι εἰς τὸν Ὀθωμανικὸν θρόνον, καθότι δὲν ἦτον ἄλλος εἰμὴ αὐτὸς, καὶ ὁ ἀδελφός του Μαχμούτ ἀπὸ τὴν γενεάν τῆς τουρκικῆς διαδοχῆς. Ὁ Μουσταφᾶς ἔβαλλεν ἀμέσως εἰς πρᾶξιν μίαν συμβουλήν τῆς ὁποίας ἐγνωρίζεν ὅλην τὴν ἀκρίβειαν καὶ ἀρμοδιότητα, καὶ ἔστειλε παρευθὺς τὸν ἀρχηγὸν τῶν εὐνούχων, καὶ τινὰς ἄλλους τοὺς πλέον πιστοὺς του, μὲ διαταγὴν τοῦ νὰ θανατώσουσι τὸν Σελῆμ. Ἡ διαταγὴ ἐξετελέσθη παρευθὺς, καὶ ὁ Σελῆμ ἐξέπνευσεν ὑπὸ τοῦ ξίφους.

Ἐν τούτοις, ὁ Μουσταφᾶς Βαϊρακτάρης παρα-

SISMANOGLIO

τηρῶν ὅτι αἱ θύραι τοῦ παλατίου δὲν ἤνοιγοντο εἰς τὴν ὑποσχεθεῖσαν ὥραν, ὑποπτεύθη κάμνιαν προδοσίαν· ἀνήσυχος διὰ τὴν ζωὴν τοῦ Σελήμ, ἐπρόσταξε τὰ στρατεύματά του νὰ προσβάλλουν τὸ παλάτιον. Παρευθὺς ὤρμησαν εἰς τὰ τεῖχη, ἤνοιξαν διὰ τῆς βίας τὰς θύρας, ἀλλὰ τὸ πρῶτον ἀντικείμενον τὸ ὁποῖον ἐπαρουσιάσθη εἰς τοὺς ὀφθαλμούς των, ἦτο τὸ καταπληγνυμένον ἔκ καταιματωμένον πτώμα τῆ Σελτάνου Σελήμ. Αὐτὸ τὸ θέαμα ἰδὼν ὁ Βαῖρακτάρης, ἀπελπισθεὶς καὶ καταδικάζων τὸν ἑαυτὸν τε ὡς πρόξενον τοῦ θανάτου τοῦ ἡγεμόνος του, ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ πτώματος του, καὶ τὸ κατέβροχε μὲ τὰ δάκρυά του. Εἰς τὴν λύπην του, ἐπεκαλεῖτο μάρτυρας τὸ ὑπέρτατον ὄν, καὶ τὸν Προφήτην Μωάμεθ ὅτι δὲν ἐξεκίνησε δι' ἄλλο παρά διὰ νὰ ἐκδικηθῆ τὸν Σελήμ, ἀνεκάλει τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ προτερήματα τοῦ ἀτυχοῦς Βασιλέως, ὅστις ἔγεινε θῦμα τῆς πλέον σκληρᾶ προδοσίας. Ἡ αἰτία ἔλεγε τῆς τελευταίας του, ἦτον ἡ πρὸς αὐτὸν μεγάλη ἀφοσίωσις του. Εἰς τὴν στιγμήν μάλιστα κατ' ἦν ἤρχετο νὰ τὸν ἀποδείξῃ ὄλην τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ ἀγάπην του, μία ἀκατανόητος τύχη ἐνήργει κατὰ τοῦ δυστυχοῦς αὐθέντου του μίαν ἐπιχείρησιν ἣτις δὲν ἀπέβλεπεν εἰς ἄλλο παρά τὴν εἰς τὸν θρόνον ἀποκατάστασιν του· ὀλέθριος ἀργοπορία, εὐκολοπιστία ἀσυγχώρητος! Ἐπρεπε νὰ ἐμπιστευθῆ εἰς τὴν ὑπόσχεσιν ἐνὸς ἡγεμόνος τὸν ὁποῖον ἐσκόπευε νὰ ἐκθρονίσῃ! Ἡ δυσαρέσκεια τοῦ Βαῖρακτάρη ἦτο πολὺ νομιματώτατη, καὶ αἱ ἐπιπλήξεις τὰς ὁποίας ἀπέδιδεν εἰς τὸν ἑαυτὸν του ἦσαν περὶ ὅραταί. Ἐπειδὴ εἴαν αὐτὸς ὁ πιστὸς ὑπηρέτης δὲν ἔδιδε καιρὸν εἰς τὸν Μουσταφᾶν νὰ σκεφθῆ, καὶ εἴαν προσέβαλλε κατ' εὐθείαν τὸ παλάτιον, εἶναι πιθανότατον ὅτι ἤθελε προλάβει νὰ διατηρήσῃ τὴν ζωὴν ἐνὸς ἡγεμόνος ὅστις ἦτον ἄξιός τῆς ἀγάπης τῶν ὑπηκόων του, καὶ ὅστις εἰς διάστημα δεκαῆξ χρόνων, εἶχε διοικήσει τὴν

᾽Οθωμανικὴν Αὐτοκρατορίαν μὲ μεγάλην φρόνησιν.

Ἡ κατὰ τοῦ Σουλτάνου Σελήμ πραχθεῖσα παρανομία ἠργοπόρησε μὲν τὸν κύριον σκοπὸν τοῦ Βαῖρακτάρη, τὸν ὑπέβαλλεν ὁμως εἰς νέα χρεῖα. Ἐάν αὐτὸς πιστὸς πασᾶς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποδώσῃ τὸν θρόνον εἰς τὸν αὐθέντην του, ἠδυνήθη ὁμως νὰ τὸν ἐκδικηθῆ, καὶ πρὸ πάντων ἐχρεώσται νὰ μὴν ἀφήσῃ εἰς τὸν δολοφόνον ὄλην τὴν εὐχαρίστησιν τὴν ὁποίαν ἐδοκίμαζε διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ κριματός του· ὁθεν δυσαρεστημένος κατὰ τοῦ Μουσταφᾶ ἀπεφάσισε τὸν θάνατόν του, ἀλλὰ σκεφθεὶς ἀκολούθως εὐχαρίστηθη εἰς τὸ νὰ τὸν ἐκθρονίσῃ, καὶ διεκέρυξε κατ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφόν του Μαχμούτ ὅστις καὶ ἐνεθρονίσθη ἐν τῷ ἅμα κατὰ τὰ ἔθνη τῶν ὀθωμανῶν.

Ἐνᾷ ἐγένετο ὁ ἐνθρονισμὸς, ὁ Μουσταφᾶ Βαῖρακτάρης μὴ δυνάμενος νὰ συγχωρήσῃ τὴν προδοσίαν τοῦ Βεζύρη, καὶ ἐπιθυμῶν τὸν θάνατον τοῦ Μουφτεῆ, τοῦ πρωταίτιου τῆς δολοφονίας τοῦ Σελήμ, τοὺς ἐπνίξε καὶ τοὺς δύο εἰς τὸ κατάστημα τῆς Μαύρης θαλάσσης, ἔμπροσθεν τοῦ παλατίου ἐκρέμασεν ἔπειτα εἰς τὴν θύραν τὸν ἀρχιερανοῦχον, ὅστις ἐτόλμησε νὰ δολοφονήσῃ τὸν Σελήμ, καὶ ἀπεκεφάλισεν ἕως δώδεκα ἐκ τῶν ἄλλων ὅσοι ἔλαβον μέρος εἰς τὴν δολοφονίαν. Ὁ Βαῖρακτάρης ἀφοῦ ἐκδικηθῆ τοιστοτρόπως ὅσον εἶδινατο, τὸν τραγικὸν θάνατον τοῦ Σελήμ, ἐσοχάσθη νὰ δώσῃ εἰς τὸ λείψανόν του τὰ τελευταία χρεῖα του. Τὸν ἐνταφίασε λοιπὸν τῆ 29 Ἰουλίου μὲ τὴν μεγαλητέραν πομπήν, πλησίον τοῦ πατρὸς του· ὅλοι οἱ πρότεροι ὑπουργοὶ, προηγουμένου τοῦ Βαῖρακτάρη μεθ' ὅλου τοῦ στρατεύματός του, ἐσχημάτιζαν μίαν σεβασμίαν συνοδίαν, καὶ ἐπαρατηρήθη ὅτι ποτὲ ἢ κηδεῖα ἄλλου Σελτάνου δὲν ἔγινε τόσον μεγαλοπρεπῆς· ἐκείνο δὲ τὸ ὁποῖον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἔκαμεν ἀξιοσημείωτον ταύτην τὴν τελευταίην, ἦτον ἡ μεγάλη λύπη καὶ ἡ γενικὴ δυσαρέσκεια τοῦ ἀπεφθῶτος πλήθους τῶν

κατοίκων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀπόδειξις τρανή
τῶν ἀρετῶν τοῦ μηκέτι ὑπάρχοντος Βασιλέως, καὶ ὁ
καλῆτερος πανηγυρικός του. Τρόντι, ἡ προσποίησης
καὶ ἡ κολακεία διαλύονται ἐμπρὸς τοῦ τύμβου, καὶ
ὅποτεν ὁ ἀποθανὼν ἡγεμὼν θρηνεῖται, σημεῖον δι-
ζῶν ἡξιώθη τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ σιβασμοῦ τῶν ὀ-
πηκόων του.

1808

15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

SISMANOGLIO
MILANO

ΣΥΝΟΨΙΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗ.

ΤΩΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

ΚΑΤΑ ΤΟ 1807, 1808, ΚΑΙ 1826,

1808—15 Νοεμβρίου.

Μετά την πτώσιν του Σουλτάνου Μουσταφᾶ, ὁ Βαϊρακτάρης ψηφισθεὶς μέγας Βεζύρης, κατεστάθη πληρεξούσιος τῆς Οθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας. Δὲν ἐσυλλογιζέτο ὅμως νὰ μεταχειρισθῆ τὴν δύναμιν τὴν ὁποίαν ἡ τύχη καὶ ἡ τόλμη του τῷ ἐνεχείρησαν δι' ἄλλο τι, εἰμὴ μόνον διὰ τὴν δόξαν καὶ εὐδαιμονίαν τῆς Τουρκίας. Ἀπεδείκνυεν εἰς τὴν πολιτικὴν τε τὴν ἠθικὴν σταθερότητα, καὶ τὴν δραστηριότητα, ὅσην πρὸ ὀλίγου εἶχε δεῖξειν εἰς τὴν κατὰ τῶν Γενιτσάρων συνωμοσίαν του. Ἡ πρώτη φροντίς του ἦτον ἡ ἀκεραιότης τῆς Αὐτοκρατορίας· ἀπεφάσισε νὰ κινήσῃ μόνος του διὰ νὰ ὑποτάξῃ τοὺς Σέρβους, καὶ ἔλεγεν ὅτι δὲν ἤθελε παραχωρήσῃ τὸ παραμικρὸν εἰς τὰς Ῥώσους. Διαταγαὶ εἶχον ἤδη σταλθῆν εἰς τὴν Ἀσίαν διὰ νὰ φθάσωσιν ἀφ' ὅλα τὰ μέρη νῆαι δυνάμεις πρὸς ἐνδυναμώσιν τῶν κατὰ τὰ μεθόρια στρατευμάτων, συγχρόνως διεκλήρουτε τὴν τελείαν καὶ ὁσονούπω διάλυσιν τῆς τάγματος τῶν Γενιτσάρων. Κατὰ τοῦτο ἐσφαλ-

λεν αναμφιβόλως· πλὴν ἐκτός τοῦ ὅτι τὸ μίσος τὸ ὀποῖον εἶχεν ὁμῶς ἐναντίον των δὲν τὸν ἐσυγχώρει νὰ σιωπήσῃ, ἐνομιζέτο πρὸς τοὺς ἀρκετὰ ἰσχυρὸς, καὶ ὄχι κατώτερός των διὰ νὰ τοὺς φοβηθῇ· εἶχεν ἀφαιρέσειν ἤδη ἀπ' αὐτοῦ τὴν φύλαξιν τῶν δεκαεσσάρων φρουρίων τοῦ καταστένου, καὶ τὴν ἐνεπιεζύθη εἰς τοὺς πυροβολικούς. Εἰς αὐτὴν τὴν πρώτην κακομεταχείρησιν ἐπρόσθετε καὶ καθημερινὰς κακώσεις· αὐτὸ ἦτον ἐν δεύτερον σφάλμα, καὶ πολλὰ μέγαλον· διότι τοὺς ἐξηγρίονε πρὶν νὰ λάβῃ ἀκόμη ὄπλα του τὰ μέτρα. Ἴσως πάλιν νομιζὼν βεβαίαν τὴν νίκην, ἐζήτει αἰτίαν ὥστε νὰ κινηθῶσιν εἰς ἐπανάστασιν διὰ νὰ βιασθῇ νὰ τοὺς ἀφανίσῃ ἐξ ὀλοκλήρου δικαίως. Ἄν ἐπεθύμει τὴν ἐπανάστασιν ἢ ὄχι, αὕτη δὲν ἤργησε νὰ ἐκφράσῃ.

Τὴν νύκτα τῆς 14 Νοεμβρίου 1808, οἱ Γενίτσαροι ἔλαβον θορυβωδῶς τὰ ὄπλα, καὶ πρὸς τὸ μεσονύκτιον ἐφέροντο σωρηδὸν εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Βεζύρη· ἡ σκληρότης μὲ τὴν ὁποίαν τοὺς μετεχειρίζοντο, ἢ εὐνοια μὲ τὴν ὁποίαν πρὸς βλάβην των ἐφέροντο εἰς τὰ νέα στρατεύματα, τὰ σχέδια τὰ ὁποῖα φανερῶς κατ' αὐτῶν ἐκοινοποιούσαν, τοὺς εἶχον τόσον ἐξαγριώσειν, ὥστε ἐναντίον τῶν ἐντολῶν τοῦ Κοραίου, καὶ ἐναντίον τῶν ἱεροτέρων ἐθίμων, δὲν ἐσεβάσθησαν μήτε τὸ Ραμαζάνιον τὸ ὁποῖον τότε ἐωρτάζετο.

Φθάσαντες εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Βεζύρη, τοὺς ὑπεδέχθησαν μὲ μίαν ζωηρὰν ἀντίστασιν τῶν πυροβόλων, ἀνταπεκρίθησαν μὲ παρομοίαν ζωηρότητα, καὶ προσέβαλλον γενναίως τὴν φρουρὰν τοῦ παλατίου· μία αἰματώδης μάχη ἔλαβε χώραν εἰς τὰ πέριξ, καὶ ἔνδον, ἀλλ' ἡ νίκη ἔκλινε πρὸς τὸν μεγαλήτερον ἀριθμὸν, καὶ τὸ παλάτιον τοῦ Βεζύρη παρευθὺς ἐδόθη εἰς τὰς φλόγας, παρομοίως καὶ μερικὰ ἐργαστήρια, καὶ αἱ πλησίον οἰκίαι. Εἰς τὰς πρώτας λάμπεις τῆς πυρκαϊᾶς, ὁ Μέγας Βεζύρης συντροφευμένος ἀπὸ

τὸν Καδῆ Πασᾶ, καὶ τὸν Καπετᾶν Πασᾶ, ἀπεσύρθη πρὸς τὸ μέρος τοῦ Βασιλικοῦ Παλατίου, συγκεντρῶνων καὶ φέρον μεθ' ἑαυτοῦ ὄλα τὰ στρατεύματα τὰ ὁποῖα ἀπαντοῦσε εἰς τὰς ἀγυῖας· συγχρόνως ἐφώναξε πρὸς τὸ μέρος του τοὺς πυροβολιστάς, καὶ τὸ νέον στρατεύμα τοῦ Σκουταρίου, διοικούμενον ὑπὸ τοῦ Σουλεϊμᾶν ἀγᾶ, ὅστις ἦτο Γερμανὸς ἀρνησίφρων σκος.

Οἱ ζασιασταὶ ἠκολούθησαν ἐκ τοῦ πλησίον τὸν Βαϊρακτάρην καὶ ἐπερικύκλωσαν τὸ Παλάτιον· ἀλλ' εἰς ὄλας τὰς πλησιαζούσας ὁδοὺς τὰ στρατεύματα τὰ ὁποῖα ἐλάμβανον τὸ μέρος τοῦ Βαϊρακτάρη ἤρχοντο γενναίως εἰς χεῖρας μὲ αὐτοὺς· οὕτως ἡ μάχη διήρκεσεν ὅλην τὴν ἡμέραν χωρὶς νὰ νικήσῃ οὐδὲν ἐκ τῶν δύο μερῶν· τὴν ἐπαύριον οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Βαϊρακτάρη ὑπερίσχυσαν ὀλίγον· ὁ στόλος προσωρμισμένος εἰς τὸ παραθαλάσσιον ἀπὸ τὸ Τελώνιον μέχρι τοῦ Ναυστάθμου, καὶ δύο βρῖκια ἀντικρὶ τοῦ Κιοσκίου τοὺς ἐβόηθουν ρίπτοντα βολὰς κατὰ τῆς πόλεως, διὰ νὰ διασκορπίσουν τὰς συνάξεις τῶν Γενιτσάρων, καὶ διὰ νὰ διακόψουν κάθε των κοινωνίαν μὲ τὸν ναύσταθμον, Γαλατᾶν, καὶ Τοπχανᾶ. Οὕτως βοηθούμενα τὰ στρατεύματα τοῦ Βεζύρη ἐπροχώρησαν μὲ τινα κανόνια τοῦ πεδίου, καὶ ἔκαμαν τοὺς Γενιτσάρους νὰ ὀπισθοδρομήσῃν. Αὐτοὶ ἀπεσύρθησαν μὲ καλὴν τάξιν, ἀλλ' οἱ ἐχθροὶ των ὠφελήθεντες ἐκ τούτου ἔβαλαν φωτιαν εἰς τοὺς ὠραίους στρατῶνας τοῦ Γεμπετζῆ ἀντικρὸν τῆς Ἁγίας Σοφίας, καὶ ὀλίγον μακρὰν ἀπὸ τὴν μεγάλην βρύσιν· ἡ ἀγυῖα ὅπου ἦσαν οἱ ζατῶνες ἐγενεν εἰς ἀρκετὸν μέρος παρανάλωμα τοῦ πυρὸς, καὶ τὸ Τέμενος τοῦ Σουλτᾶν Αχμέτ ἐβλάβη κατὰ πολλὰ· τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν τὰ πράγματα ἔλαβον φάσιν διαφορετικὴν, καὶ ὁ λαὸς ὅστις ἦτον ἕως τότε οὐδέτερος, ἠνώθη μὲ τοὺς Γενιτσάρους· ὁποῖος ἦτον εἰς

κατάστασιν νὰ φέρη τὰ δπλα ἠνώθη με αὐτούς, καὶ
τὴν ἰδίαν νύκτα ἐκυρίευσαν τὸν Ναύσταθμον, τὰ
πλοῖα καὶ τὸν Τοπχανᾶ· καὶ ἐκεῖθεν διευθύνθησαν
εἰς τὸ Κιόσκι τοῦ Παλατίου· οἱ πυροβολιστοὶ ἔλα-
βον τὸ μέρος τῶν Γενιτσάρων, καὶ μετὰ μίαν μάχην
δοθεῖσαν μετὰ τοῦ νέου στρατεύματος ἠνοιξαν τὴν
Πόρταν ἀπὸ τὸ μέρος τῆς θαλάσσης. Οἱ Γενίτσαροι
εἰσῆλθον με ὄρουήν φορικτήν· ἀταξία ἐκυρίευσεν τότε ὁ
Παλάτιον· ὁ Βαῖρακτάρης εὐρέθη πνιγμένος ὑπὸ τῶν
κρηνησθέντων τειχῶν, ὁ Σουλτάν Μουσταφᾶς εὐρέ-
θη μετὰ τῶν φονευθέντων χωρὶς νὰ ἐμπορέσῃ νὰ
μάθῃ τίς πῶς ἐθανατώθη· οἱ ἄλλοι ἀρχηγοὶ, ἀφ' ἧς
στιγμῆς ἔμαθον ὅτι τὸ Παλάτιον ἐκυριεύθη, ἔφυγαν
ἀπὸ τὴν θύραν τὴν ἀγούσαν πρὸς τὴν θάλασσαν τοῦ
Μαρμαρᾶ, οἱ Γενίτσαροι τοὺς κατεδίωξαν, καὶ σχοι-
νία ἐτοιμασθέντα εἰς τὴν θύραν τοῦ Παλατίου ἐπρό-
σμενον τὰ θύματα. Οὕτω τέσσαρες ἡμέραι παρῆλθον
ἐν τῷ μέσῳ τῆς σφαγῆς καὶ τοῦ αἵματος, καὶ τῆς λάμ-
ψεως τῶν πυρκαϊῶν. Οἱ Γενίτσαροι τῶντι εἶχον βάλ-
λιν ἐκ μέρους των φωτίαν εἰς τοὺς Στρατῶνας τοῦ
Λεβέντ Τσιφλήκ, καὶ εἰς ἐκείνους τοῦ Σκουταρίου,
Ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἦεν ἀξιοσημειώτον εἰς αὐτὴν
τὴν ἐπανάστασιν καθὼς καὶ εἰς τὰς παρελθούσας ἦ-
τον ὅτι κανεὶς ξένος δὲν ὑπέφερε τὴν παραμικρὰν
βλάβην. Οἱ Τοῦρκοὶ ἐσεβάσθησαν ἀκριβῶς τὴν ζω-
ὴν καὶ τὰς ἰδιοκτησίας των· ἡ ἐπανάστασις ἤρχισεν
τὴν νύκτα τῆς τρίτης καὶ τὴν παρασκευὴν τὸ πρωτὶ ἡ
ἡσυχία κατεστάθη. Ὁ Σουλτάν Μαχμουὺτ ἐδημηγό-
ρησε τοὺς Γενιτσάρους, καὶ ἐπῆγεν ὡς τὸ σῦνηθες
περὶ τὴν μεσημβρίαν εἰς τὸ τζαμίον διὰ νὰ προσευ-
χηθῆ.

1808

15 ΙΟΥΝΙΟΥ.

ΣΥΝΟΨΙΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗ

ΤΩΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

ΚΑΤΑ ΤΟ 1807, 1808, ΚΑΙ 1826,

1826—3 Ιουνίου.

Ἐὰν παρατηρήσῃ τις τὴν ἀμετάβλητον πορείαν τὴν ὁποίαν ὁ Σουλτάνος Μαχμούτ ἠκολούθησεν ἀπὸ τὴν ἀφιξίν του εἰς τὸν θρόνον μέχρι τῆς δεκάτης τετάρτης Ἰουνίου 1826, δηλαδή εἰς διάστημα δεκαοκτῶ χρόνων, βλέπει φανερώς ὅτι ἦτο πεπεισμένος ὅτι ἡ εὐτυχία τοῦ Βασιλείου ἐσωτερικῶς, καὶ ἡ ἐξωτερικὴ ὑπεράσπισις ἦτο πάντῃ ἀσύμφωνος μὲ τὴν ὑπαρξίν τοῦ τάγματος τῶν Γενιτσάρων, τοιοῦτοτρόπως ὀργανισμένου· ὅθεν ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ἠτοίμαζεν ἀκαταπαύστως, ἂν καὶ μυστικῶς, τὰ μέσα τοῦ νὰ μεταρρυθμίσῃ, ἢ καὶ νὰ διαλύσῃ, παντελῶς αὐτὸ τὸ στράτευμα τὸ ὁποῖον διεφθάρη καθ' ὑπερβολὴν εἴτε ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς συστάσεώς του, εἴτε ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Σολιμάν τοῦ πρώτου, ὅστις συνεπλήρωσε τὸν διοργανισμόν των.

Τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἐκτελέσθησαν εἰς τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ παρελθόντος μηνὸς (μαΐου) ἦτον τὸ

πρῶτον ἀπλοῦν βῆμα τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν σχεδιασθεῖσαν μεταρρύθμισιν. Μολονότι οἱ νεωτερισμοὶ οἵτινες ἦτον ἐπόμενον νὰ γίνον ἐδέχθησαν χωρὶς δισταγμὸν, καὶ χωρὶς δυσκολίαν· μολονότι κατὰ τὸ φαινόμενον ὅλοι οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Γενιτσάρων, καὶ οἱ πλείοτεροι τῶν ἀπλῶν στρατιωτῶν συγκατένευσαν, μολονότι τέλος πάντων, οἱ πρῶτοι ὑπεχρεώθησαν δι' ὄρκου, καὶ ὑπεσχέθησαν ἔγγράφως τὴν παραδοχὴν τῆς μεταρρύθμισεως· ἡ διοίκησις ἐφοβεῖτο μὴ ἀπατηθῆ προβλέπουσα ὅτι μὲ κρυφὴν ἀγανάκτησιν τὸ στράτευμα τοῦτο εἶχε συμμορφωθῆν μετὴν θύλησιν τοῦ βασιλέως· διὸ ἐχρεώζει νὰ λάβῃ τὰ ἀναγκαῖα προφυλακτικὰ μέτρα τὰ ὁποῖα δὲν ἀπέβησαν περιττά· ἂν ἔξ εἰς τὴν πρώτην στιγμήν τῆς ἀπάτης, ἢ ὑποταγῆ τῶν Γενιτσάρων ἐφάνη ἐντελής, ὡς πρὸ ὀλίγου εἶπομεν, σημεῖα τινὰ πλησιαζούσης ἐπαναστάσεως δὲν ἤρρησαν νὰ φανῶσιν. Οἱ Γενίτσαροι ἐνωθέντες μετὰ τακτικὰ στρατεύματα, ἤρχισαν νὰ δεικνύουν γυμναζόμενοι, εἰς τοὺς ἀξιωματικούς των μίαν παθητικὴν ἐναντιότητα, ἣτις μετεβλήθη παρευθὺς εἰς μίαν μικρὰνταραχὴν· μετὴν δυσαρέσκαιαν ἣτις ἦτον ἐξωγραφισμένη εἰς ὅλων τὰ πρόσωπα, ἠνώθησαν ψιθυρισμοὶ τινὲς ὑποκρύπτοντες κακὰς ὑπονοίας. Επιπληθέντες ὀλίγον, παρευθὺς ἔλαβε χώραν τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα, τὸ ὁποῖον καὶ ἐπεριμένετο μετὰ τὸν σοβρότερον χαρακτῆρα. Τῆ δεκάτῃ τετάρτῃ πρὸς τὸ ἑσπέρας πολυάριθμοι σωρεὶ συνήχθησαν, ἔξ μετὰ διὰ ἄσπημα ὀλίγων ὥρων ἢ ἐπανάστασις ἐξερόραγη ἀφ' ὅλα τὰ μέρη. Ἐν στασιῶδες ζράτευμα ἐπῆγε μετὰ τὸ μεσονύκτιον βιαίως εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Γενιτσάραγα τοῦ ἀρχιστρατήγου των διὰ νὰ τὸν φονεύσῃ, ἀλλ' αὐτὸς λαβὼν καιρὸν, κατέφυγεν εἰς τὸ Πασᾶ, καπυσοῦ πρὸς τὸν Βεζύρη. Οἱ ἀποστάται ἀποτυχόντες ἐφύθησαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Γενιτσάραγα κατὰ τῆς

οἰκογενείας κατὰ τῆς ὁποίας ἐφέρθησαν μετὰ τὸν σκληρότερον τρόπον. Ἐκεῖθεν διευθύνθησαν εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Νετσήπ ἐφέντη ἐπιτρόπου τοῦ Μεχμέτ— Ἀλῆ πασᾶ, ὅστις εἶχεν ἐπιστρέψειν ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἀπὸ τῆν εἰς Πελοπόννησον ἀποστολὴν του, καὶ ὅστις ἐμισεῖτο ἰδιαιτέρως ἀπὸ τοὺς Γενιτσάρους ὡς εἰς τῶν ζηλωτῶν συνεργῶν τῆς μεταρρύθμισεως. Μὴ δυνηθέντες νὰ εὔρωσιν οὐδ' αὐτὸν, ἐλεηλάτησαν, καὶ κατερῆμωσαν τὴν οἰκίαν του, μεταχειρισθέντες τὴν μεγαλύτεραν ἀμότητα. Εἰς αὐτὸ τὸ μεταξὺ, ὁ πολυάριθμος στρατὸς ἐκίνησε κατὰ τοῦ παλατίου τῆς Πόρτας, μεσκοτὸν τοῦ νὰ συλλάβῃ καὶ τὸν μέγαν Βεζύρη· ὁστος εἰδοποιηθεὶς ἀπὸ τὸν Γενιτσάραγα, ἀπεμακρύνθη τοῦ παλατίου του, μεθ' ὅλης του τῆς οἰκογενείας, καὶ τῶν ὑπηρετῶν του, ἔξ εἰσηλθεν εἰς τὸ Γιαλί Κιόσκι (σκήνωμα βασιλικὸν) πλησίον τοῦ παλατίου πρὸς τὸ μέρος τοῦ λιμένος. Οἱ Γενίτσαροι ἀντὶ νὰ ὀδεύσεν κατ' εὐθείαν εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Σουλτάνου, ἔχασαν τὸν καιρὸν των, λεηλατοῦντες τὴν οἰκίαν τοῦ Βεζύρη καθὼς καὶ οἱ σύντροφοὶ των εἶχον ἐρημώσει ἐκείνην τοῦ Γενιτσάραγα· ἔξ τὸ χειρότερον, ἐλπίζοντες ἀναμφιβόλως τὴν ἰδίαν ἐκβάσιν τοῦ 1807, διεσκορπίσθησαν εἰς τὰ καπηλεῖα, καὶ παρεδόθησαν εἰς κάθε εἶδος ἀσπασίας· ἡ ἀργοπορία αὕτη ἴσως διετήρησε τὸν Σελτάνον. Εἰς αὐτὸ τὸ μεταξὺ ὅσοι ἦσαν κόμμα τῆς κυβερνήσεως πανταχόθεν προσκαλεσθέντες συνηθροίσθησαν ὅσον τάχιστα, ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὸ Γιαλί Κιόσκι.

Οἱ Γενίτσαροι ἔκαμον καὶ δεῦτερον σφᾶλμα, ὡς δεικνύεται σαφῶς, ὅτι θεόθεν κατετρέχοντο· ἀντὶ νὰ διορθώσουν τουλάχιστον τὴν ἐπαύριον τὸ πρῶτὸ τὸν καιρὸν τὸν ὁποῖον ἔχασαν κατ' ὅλην τὴν νύκτα, ἀπεφάσισαν ἀπόφασιν ὀλεθρίαν δι' αὐτούς, νὰ συναθροισθῶσιν εἰς τὸ πεδῖον τοῦ Ἴπποδρομίου, δια νὰ τακτοποιήσωσι τὰς δυνάμεις των, καὶ νὰ συσχεφθῶσιν

ὅποια μέτρα ἔπρεπε νὰ λάβωσιν. Ἐπήγον παρευθῆς ἐκεῖ, ἔκείνοι οἵτινες εὐρίσκοντο εἰς τοὺς στρατῶνας τοὺς ὄντας περίξ τούτου τοῦ πεδίου, καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες εἶχον ἐνεργήσει εἰς τὴν ταραχὴν καὶ λεηλασίαν τῆς νυκτός· καὶ καθὼς εἰς ὅλας τὰς προτέρας ἐπαναστάσεις ἔφερον τὸν Λέβητά των, καὶ ἐκοινοποίησαν διὰ τῶν κυρήκων εἰς ὅλα τὰ περίξ μέρη, ὅτι πᾶς Γενίτσαρος ἔχρεώσεται νὰ παρευρεθῇ εἰς τὸ πεδῖον τῆς συνήθους συνελεύσεως· παρομοίᾳ πρόσκλησις ἐστάλη καὶ εἰς τοὺς σιδηρουργοὺς τοὺς εὐρισκόμενους πλησίον τῆς ἁγίας Σοφίας, ἀλλ' ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν, ἐπρόλαβε καὶ ἐμπόδισε τὴν δηλοποίησίν της προφασίζομενος διαφόρους προφάσεις.

Ἐντοσοῦτῳ διοικήσις δὲν ἔμενε πάντῃ ἀργή. Ὁ Σουλτάνος Μαχμουὺτ ἄμα ἔμαθε τὴν ἐκρηξίν τῆς ἐπαναστάσεως, ἄφησε τὸ ἔαρινόν του παλάτιον τὸ κατὰ τὸ Μπείκτασι, ἐπὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς ὁχθῆς, καὶ μετοίκησεν εἰς τὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως· οἱ ὑπεργοὶ καὶ οἱ Νομάρχαι, ὁ Μουφτῆς καὶ οἱ πρῶτιστοι Οὐλεμάδες (14) συνηθροίσθησαν εἰς τὸ Γιάλι Κιόσκι πλησίον τοῦ Βεζύρη. Ἐντὸς ὀλίγου ἔφθασεν ὁ Ἀγῶ Οὐσεῖν πασᾶς ἀρχιστράτηγος τοῦ ἐπιτηρητικοῦ στρατοπέδου τοῦ πρὸς τὸ Εὐρωπαϊκὸν μέρος, καὶ ὁ Μεχμέτ πασᾶς, ἀρχιστράτηγος τοῦ Ἀσιατικοῦ στρατοπέδου μὲ πολυάριθμον στρατεύμα, μὲ τοὺς ὁποῖους ἠνώθησαν ἀρκετὰ τάγματα πυροβολιστῶν ἔ βομβαρδιστῶν, ἔχοντα μεθ' ἑαυτῶν διάφορα πυροβόλα τοῦ Τοπχανᾶ. Οὕτως ἐνωθεῖσαι τόσαι δυνάμεις, ὁ Σουλτάνος, ὅστις μὲ ἀποσκευὴν πολεμικὴν ἔδιδε τὰς στρατιωτικὰς διατάξεις, ὤδευσε πρὸς τὸ Ἰπποδρόμιον. Ἡ Μωαμεθινὴ σημαία ὑψώθη ἔμπροσθεν τοῦ τεμένους τοῦ Σουλτάν Ἀχμέτ, καὶ ἐκηρύχθη διὰ τῶν κηρύκων εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς πολεως ἔ προάξεια, πρόσκλησις εἰς πάντα πιστὸν Μουσουλμάνον τὸ νὰ καταταχθῇ ἔνοπλος ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Προφήτου. Πο-

λυάριθμοι σωροὶ ἔτρεχαν ἀφ' ὅλα τὰ μέρη, οἵτινες ἐνθαρρύνοντες ἀπὸ τὴν μεγαλοψυχίαν τοῦ βασιλέως, καὶ τὸν πολεμικὸν ζῆλον τοῦ Οὐσεῖν πασᾶ, ὤμοσαν ὅλοι γεικῶς ὅτι θέλουν ὑπερασπισθῆν τὸν Σουλτάνον καὶ τὸν θρόνον τε, μέχρι τῆς τελευταίας ῥανίδος τοῦ αἵματός των· παρομοίᾳ πρόσκλησις ἐδόθη ἔ πρὸς ὅλας τοὺς στασιαστὰς· τρεῖς διατάχθησαν νὰ ὑποβληθῶσιν ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ προφήτου, ἀλλ' αὐτοὶ κατεφρόνησαν ὑπερηφάνως πᾶσαν διαταγὴν, ἔ ἀπεκρίθησαν ὅτι δὲν θέλουν ὑποταχθῆν εἰς τὴν θέλησιν τοῦ Σουλτάνου, μέχρις ὅτου δὲν ἀκυρωθῇ ἡ νέα τακτοποίησις, καὶ δὲν τοῖς παραδοθῶσιν αἱ κεφαλαὶ τοῦ Βεζύρη, τοῦ Οὐσεῖν πασᾶ, τοῦ Γενιτσάραγα, ἔ τοῦ Νετσηπ Ἐφέντη.

Παροργισθεὶς ὁ Σουλτάνος Μαχμουὺτ δι' αὐτὴν τὴν ἀπαίτησιν, καὶ ὄν πολλὰ διαφορετικὸς τοῦ προκατόχου τοῦ Σελήμ, γενόντος θῆμα τῆς δειλίας του, διέταξεν εἰς τὸν Οὐσεῖν πασᾶ νὰ ὑπάγῃ μὲ ὅλα τὰ ὑπ' αὐτὸν στρατεύματα κατὰ τῶν ἀνταρτῶν, τοὺς ὁποῖους εἰς φεφᾶς τοῦ Μουφτῆ κατεδίκαζε νομίμως· ἡ διαταγὴ ἀμέσως ἐβάλθη εἰς πρᾶξιν, ὁ Οὐσεῖν πασᾶς προσέβαλεν ἀνδρείως τοὺς ἐπαναστάτας οἵτινες ὑπέφερον τὴν πρώτην προσβολὴν γενναίως, ἀλλ' ἔκθαμβοὶ διὰ τὴν ἀνέλπισον εἰς αὐτὴν ἐπιμονὴν τοῦ Σουλτάνου ἔκφοβοι διὰ τὰ περικυκλοῦντα αὐτὸν στρατεύματα, καὶ πρὸ πάντων διὰ τὴν συρόσῃν τοῦ λαοῦ ἵστις κατετάττετο μὲ ἐνθουσιασμόν ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ προφήτου, ἤρχησαν νὰ ὀπισθοδρομοῦν Μολονότι αὕτη ἡ κίνησις ἔγεινεν ὀλίγον ἐπαισθητὴ, ὁ Οὐσεῖν πασᾶς ἐννοήσας τὴν ἀμφιβολίαν των, ὠφελήθη ἐπιτηδείως, καὶ διεσκόρπισε τάχιστα τοὺς Γενιτσάρους οἵτινες ἐσώθησαν εἰς τοὺς στρατῶνας των, οἱ ὅποιοι τοὺς ἐχρησίμευσαν διὰ σιγμαῖον καταφύγιον. Ὁ Σουλτάνος θέλων νὰ ἀπαλλαχθῇ ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀνυπότακτον στρατεύμα, ἐσύντριψε διὰ τῶν πυροβόλων τὰς θύ-

SISMANOGLIO
MEGALOPOLIS

ρας· ἢ πάλῃ ἤρχησεν ἐκ νέου, αἱματώδης μὲν, ἀλλὰ σύντομος· ἢ σφαγὴ τῶν Γενιτσάρων ἐξάθη φρικώδης, οἱ στρατῶνές των ἐπυροπολήθησαν κ' ἐλεηλατήθησαν· ἢ πυρκαϊὰ ἠφάνισε τινὰς παραπλησίους οἰκίας, ἀλλ' ὁ Σουλτάνος ἐβεβαίωσε εἰς τοὺς ἰδιοκτητὰς των τὴν ἀποζημίωσιν ὅλων ὅσων ἔχασαν. Ἡ ἔκβασις τῆς ἡμέρας, καὶ ἡ τύχη τῶν Γενιτσάρων ἀπεφασίσθη· ὅσοι τῶν ἀποστατῶν διέφυγον τὸ πῦρ καὶ τὴν μάχαιραν κατεδιώχθησαν πανταχόθεν· τινὲς ἐξ αὐτῶν κατέφυγον εἰς τὰς λιθίνους οἰκοδομὰς τὰς περὶ τῆς θύρας τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ τῶν ἑπτὰ πύργων, ἀλλὰ περικυκλωθέντες πανταχόθεν ἐβιάσθησαν νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὴν διάκρισιν τῶν νικητῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὸν πόλεμον νικηθέντων Γενιτσάρων, ἔ τῶν καέντων, ἐλογαριάσθη περὶ τὰς τρεῖς χιλιάδας· τὰ καταδιώκοντα αὐτοὺς στρατεύματα ὑπέφερον συγκρινόμενα πολλὰ ὀλίγην φθορὰν· ἢ ἀφοσίωσις καὶ ἡ τόλμη τῶν τελευταίων ἀντεμείφθη πλουσιοπαρόχως, καθότι ὁ Σουλτάν Μαχμούτ ἐγκατέλιπεν εἰς αὐτὰ τοὺς εἰς τοὺς στρατῶνας εὐρεθέντας θησαυροὺς, οἵτινες, ὡς λέγουσιν, ἦτο ποσότης ὄχι εὐκαταφρόνητος. Τὴν ἐπαύριον, τῆ δεκάτῃ ἑκτῇ, ἢ ἡσυχία ἀπεκατεστάθη παντελῶς εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἡ αὐτοῦ Μεγαλειότης ὑπῆγε νὰ προσευχηθῆ κατὰ τὸ σύνηδες εἰς τὸ τέμενος τοῦ Σουλ-τσεμὲ συνοδευμένος ἀπὸ τοὺς πυροβολιστὰς ἔ βομβαρδιστὰς· διὰ πρώτην φοράν δὲν ἐφαινετο εἰς τὸ μέσον Γενίτσαρος· ὀλίγαι ὥραι ἐξήρκεσαν διὰ τὴν παντελῆ των καταστροφὴν.

Ἐντοσοῦτω τὸ ὑπεργεῖον συναθροισθὲν εἰς τὸ ἵπποδρόμιον ὑπὸ τῶν σκηνῶν, προεδρεύοντος τοῦ Μ. Βεζύρη, τοῦ Οὐσεῖν πασᾶ, καὶ τοῦ Μουφτῆ, ἐσχημάτισεν ἐν δικαστήριον διὰ νὰ δικάσῃ τοὺς ἀντάρτας· ὅλοι οἱ Γενίτσαροι οἱ συλληφθέντες μὲ τὰ ὄπλα εἰς τὰς χεῖρας, καὶ κυρίως οἱ Οὐστάδες καὶ οἱ ἄλλοι ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν οἵτινες εἶχον ὀρκωθῆν προλαβόν

τως νὰ δεχθῶσι τὴν μεταρρύθμισιν, ἐξετασθέντες συντόμως, κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον· οἱ ὀλιγότερον ἔνοχοι ἐστάλησαν εἰς τὰς φυλακάς τοῦ Βουστάν· τζίμπαση. Τὴν δεκάτην ἑβδόμην ἐνῶ τὸ δικαστήριον ἐξηκολούθει τὰς συνελεύσεις του, ἐκοινοποίησαν προκήρυξιν, διὰ τῆς ὁποίας διελύετο διὰ πάντοτε τὸ τάγμα τῶν Γενιτσάρων· τὸ ὄνομα του ἀφιερῶτο εἰς τὴν ἀράν, καὶ διετάττετο ὅτι θέλει σχηματισθῆν ὑπὸ τὸ ὄνομα Ασκερὶ Μοχαμεδιγιέ (Μωαμεθανικὸν στρατεύμα) ἐν σῶμα τακτικῶν στρατευμάτων, γυμναζόμενον Εὐρωπαϊστὶ, καὶ προσδιορισμένον πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ Βασιλείου καὶ τῆς Μωαμεθανικῆς θρησκείας. Ἡ προκήρυξις αὕτη διελάμβανε πρόσθετι τὰς ἀύστηροτέρας ἀπαγορεύσεις, διὰ τοὺς ὅσοι ἠθέλον δώσωσιν ἄσυλον εἰς τινὰ ἐκ τῶν Γενιτσάρων· εἰδοποιεῖτο ὅτι θρευναὶ οἰκιακαὶ θέλουν γενῆν μέχρις ὀκτώ ἡμερῶν, καὶ ὅτι ὁποῖος παρελθούσης τῆς προθεσμίας ἠθέλε δεχθῆν κανένα ἐκ τῶν φυγάδων θέλει λαμβάνει τὴν αὐτὴν τιμωρίαν. Συγχρόνως οἱ πολῖται, καὶ οἱ εἰρηνικοὶ κάτοικοι τῆς Κωνσταντινουπόλεως προσεκλήθησαν νὰ ἀνοιξωσιν ἐκ νέου τὰ ἐργαστήρια των, τὰ ὁποῖα ὁ φόβος τοὺς ἠνάγκασε νὰ σφάλλῃσωσι τρεῖς ἡμέρας, καὶ νὰ ἐπασχολῶνται ὡς καὶ πρότερον εἰς τὰ ἔργα των· ἀπηγορεύθη γενικῶς εἰς ὅλους τὸ νὰ φαίνωνται εἰς τὸ ἐξῆς μὲ ἔνδυμα Γενιτσάρου, καὶ τὸ νὰ ὀνομάζωνται οὕτως· ὅλοι οἱ στρατῶνές των κατεδαφίσθησαν, (15) οἱ λέβητές των, οἱ ὁποῖοι ἐχρησίμευον συνεχῶς ὡς σημεῖα ἐπαναστάσεως, ἐσυντρίφθησαν, τὰ διακεκριτικὰ σημεῖα των κατεπατήθησαν, ὑποτοῦ Μωφτῆ, καὶ ἠφάνισθησαν· ἐν γένει ἐξηφάνισαν πᾶν ὅτι ἀνήκεν εἰς αὐτὸ τὸ στρατεύμα τὸ πρῶην τόσον τρομερόν. Οἱ αἱ θέσεις αἱ κατεχόμεναι ἐκπαλαὶ ὑπὸ τῶν Γενιτσάρων ἐνεπιστεῦθησαν εἰς τοὺς πυροβολιστὰς, καὶ εἰς τοὺς Βουστάν· τζήδες, ἔ εἰς τὰς εἴκοσι τέσσαρας θύρας τῆς πόλεως

SISMANGOLIO

διωρίσθησαν τόσοι ἀρχιδυωροὶ, μὲ φυλακὴν εἴκοσι πέντε ἀνδρῶν, ἐκ τῶν νέων στρατευμάτων.

Ἡ φθορὰ τῶν Γενιτσάρων κατ' αὐτὴν τὴν αἵματώδη ἡμέραν ἐστάθη μεγάλη· τὸ κοινὸν τὴν ἐμεγάλινεν ἔτι περισσότερον ἀναμφιβόλως. Κατὰ τὰς ἀξιοπίστες ὁμως μαρτυρίας, ὁ ἐλάχιστος ἀριθμὸς τῶν φονευθέντων, ἠριθμεῖτο ἕξ ἕως ἐπτὰ χιλιάδες ἀποστατῶν, τὸσον εἰς τὸ ἔνδον τῆς πρωτευούσης καθὼς καὶ εἰς τὰ περὶ ξί. Ἀξιοσημείωτος φήμη διεδόθη τότε μεταξὺ τῆ λαοῦ βεβαιοῦσα, ὅτι ἡ ἔξοδος τοῦ Σαντζάκ σεριφίς σημειοῦται πάντοτε διὰ δώδεκα χιλιάδων πτωμάτων, καὶ ὅτι αὕτη ἡ σημαία δὲν εἶναι συγχωρημένον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον, ἕως ὅτε δὲν συμπληρωθῇ ὁ λόκληρος ὁ ἀριθμὸς. Δὲν εὐρίσκεται οὐδὲν ἴχνος γραμμένον τοιαύτης σκληρᾶς συνηθείας, ἡ φήμη ὁμως αὐτῆ, γενικῶς πιστευομένη, ἔκαμεν ὥστε νὰ νομισθῇ ἡ φθορὰ τῶν Γενιτσάρων μεγαλητέρα ἀφ' ὅτι πραγματικῶς ἦτον.

Τὴν ἐπαύριον ὁ Βεζύρης μετέφερε τὴν καθέδραν τῆς διοικήσεως ἀπὸ τὸ Ἴπποδρόμιον εἰς τὴν πρώτην αὐλὴν τοῦ παλατίς, ὅπου πολλὰς ἡμέρας τὸ ὑπεργεῖον περιτοιχισμένον ἀπὸ ἐνόπλους στρατιῶτας, ἔθεωρει τὰς ὑποθέσεις ὑπὸ τῶν σκηνῶν, ἐνῶ εἰς ἄλλα μέρη αὐτῆς τῆς αὐλῆς ἐγύμναζον τὰ στρατεύματα κατὰ τὸ Εὐρωπαϊκὸν τακτικόν.

Μολονότι ἡ πάλῃ διελύθη παρευθὺς εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ὑποπεύοντο ὡς πρὸς τὴν ἐκβασίν τῆς εἰς τὸ ἐπίλοιπον τοῦ βασιλείου· (16) ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ἦσαν ἀνυπόμονοι διὰ νὰ μάθουν τὸ μέρος τὸ ὁποῖον ἤθελεν λάβειν αἱ φρογαὶ τῶν ὀχυρωμάτων εἰς τὸν Βόσπορον καὶ τὰ Γραμάκια, τὰ ὁποῖα ἐγνώριζον καὶ ἀπὸ τὰς προλαβοῦσας ἐπαναστάσεις τῶν Γενιτσάρων· ἀλλ' αὐτοὶ ἔμειναν κατὰ πολλὰ ἡσυχοὶ, μάλιστα ὡμολόγησαν ὅτι ἦσαν ἐτοιμοὶ νὰ συμπράξωσι πρὸς καθυστάσιν τῶν πραγμάτων, καὶ νὰ συμβοηθῆσωσι μὲ

των τὴν δύναμιν τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα κατὰ τῶν στασιαστῶν. Ἡ Α. Μ. τοὺς εὐχαρίστησε διὰ τὴν καλὴν των διάθεσιν, καὶ τοὺς ἔστειλε τὸν μέγαν ἵπποκόμον μὲ δῶρον τριάκοντα πευγγίων διὰ νὰ τὰ διανέμῃ εἰς τὰς φρουρὰς τῶν ὀχυρωμάτων.

Μεγάλαι μεταβολαὶ ἐγένιναν κατὰ συνέπειαν τῆς διαλύσεως τοῦ τάγματος τῶν Γενιτσάρων καὶ τῶν συμβεβηκότων τῶν προκυψάντων ἐκ τούτου· ἰδοὺ τὰ κυριότερα. Ὁ Οὐσεὶν πασᾶς, γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα ἀγᾶ πασᾶς, εἰς τὸν ὁποῖον ἐχρεωστεῖτο κυρίως ἡ δόξα αὐτῆς τῆς νίκης, τὸσον διὰ τὴν φρόνησιν καὶ συνεσίαν τῶν σχεδίων ἅτινα εἶχε λάβει, ὅσον διὰ τὴν γενναϊότητα καὶ δραστηριότητα ὅπου ἔδειξεν ἐν καιρῷ τῆς πάλῃς, ἐψηφίσθη Σερασκέρης, ἦτοι ἀρχιστράτηγος ὁλων τῶν Ὀθωμανικῶν στρατευμάτων· κατέλυεν εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Γενιτσάραγα, μετέφερε δὲ τὴν κατοικίαν τῆ εἰς τὸ παλαιὸν παλάτιον (ἐσκι σεράγι) τὸ ὁποῖον εἶναι περιτειχισμένον ἀπὸ ὑψηλοῦς καὶ δυνατοῦς τοίχους. Ἀπ' αὐτὴν τὴν δυνατὴν θέσιν, ἣτις ἔχει ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς τὰς γειτονίας τὰς πάλαι κατοικουμένας ὑπὸ τῶν Γενιτσάρων, ὁ Οὐσεὶν πασᾶς ἠδύνατο εὐκόλως νὰ καταστείλῃ κάθε ἐσωτερικὴν κίνησιν τῆς πόλεως. Ὁ Ἐπιθεωρητὴς καὶ πρῶτος διοικητὴς τῶν φρουρῶν τῶν εἰς τὸ στόμιον τοῦ Εὐξείνου Πόντου, διωρίσθη θαλαμηπόλος τοῦ Σουλτάνου, ἀντεμείφθη ἀξίως τῆς πιστότητος καὶ τῆς καλῆς τάξεως τὴν ὁποῖαν διατήρησεν εἰς τοὺς στρατιῶτας τοὺς ὁποῖους ἐδιοίκει. Ὁ Ἀγᾶς τῶν Γενιτσάρων ἐψηφίσθη Μιραχώρης (πρῶτος ἀσιδοφόρος) ἀλλ' αἱ σκληρότητες αἱ ὁποῖαι ἐπραχθησαν ἀπὸ τοὺς ἐπαναστάτας εἰς τὴν οἰκογένειάν του, ἔκαμον εἰς αὐτὸν τὸσον ζῶηράν ἐντύπωσιν, ὥστε ἀπεποιήθη αὐτὴν τὴν θέσιν, καὶ ἐξήτησε τὴν παραίτησίν του. Τὸ τελευταῖον παλάτιον τοῦ Γενιτσάραγα ἐδόθη εἰς τὸν Μουφτὴν διὰ νὰ ἐκτελῇ τὰς ὑποθέσεις του, καὶ διὰ τούτου τοῦ μέσου ἐτέθη ὑπὸ

τὴν προστασίαν τῆς θρησκείας· ἐκρήμνισαν συγχρότως ὅλα τὰ μοναστήρια τῶν Μπεκτασήδων τῶν ὁποίων ὁ θρημειωτής εἶχε καθιερώσει πρὸ τετρακοσίων χρόνων τὴν σύστασιν τοῦ ἐξολοθρευθέντος στρατεύματος, καθὼς καὶ τὰ καφενεῖα, τὰ ὁποῖα εἰς τὸν Γαλατῶν ἐχρησίμευον ὡς ἄσυλον, καὶ ὡς καταφύγιον τῶν ταραχοποιῶν.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ πολυάριθμος κλάσις τῶν ἀχθοφόρων οὖσα τὸ πλεῖστον ἐκ τοῦ Γενιτσαρικοῦ κόμματος, ὄχι μόνον ἠνώθη μετ' αὐτοὺς εἰς ὅλας τὰς ταραχάς, ἔτι πάντοτε ἐδειξε χαρακτῆρα ἐκδοτοῦ εἰς τὴν κλοπὴν ἔτι ἀρπαγῆν, πρᾶγμα ἐλέθριον διὰ τοὺς ἡσυχούς, ἔτι ἀμερολήπτους κατοίκους τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλ' ἐπειδὴ ἔτι κατ' αὐτὰς ἀκόμη τὰς τελευταίας ταραχάς, ἐν καιρῷ τῆς πυρκαϊᾶς, ἐδόθησαν εἰς τὰς κλοπὰς μετ' αὐτῶν τὴν μεγαλητέραν κατάχρησιν, ἀπεβλήθησαν τοῦ τάγματος τῶν ἀχθοφόρων ἔτι ἐξορίσθησαν ἀπὸ τὴν πρωτεύουσαν. Ὁ ἀρχηγὸς τῶν κατεδικάσθη εἰς θάνατον, καὶ ἄλλοι ἀνεχώρησαν διὰ τὴν Ἀσίαν, λαμβάνοντες ταυτοχρόνως διαβατήρια διὰ τῶν ὁποίων τοῖς ἀπηγορεύετο ἡ ἐπιστροφή εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Οἱ Κροῦρδοὶ ἔπαθον τὰ αὐτὰ, ὁμοίως καὶ οἱ Ἄντλισται, οἱ περισιότεροι τῶν ὁποίων ἐξορίσθησαν καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἐθανατώθη. Ὁ Σουλτάνος διέταξεν ἀκολούθως ὅτι οἱ ἀχθοφόροι καὶ Ἄντλισται θέλουν λαμβάνεσθαι εἰς τὸ ἐξῆς ἐκ τοῦ ἔθνους τῶν Ἀρμενίων, καὶ προσεκάλεσε τὸν Πατριάρχην τῶν διὰ τὴν φροντίσιν δέκα χιλιάδας Ἀρμενίους, οἱ ὅποιοι νὰ ἀναλάβουν αὐτὰ τὰ ἔργα. Οἱ πολυάριθμοι κωπηλάται ὄντες οἱ περισσότεροὶ Γενίτσαροι ἔπαθον τὰ ὅμοια· τέλος πάντων ἡ διοίκησις θέλουσα νὰ ἐξολοθρεύσῃ πᾶν ἴχνος τοῦ ταραχοποιῶν τούτου ταγματος κατεδίκασεν ὡς ἔκείνης οἷτινες ἐφύλαττον εἰς τὰς ξένας πρεσβείας διὰ τιμὴν, καὶ ἐπέλλοντο ὡς ταχυδρόμοι, ἐκ τῶν ὁποίων ἔλαβε ἔτι αὐτὸ τὸ ταχυδρομικὸν τῶν ἐγγραφῶν, μὴ συγχωροῦσα

πλέον εἰς κάμμιναν πρεσβείαν τὸ νὰ πέμπῃ εἰς τὸ ἐξῆς διὰ ταχυδρόμους ἄλλος, εἰμὴ Ταρτάρους, οἷτινες ἦσαν προσκολλημένοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Πόλεως.

Ἄν ἐφθανε μόνον ἡ καταστροφή τῶν Γενιτσαρῶν· τὸν ἀνάγκη διὰ τὴν ἀποκατασταθῆ ἀδύνατος μία νέα ἐπανάστασις, νὰ ὀργανισθῇ ἀντ' αὐτῶν ὅσον τάχις ἐν νέον τακτικὸν στράτευμα (17). Ὄθεν ἡ διοίκησις ἔβαλε τὴν μεγαλητέραν φροντίδα, ἔτι τὴν μεγαλητέραν δραστηριότητα εἰς τὸ νὰ καταγράψῃ τακτικὸν στράτευμα· εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς πόλεως ἔβλεπέ τις τοὺς στρατιῶτας γυμναζομένους ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς τοὺς ὁποίους ἐπὶ τούτῳ ἔφερον ἀπὸ τὸν Αἰγυπτιακὸν στρατὸν, (18) ἔτι ἀπὸ ἐκείνους οἷτινες προλαβόντως ἐπὶ Σουλτάν Σελίμ τοῦ γ' εἶχον ὑπηρετήσῃ εἰς τὸ στράτευμα τοῦ Νιζάμ Ντσεντίτ. Ὁ ἴδιος Σουλτάν Μαχμουτ παρενρίσκετο συχνάκις εἰς αὐτὰ τὰ γυμνάσματα, τόπον ἔνδον τοῦ παλατιοῦ, καθὼς καὶ ἔξω εἰς τὰς πεδιάδας, ἐνθαρόφουν τοὺς νέους στρατιῶτας διὰ τῆς παρουσίας του, καὶ ἀνταμοίβων ἐπαξίως τὸν καθένα ἐξ αὐτῶν.

SISMANOGLIO

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ

ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ ΜΑΧΜΟΥΤ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ

ΤΟΥΣ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΟΥΣ (19)

Ω σεις, Μουφτιῆ, σεβάσμιε ἀρχηγὲ τοῦ νόμου, Καϊ-
μακάμη, [20] Καζασκέρηδες, ὑπέρτατοι Βεζύραι,
σοφοὶ Οὐλεμάδες, ἔξοχοι ὑπουργοὶ τοῦ κράτους, ἀρ-
χηγοὶ τῶν ἑπτὰ Ὀτζακίων τῶν Γενιτσάρων, ἀξιοσε-
βαστοὶ γέροντες καὶ ἀξιωματικοὶ, καὶ πάντες σεις οἱ
πρεσβεύοντες τὴν Μωαμεθανικὴν θρησκείαν, ἀφοῦ
σᾶς τιμήσω διὰ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ μου Χαιρετισμοῦ,
σᾶς πληροφοροῦ περὶ τῶν ἀκολουθῶν συμβάντων, τῶν
ὁποίων τὰς εἰδήσεις ἐκ τοῦ στρατοῦ ἐλάβομεν. **Α'** ὅ-
τι οἱ ἐχθροὶ τῆς ἡμετέρας πίστεως ἀφοῦ διὰ τῆς πο-
λιορκίας ἐκυρίευσαν τὸ Βαζαρτσῆκι, καὶ ἐπέμψαν μί-
αν στήλην τοῦ στρατεύματός των πρὸς τὴν Βάρνην,
πολιορκοῦν κατὰ τὸ παρὸν τοὺς ἀδελφούς μας τοὺς
ὄντας ἐνδον αὐτοῦ τοῦ τείχους. **Β'** ὅτι ἄλλη μία
στήλην στρατευμάτων ἀναχωρήσασα ἀπὸ Τοντρεκάν-
την ἔφθασεν εἰς Ῥασγράδιον.

Δι' αὐτῶν τῶν ἀλεπαλλήλων πορειῶν, ὁ ἐναντίος ὀ-
χι μόνον προχωρεῖ ἐπὶ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ κράτους, ἀλλ'
εἶναι φανερὸν ὅτι ὁ δόλιος σκοπὸς του εἶναι νὰ περι-
στοιχήσῃ τὸ αὐτοκρατορικὸν μου στρατόπεδον, καὶ
νὰ προσβάλλῃ ὀλεθριῶς τὴν ἀκεραιότητα τῆς ἐπικρα-
τείας μου, κυριεύων τὰς αὐτὰς ἐπαρχίας, τὰς ὁποίας
οἱ γενναῖοι σύναγωνισαὶ τῶν ἐνδόξων προγόνων μου, ἀ-
πέκτησαν διὰ τῆς εὐσεβοῦς ἀξιότητός των, καὶ τοῦ ἐν-
δόξου μαρτυρίου των· οἱ ἀσεβεῖς προχωροῦν ἐναντί-
ον μας ἀφοῦ ἐκυρίευσαν τὸ Ρεζεγιούκ, τὴν Συλῆστριαν,

καὶ τὴν Γεωργιόβαν· πῶς ὁ διακαὴς ζῆλος τῆς πί-
στεως, καὶ τὸ θρησκευτικὸν θάρρος τῶν Μουσουλμά-
νων δύναται νὰ ὑποφέρῃ αὐτὴν τὴν ἀτιμίαν; γνωρί-
ζετε καλῶς ὅτι ὁπότεν οἱ σεβαστοὶ προκατοχοὶ μου
ἐκυρίευσαν αὐτὰς τὰς ἐπαρχίας δὲν οἰκαιοποιήθησαν
τὸν καρπὸν τῆς νίκης των, καθὼς τὸ δέκατον τοῦ
φόρου, τὴν νόμιμον κεφαλῆτιῶνα τῶν ῥαγιάδων, καὶ
τὰ λοιπὰ εἰσοδήματα, ἀλλ' ἐκρίνον εὐλογον νὰ τὰ πα-
ραχωρήσωσιν εἰς τοὺς Βεζύρας των, καὶ τοὺς ἄλλους
ὑπαλλήλους των, τοὺς πολεμήσαντας ὑπὲρ τῆς πίστε-
ως. Οἱ ἐνθερμοὶ ζηλωταὶ τοῦ Ἰσλαμισμοῦ δύνανται
νὰ ὑποφέρωσιν, ὥστε νὰ ἐκλείψῃ διὰ πάντοτε ἐκ τῶν
ναῶν ἡ κανονικὴ πρόσκλησις, ἡ καθιερωθεῖσα ὑπὸ
τοῦ Προφήτου, καὶ νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τοῦ ἤχου
τῶν κωδῶνων, ἃς σκεφθῇ ὁ καθεὶς ἐξ ὑμῶν ὠρίμως.
Ὀπότεν αἱ ἐπαρχίαι τοῦ κράτους πέσωσιν εἰς τὰς χεῖ-
ρας τῶν ἀπίστων, πόθεν θέλουν πορίζονται τὰ εἰσο-
δήματα οἱ Τιμάρηδες, οἱ Ζαΐμιδες, (21) καὶ τὰ ὑπο-
στατικὰ τῆς διοικήσεως; καὶ πῶς θέλει ἐξοικονομηθῇ
ὁ μισθὸς τῶν στρατιωτῶν; Βέβαια· πῶποτε σεις οἱ
Μουσουλμάνοι δὲν θέλετε ὑποφέρει τὴν ἐκότην κατὰ
ἐξάλειψιν τῆς πρὸς τὸν θεὸν δεήσεως σας· ἀντι τοῦ
νὰ ὑποφέρετε ἐν ὅσῳ ζῆτε, τὸ ὄνειδος ἰσοιότητος τύ-
χης, δὲν εἶναι ἐνδοξότερον νὰ θυσιάσητε κατὰ τὸ πα-
ρὸν τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σας πολεμῶντες ὑπὲρ τῆς πί-
στεως; ἀλλοίμονον! ὁποῖα θέλει εἶναι ἡ ὑπαρξίς μας.
Ὀπότεν τὰ τέκνα μας, αἱ γυναῖκες μας, καὶ οἱ ἀδελ-
φοὶ μας συστρατιῶται, φερόμενοι μακρὰν τῆς πατρί-
δος των, ἀτιμαζόμενοι, καὶ καταθλιβόμενοι μέχρι ἀ-
πέλησις, ἤθελαν καταντήσῃ νὰ στένουν, καὶ τὰ
θρηγῆν διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῶν δεινῶν των. ἀλλὰ χά-
ρις εἰς τὸν Ὑψιστον! τὰ στρατεύματα τὰ ὁποῖα ἔχο-
μεν εἰς τὴν Ἠπειρον, ἐκτὸς τῶν πολυαριθμῶν ταγμα-
των καὶ ὁποῖα ὄσον οὕτω φθάνουσιν ἐκ τῆς Ἀσίας, εἰ-

ναι ἀκόμη ἀρκετὰ διὰ τὰ ἀντισταθῶσιν εἰς ἑπτὰ Χριστιανούς βασιλεῖς ἠνωμένους.

Ἀπο τῆς ἀφίξεώς μου εἰς τὸν θρόνον κατέβαλλον πᾶσαν μὲ φροντίδα εἰς τὰς γενικὰς καὶ μερικὰς ὑποθέσεις, καὶ μολονότι οἱ ὑπάλληλοί μου κατεγίνοντο ἀδιακόπως εἰς τὸ νὰ μὲ τὰς ἐπενθυμίζουν, ἐπεσωρεύθησαν τόσαι πολλαί, ὥστε δὲν μένει καιρὸς διὰ τὰ δώσω πέρασ οὐδ' εἰς τὰς πλέον ἀναγκαίας· εἰς τὸ ἐξῆς ὅμως δὲν θέλω λάβει ἀνάπαυσιν, καὶ δὲν θέλω βραδύνει τὸ παραμικρὸν, μέχρις ὅτου δὲν φέρω εἰς ἔκβασιν ἐκ συμφώνου μὲ τοὺς συναδελφούς μου ζρατιώτας τὸν σκοπὸν τῆς ἱερᾶς μας ἐπιχειρήσεως· εἰμὶ λοιπὸν πρόθυμος νὰ πορευθῶ εἰς αὐτὸν τὸν ἱερὸν πόλεμον κατὰ τῶν ἀπίστων, πρῶτον χρέος τῆς θρησκείας μας. Ὁλον μου τὸ θάρρος εἶναι εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Προφήτου, καὶ εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τούτου τοῦ στίχου τοῦ Κορανίου λέγοντος· (22) „ σὰς ἀποκατεστήσαμεν θριαμβευτὰς διὰ μιᾶς λαμπρᾶς νίκης. „ Ἐλπίζομεν ὅτι διὰ τῆς ἱερᾶς του σημαίας, ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς ὁποίας εὐρίσκομεν καταφύγιον, ὁ ἀπεσαλμίνος τοῦ Θεοῦ θέλει προπορεύεται ἡμῶν· ἐν γένει, ἐπειδὴ καὶ εἶναι χρέος μου νὰ ὑπακούσω εἰς τὴν θεῖαν θέλησιν, πολεμῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ὀρθοδόξου ὀθωμανικοῦ ἔθνους, ἢ αὐτοκρατορικῆ μου ἀτόφασις εἶναι κατὰ χρέος ἀπαραίτητον ἀτεισιμένη εἰς τὸ νὰ ζωσθῶ τὴν ῥομφαίαν τοῦ προφήτου. Κατὰ συνέπειαν αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως συνοίθησα εἰς τὸ σεβασμιον τέμενος τοῦ Πορθητοῦ Σουλτὰν Μεχμέτ β'. συμβούλιον τῶν Οὐλεμάδων, τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἑπτὰ Οἰσακίων τῶν Γενιτσάρων, καὶ τῶν διασῆμων ὑποκειμένων τοῦ βασιλεῖς μου· συναθροίσων σας ἐνεπιστεύθη τὸ πᾶν εἰς ὑμᾶς· εἶθε λοιπὸν, ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ ἀτομακρυνόμενοι ἀπὸ ματαιίας προφασιολογίας, καὶ παραλείποντες πᾶσαν προσποίησιν ἢ διπροσωπίαν, νὰ ἀποδείξητε ἀφ'

ἑαυτοῦ σας ἀληθεῖς τὸ θεῖον τοῦτο ἀπόφθεγμα, „ ὁ εἰς τὸ συμβούλιον προσκεκλημένος εἶναι ἄξιος ἐμπιστοσύνης. „ Ἐγκαρδιωθῆτε, καὶ ἐξετάσατε τὸ πᾶν ὠρίμως· προσέξατε πρὸ πάντων νὰ γνωρίσητε τὰς ἀνάγκας καὶ τὸ ὑλικὸν τοῦ στρατοῦ, καθὼς τὰς σκητὰς, τὰ ὄπλα καὶ τὰ πολεμεφόδια, τὸ πυροβολικὸν, τὰ ζῶα, τὰς ὑπονόμους, καὶ τέλος τὰ χρήματα καὶ τὰς ἀναγκαίας ζωτροφίας.

Εἰδοποιήσατέ με ἐν συντομίᾳ πᾶν ὅ,τι εἶναι κατεκείγον· ὁ καθεὶς ἐξ ὑμῶν ἄς εἶπῃ γενικῶς, ὅ,τι κρίνει εὐλογον πρὸς ὄφελος τοῦ ἐπιχειρήματος τούτου, ὥστε νὰ μὴν εἶπῃ οὐδεὶς ἀκολούθως, ὅποταν δὲν εἶναι πλέον καιρὸς, τοῦτο ἢ ἐκεῖνο ἦτον ἀναγκαῖον. Ἐπὶ τῆς βασιλείας μου δὲν ἐνοχλήθη ποτὲ κανεὶς διότι ἐξέφρασε τὸ ὀρθὸν ὁποιοῦδήποτε πράγματος, καὶ εἶπε τὴν ἀλήθειαν. Πᾶν ὅ,τι εὐρητε εὐλογον, τοιοῦτον θέλει κριθῆ καὶ ἐκ τῆς αὐτοκρατορικῆς μου θελήσεως, πρὸ πάντων δὲ μὴ βραδύνετε. Εἶθε ὁ διανομὲς πάσης νίκης, μεταβάλλων εὐτυχῶς τὴν τύχην τῶν ἀδελφῶν μας, νὰ χορηγήσῃ τὸν θρίαμβον καὶ τὴν νίκην εἰς τὸ ὀθωμανικὸν κράτος, τὸ ὑποκείμενον σταθερῶς εἰς τὴν προστασίαν του! εἶθε νὰ μᾶς ἀξιώσῃ αὐτῆς τῆς χάριτος, πρὸς τιμὴν τοῦ ἀνωτάτου τῶν προφητῶν. καὶ ἐπιδαψιλεύσῃ χάριτας καὶ εὐτυχίαν καὶ ἐν τοῖς δύο κόσμοις τοὺς θέλοντας τὴν εὐδαιμονίαν τῆς ὑψηλῆς Πόρτας! ἢ βοήθεια ἐλεύσεται ἐκ Θεοῦ, ἢ νίκη μᾶς προσμένει, εἰς τὸν θεὸν ὑπάρχει ἡ δρασικὴ χάρις. Ἐν τῇ αὐτοκρατορικῇ μου διαμονῇ τῆς Κωνσταντινουπόλεως τῆς καλῶς διατηρουμένης. Τῇ 21 Τσεμασιούλ- Εβέλ 1225.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. (1)

Οι Γενίτσαροι διατηροῦντες τὴν πολιτικὴν ἐπιφροσὴν τῶν Οὐλεμάδων, καὶ ὄντες τὸ πάλαι οἱ πρωταίτιοι τῆς ἐνδυναμώσεως καὶ τῆς δόξης τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους, ἀπεκατεστάθησαν τέλος πάντων ἡ αἰτία τῆς ἐνεστώσης πτώσεώς του. Εἰς αὐτοὺς τοὺς ἐθελοντὰς καὶ εἰς τὰς πολυαρίθμους ἐνώσεις τῶν συμπατριωτῶν των Ταρτάρων, χρεωστοῦν οἱ πρῶτοι τῶν Τούρκων Αὐτοκράτορες τὰς μεγάλας των ἐπιτυχίας κατὰ τῶν ἐξησθενημένων Γραικῶν, καὶ τοὺς ὁποίους ἢ ἐλπίς τῶν λαφύρων συνήθροιζεν ὑπὸ τὴν νικηφόρον σημαίαν των· ἅμα δ' ἐλάμβανον τὴν ἐλπιζομένην ἀνταμοιβὴν, ἢ ὑπηρεσία τῶν ἀτάκτων αὐτῶν πολεμιστῶν ἔπαυεν, ἢ ἐγένετο ὀλίγον χρήσιμος· μόνη ἢ συρροὴ νέων ἐθελοντῶν, ὁμοίως ἀπλήστων, διετήρει καὶ ἐνίσχυεν ἐκ νέου τὰ Ὀθωμανικὰ στρατεύματα. Ἀμμουράτ ὁ ἄγνωρίσας τὴν ὀλίγην ὠφέλειαν τοιούτων συναθροίσεων ἀπεφάσισε νὰ ὀργανίσῃ ἐν τάγμα ἀδιάλυτον, καὶ νὰ διορίσῃ εἰς αὐτὸ τακτικὸν μισθὸν ἐκ τοῦ βασιλικοῦ ταμείου ἀπαγορευῶν εἰς αὐτὸ τὴν κατοχὴν κτημάτων φεουδικῶν, μετεχειρίσθη κατὰ πρῶτον πρὸς σύστασιν αὐτοῦ τοῦ νέου τάγματος τοὺς ἰδίους του σκλάβους, καὶ διέταξεν ὥστε τὸ πέμπτον τῶν αἰχμαλώτων, καὶ τὸ δέκατον τῶν ἀρρένων τῶν χριστιανικῶν χωρίων καὶ ὑποτελῶν νὰ συσσωματωθῇ μὲ αὐτούς. Διὰ τῆς μεγάλης τῆς οἰκονομίας ἠδυνήθη νὰ προμηθευθῇ τὰ ἀναγκαῖα μέσα πρὸς ἐπάρκειαν τῶν ζωοτροφιῶν, καὶ τακτικῶν μισθῶν των· τοὺς ἀποκατέστησεν εὐπειθεῖς διὰ τῆς ἀπροσωπολήπτου σο-

* Διότι οἱ δοῦλοι καὶ τὰ τέκνα τῶν χριστιανῶν ἠναγκάζοντο ν' ἀλλάξουν ἐπιστήσῳσι.

βαρότητας και ευνοίας του, γενναίους δὲ και ἀόκνης διὰ τοῦ ἰδίου τε παραδείγματος. Ὁ Ἀμεράτ γνωρίζων τὴν θρησκευτικὴν ἰσχὺν, ἣτις ἔχει παντοτε ἐπιρροὴν εἰς νεολαίαν νεομορφωθεῖσαν εἰς ἄλλην θρησκείαν, ἐπροσκάλεσε τὸν περιφημότερον Δερβίσην τοῦ αἰῶνος, Χατοῆ Μπεκτάσση, διὰ νὰ εὐλογήσῃ και νὰ δώσῃ ἐπωνυμίαν εἰς αὐτὴν τὴν νεοσύστατον ἑταιρίαν τῶν ζρατιωτῶν. Ὁ Μπεκτάσσης τοὺς ἠύλογησε, τῆς ὀνόμασα Γενιτσάρους (νέους στρατιώτας), τοὺς ἐνέπνευσε διὰ τῶν λόγων του πυροφλεγῆ ἐνθουσιασμὸν, και ἐστάθη ὁ αὐτουργὸς τῆς τάξεως ἡ τῆς διαγωγῆς των. Ἡ λευκὴ μάνιξ αὐτοῦ τοῦ Δερβίσου κρεμασμένη εἰς τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν Γενιτσάρων τοὺς ἐνθὺμιζεν ἀκαταπαύστως τὰς συμβουλὰς και τοὺς νόμους ὁποῦ παρ' αὐτοῦ ἔλαβον. Ἐκτοτε ὁ Μπεκτάσσης ἔγινεν ὁ οὐράνιος ὑπερασπιστὴς των· τὸ ὄνομα του ἐπικαλούμενον ἐν καιρῷ πολέμου τοὺς ἐνεθάρρυνε, τοὺς ἐνέπνεεν ἐνθουσιασμὸν, και τοὺς ἀπεκαθίσα ὡστε νὰ ἐλπίζωσι βεβαίαν δι' αὐτοὺς τὴν νίκην· ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ τοῦ Δερβίσου ἐσχηματίζοντο πάντοτε εἰς Κωνσταντινούπολιν αἱ πολυάριθμοι συνάξεις τῶν Γενιτσάρων, διὰ τῶν ὁποίων κατεβίβαζον τόσους Σουλτάνους, και ἐθανάτονον τοὺς ὑπουργοὺς των. Οἱ Γενίτσαροι ἐξάθησαν ἀξιοσημεῖωτοι ἕως εἰς τὰ μέσα τοῦ δεκάτου ἑκτου αἰῶνος, τόσον διὰ τὴν ἀνδρείαν των, ὅσον διὰ τὴν υποταγὴν, και τὴν πρὸς τὸν Βασιλέα των ἀφοσίωσιν· μὴν ὄντες εἰμὴ συνάθροισις σκλάβων, νέων χωρὶς πατρίδας, χωρὶς συγγενεῖς, και χωρὶς κατὰξασιν, ἐθεώρουν τὸ τάγμα των ὡς πατρίδα, τὸν Σουλτάνον ὡς πατέρα των, και ἐπρόσμεναν ν' ἀπολάβωσι τύχην διὰ τῆς ἀξιοῦτητος και τῆς καλῆς των διαγωγῆς. Οἱ αὐτὰ τὰ προτερήματα διὰ τῶν ὁποίων ἐστάθησαν ὠφέλιμοι εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἐπιχειρήσεις τῶν Ὀθωμανῶν μονάρχων ἐξέλειπον κατὰ μέρος, ὁπότεν οἱ μονάρχαι προσκολληθέντες εἰς τὸ χα-

ρῆμιτων, (γυναικωνίτιν) ἐπροτίμησαν τὰς ἡδονὰς ἀπὸ τὴν δόξαν, ἐπεριφρόνεντοὺς ζρατιώταστων, ἡ ἐσυγχώρησαν νὰ λάβωσι χώραν εἰς τὸν στρατὸν ἡ ἀνυποταξία, αἱ φατρία· ἀκούοντες τὰς συμβουλὰς τῶν χαύνων ἀυλικῶν των, και ἀγόμενοι ἀπὸ τὴν ἐπιβλαβῆ ἐπιρροὴν τῆς γυναικῶδες ἀνατροφῆς των, ἐνόμισαν ὅτι ἦτον ἀπλούστερον, και ὠφελιμότερον τὸ νὰ ἀδυνατίσουν ἡ νὰ ἀποξενώσουν τῆς εὐνοίας των τὸ στράτευμα τῶν Γενιτσάρων, παρὰ τὸ νὰ διορθώσωσι τὸν ἑαυτὸν των. Τὰ μεγάλα προνόμια τὰ ὁποῖα οἱ Γενίτσαροι ἀπέκτησαν διὰ τὰς πρὸς τὸ κράτος ὠφελίμους ἐκδουλεύσεις των, τὰ μεγάλα δῶρα τὰ ὁποῖα ἐνίστε ἡ ἐπιμόνως ζητοῦντες ἀπελάμβανον ἐν καιρῷ τῆς ἐνθουσίσεως νέου Σουλτάνου, αἱ μεγάλα τιμαὶ αἱ ὁποῖαι εἰς αὐτοὺς ἀπεδίδοντο ὡς σωματοφύλακας τοῦ Σουλτάνου, ἡ ὡς κατέχοντες τὰς πρωτίστους στρατιωτικὰς θέσεις, ἡ τὰς κλεῖς τῶν φρουρίων τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους, ἐκίνησαν τὴν ἐπιθυμίαν τῶν ἐλευθέρων Μουσουλμάνων εἰς τὸ νὰ συμμερισθῶσιν αὐτὰ, καταγραφόμενοι εἰς τὸ τάγμα των· μεγάλη σύρροή αὐτῶν ἐπροξένησε τὴν παῦσιν τῆς ἀποδεκατώσεως τῶν χριστιανικῶν ἀρθῆντων κατὰ τὸ 1680, οἱ ῥαγγάδες ἀπηλλάχθησαν τοῦ πλέον σκληροτέρου, ἀφ' ὅσων μέχρι τοῦδε ἐπλήρονον διὰ τὸ κατατακτικὸν αὐτῶν δικαίωμα, ἀδίκῃ φροῦ. Τὸ σῶμα τῶν Γενιτσάρων διηρέθη ἀπὸ τὸν μέγαν Σελεῖμάν εἰς 196 ὄντάδες, κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν θαλάμων τῶν διορισμένων εἰς αὐτὸ τὸ στράτευμα εἰς τοὺς στρατῶνας τῆς Κωνσταντινουπόλεως· οἱ 196 ὄντάδες ἦσαν διηρημένοι εἰς 101 Γιαγιά-Βεῆδες, 61 Μπουλούκια, και 34 Σεημένηδες. Μερικοὶ αὐτῶν τῶν ὄντῶν καθὼς τὸν τριαίντα ἕνα ἦσαν πολλὰ δυνατοὶ και συνεποσύντο εἰς δέκα χιλιάδας στρατιώτας και ἐθελοντὰς, ἄλλοι δὲν εἶχον παρὰ διακοσίους ἀνδρας, οἱ περισσότεροι δὲ συνίσταντο ἀπὸ τετρακοσίους ἕως πεντακοσίους Γενιτσάρους. Ὁ ὄντῶν τῶν ἐξήντα πέν

τε εἰς τὸν ὁποῖον ἀνῆκε καὶ ὁ στρατιώτης ὁ φονεύσας τὸ ἱερὸν ἄτομον τοῦ Ὀσμάν β' εἰς τὴν ἔκρηξιν τῶν 1629, δὲν ὑπάρχει ἔκτοτε πλέον, ἢ μολονότι ἀκολούθως συνέβησαν τόσαι ἐπαναστάσεις, δὲν ἔπαυσε τοῦ νὰ ἀναθεματίζεται εἰς τὰς ἐσπερινὰς προσευχὰς τῶν Γενιτσάρων. Οἱ πρῶτοι ἀρχηγοὶ τῶν ἦσαν ὁ Γενιτσάρ Ἀγᾶς, ὁ Σεημὲν-πασᾶς, ὁ Ἰσταμπολ-Ἀγασῆς, ὁ Κεχαγιᾶ-Μπέης, ὁ Γενιτσάρ-Ἐφέντης, ὁ Μουζοῦρ Ἀγασῆς, ὁ Μπᾶς-Τσαούσης, καὶ ὁ Ὀρτᾶ-Τσαούσης. Ὁ Γενιτσάρ-Ἀγᾶς ἦτον ὁ πρῶτιστος ἀρχηγὸς τοῦ σώματος, ἐψήφριζε κατ' ἀρέσκειάν του ὄλους τοὺς ἀξιωματικούς τοῦ ζατοῦ, διευοίραζε τὰ τάγματα τὰ ὁποῖα ἐχρῶσταν νὰ σχηματίσων τὰς φρουρὰς τῶν πόλεων τῶν ἐμπιστευθεισῶν εἰς αὐτούς· ὠφειλετο δὲ κατὰ πολλὰ χρηματικῶς, καὶ ὑπεστήριζε τὴν δύναμίν του δι' αὐτῶν τῶν διορισμῶν, ποιῶν πάντοτε κόμμα τε καὶ προβιβάζων τοὺς δυνατωτέρους καὶ πλέον εὐνοϊκούς του τοῦ στρατεύματος. Μολονότι τὰ δυστυχῆματα τὰ συμβάντα ἐπὶ τῶν τελευταίων ῥωσικῶν πολέμων ἐξηκρίβωσαν τὴν πικραμίην, καὶ πανταλῆ διαφθορὰν τῶν Γενιτσάρων, οἱ Οὐλεμάδες, ἂν καὶ ἐγνώριζαν τὰ πάντα σαφῶς, χρεωζοῦντες τὴν ὑταρξίν των, τὰ πλούτη των, καὶ τὴν διατήρησίν των εἰς αὐτούς, διεκέρυττον, καὶ ἀπέδιδον ὅλα αὐτὰ τὰ δυστυχῆματα εἰς τὴν θεῖαν ὀργὴν, τὴν ὁποῖαν διὰ νὰ κατατραῦνωσι, ἐπρόβαλον πάντοτε τὴν θυσίαν διαφόρων ὑπουργῶν, καὶ μάλιστα ἐκείνων, ὅτου; ὑποτεύοντο διὰ τὸ ἔξοχον πνεῦμά των, καὶ τὴν ἐπίρροιάν των εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Σουλτάνου.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ (2)

Διβάνιον, λέξις Ἀραβικὴ σημαίνουσα συνέλευσιν· αὕτη δὲ ἡ ὀνομασία ἀφοῦ ὁ Καλίφης Μουαβηγέ τὴν ἔδωκεν εἰς τὸ συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας του, τὸ ὁποῖον ἦτο ταυτοχρόνως καὶ δικαστικόν, σημαίνει τὴν εἰς συμβούλιον συνεδρίασιν τῶν διοικητικῶν ἢ δικαστικῶν ἀρχῶν. Ὁ πορθητῆς τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐθέσπισε δύο Διβάνια· τὸ ἐν ἔνδον τοῦ παλατίου, τὸ ὁποῖον ἦτον ἀνώτατον συμβούλιον, κέντρον τῶν διοικητικῶν κλάδων, καὶ δικαστήριον τῶν μεγαλητέρων ὑποθέσεων τοῦ κράτους· εἰς αὐτὸ ἐπροέδρευεν ὁ Σελτάνος καθήμενος ἐπὶ τῆς ἑδρας του, ἢ εἰς τὸ ὁποῖον μόνος αὐτὸς ἠδύνατο νὰ ἐμβῆ ἔφιππος. Τὸ δ' ἄλλο ἦτον ἐν δικαστήριον ἀνοῖγον πεντάκις τῆς ἐβδομάδος εἰς τὸ παλάτιον τοῦ μεγάλου Βεζύρη ἢ προεδρευόμενον ὑπ' αὐτοῦ. Ὁ μέγας Βεζύρης ἐκάθητο ἐπὶ θρόνου ὑψωμένον ἐπὶ τριῶν βαθμίδων, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἐφαίνετο χρυσοῦν τὸ ἔμβλημα τοῦ Σουλτάνου μετὴν ἀκόλουθον ἐπιγραφὴν: „ μία ὥρα κρίσεως εἶναι ἀξιωτέρα προσευχῆς ἐβδομήκοντα χρόνων. “ Ἐπὶ δὲ τῆς θύρας τῆς ἐκτεταμένης αὐτῆς αἰθῆσης ἦτον ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη: „ ὁ ἄνθρωπος ὁ προστατευόμενος ἐκ τοῦ Θεοῦ, δὲν ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν ἐπιείκειαν, εἰς τὴν διαχείρησιν τῶν ὑποθέσεων του. “ Ἐπὶ δὲ τῆς ἀπέναντι θύρας τῆς συγκοινωνούσης μετὸν θάλαμον τοῦ Ρεῖζ - ἐφέντη ἦτον ἡ ἐφεξῆς ἐπιγραφὴ: „ ἡ δόξα ἢ προερχομένη ἀπὸ τὸν κάλαμον διατηρεῖται βέβαια ὁ ὑψιστος μᾶς ὑπεσχέθη διὰ τοῦ γραφικοῦ καλάμου. “ πλησίον τῆς Βεζύρη ἐκάθητο δεξιόθεν ὁ Καζασκέρης τῆς Ραῦμελης, καὶ ἀριστερόθεν ὁ τῆς Ἀνατολῆς. Ὁ

Βεζύρης ἀφοῦ ἐλάβανεν ὑπ' ὄψιν τε τὰς ἀναφοράς, καὶ ἐπέθετε τὴν ψῆφόν τε, ἔξελεν αὐτὰς εἰς τοὺς ἀν- ἤκοντας κλάδους τῶν γενικῶν δικαστηρίων, ὅπως ἐξε- τάζοντο λεπτομερέστερα. Τὴν παρασκευὴν οἱ δύο Κα- ζασκέρηδες, τὴν δὲ τρίτην ὁ Ἰσταμπὸλ-Καδησῆ με- τὰ τῶν Μολλάδων τοῦ Γαλατᾶ, τοῦ Ἐγρουπίου, καὶ τοῦ Σκονταρίου παρευρίσκοντο εἰς τὸ Διβάνιον, καὶ ἤρχιζεν ὁ καθεὶς ἐξ αὐτῶν νὰ ἐξετάζη τὰς δίκας αἱ ὁ- ποῖαι τοῦ ἐπιφορτίσθησαν, καὶ τὰς ὁποίας ἀκολού- θως ἐξετέλει εἰς τὸ δικαστήριόν του.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ (3).

Ὁ Στρατηγὸς Ὠβέρτος Δοκβεῦτης, πρέσβυς τῆς Γαλλικῆς δημοκρατίας παρὰ τῆ Ὀθωμανικῆ αὐλῆ, ἐπιφορτίσθη ἀπὸ τὴν κυβέρνησίν του νὰ φέρῃ μεθ' ἐ- αυτοῦ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν κατὰ τὸ 1796, ὡς νέου εἶδους δῶρον πρὸς τὴν αὐτοῦ Μεγαλειότητα, κα- νόνια τοῦ πεδίου, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς δείγμα- τα ἔργατος τοῦ πυροβολικοῦ, καὶ ἀξιωματικούς στρα- τιώτας διὰ νὰ διδάξωσι τοὺς πυροβολιστάς, καὶ νὰ δι- ευθύνωσι τὰ χωνευτήρια, καὶ τὰς ὀπλοθήκας· εἰση- τρόφειον ἔτι τὸν πρέσβυν διδάσκαλοι κάθε εἶδους ὀ- πλων διορισμένοι διὰ νὰ διδάξωσι τὸ τακτικὸν εἰς τοὺς Γενίτσαρους, καὶ εἰς τοὺς Σπαχήδας. Εἰς ὀλίγου και- ροῦ διάστημα οἱ πυροβολιστὰι ἐπροόδευσαν, καὶ ἐπά- σχιζον νὰ τελειοποιήσωσι τὸ ὑλικόν, καὶ προσωπικὸν τοῦ Ὀθωμανικοῦ πυροβολικοῦ. Εἰς λόχος ἰππέων ὡρ- γανίσθη ὀπλισμένος καὶ γυμνασμένος Εὐρωπαϊκῶν. ἀλλ' οἱ Γενίτσαροι ἀποποιηθέντες τοῦ νὰ διδασκῶσι τὴν μέθοδον τοῦ πεζικοῦ στρατεύματος, οἱ ἀξιωματικοὶ διδάσκαλοι αὐτοῦ τοῦ στρατοῦ μόλις ἠδυνήθησαν νὰ σχηματίσωσιν ἓν ἀδύνατον τάγμα πεζικοῦ συγκείμενον τὸ πλεῖστον ἀπὸ ἀλλαξοπίστους, καὶ τὸ ὅποιον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ στρατηγοῦ Ὠβέρτου καὶ τὸν μισευ- μὸν τῶν ἀξιωματικῶν διδασκάλων τῶν συνακολουθη- σάντων τὸν πρέσβυν εἰς Κωνσταντινούπολιν διελύθη.

Ὁ Οὐσεὶν Πασᾶς ἀρχιναύαρχος ὡν ἐπεριποιήθη τοὺς νέους ἀλλαξοπίστους οἵτινες εἶχον λάβει μέρος εἰς τὸ πεζικὸν τακτικὸν στρατεῦμα· ἠύχαριστεῖτο νὰ τοῦς συναθροίξῃ συχνάκις, καὶ ἐξαιρέτως τὰς παρασ- κευὰς, ἔμπρὸς τοῦ παλατίου του, διὰ νὰ γυμνάζωνται

παρόντος αὐτοῦ Εὐρωπαϊσί. Ὁ λαὸς ἔτρεχε νὰ θεωρῇ αὐτὰ τὰ γυμνάσματα, ὡς θεάματα τῶν Κινικῶν σκιῶν, (καρρακίοζια) τὸ ὑπερήφανον ἦθος αὐτῶν τῶν στρατιωτῶν, ἢ στολή των, τὰ ζίλβοντα ὄπλα των, ἢ ζωηρότης, καὶ τὸ ἐκ συμφώνου πυρσοκρότημά των ἐπροξένει θαυμασμόν εἰς τοὺς θεατάς· αἱ φιλοφρονήσεις ἔτι τὰ φιλοδωρήματα τὰ ὅποια ὁ Ἀρχιναύαρχος ἐπρόσφερε μετὰ τὸ τέλος κάθε γυμνάσματος πρὸς αὐτοὺς τοὺς στρατιῶτας, ἠνάγκασαν τινὰς Ὀθωμανοὺς νὰ συνεννοθῶσι μὲ αὐτὸ τὸ τάγμα, διὰ νὰ συμμεθεξάν ἀπὸ αὐτὰ τὰ κέρδη· μ' ὅλα; ὅμως τὰς προσπάθειάς, καὶ τὴν μεγαλοδωρίαν τοῦ Οὔσεϊν πασᾶ, ἢ ἀπογραφὴ ἐστάθη ὀλιγάριθμος, καθότι ἐπαπηλείτο, καὶ ὠνειδίετο ἀπὸ τοὺς Γενιτσάρους. Αὐτὸ τὸ τάγμα δὲν περιεῖχεν, εἰμὴ πεντακοσίους, ἢ ἑξακοσίους στρατιῶτας, ὅποταν ἐκυρήχθη, κατὰ τὸ 1798, ὁ μεταξὺ τῆς Τουρκίας, καὶ τῆς Γαλλικῆς δημοκρατίας πόλεμος.

Οἱ στρατιῶται οὗτοι πληρονομένοι ἐκ μέρους τοῦ ἀρχιναυάρχου ἀνήκον εἰς τὸ ναυτικόν, διὸ ἐπεβιβάσθησαν ἐπὶ τῶν πλοίων, τὰ ὅποια ἔστειλεν ἡ ὑψηλὴ πόρτα κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν εἰς τὴν θάλασσαν τῆς μικρᾶς Ἀσίας, καὶ Αἰγύπτου, διὰ νὰ περιτρέχωσιν ἐκεῖ, καὶ νὰ συμπράττωσι μετὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου διοικουμένου ὑπὸ τοῦ Κομμοδόρου Σιδνέϋ Σμίθ.

Διὰ συμβουλῆς τοῦ Κομμοδόρου οἱ στρατιῶται οὗτοι ἀπεβιβάσθησαν εἰς τὸ φρούριον τῆς Πτολεμαίδος (Ακρης,) ὅποταν ὁ Βοναπάρτης ἐπεχείρησε τὴν κατὰ τῆς Συρίας ἐκστρατείαν του. Ἡ ἐνδοξὸς ἀνθίστασις αὐτῆς τῆς πόλεως ἣτις ἀντεστάθη μὲ ἐπιτυχίαν εἰς τὰς γενναίας καὶ ἀδιακόπους προσβολὰς τοῦ λαμπροῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ τῆς Ἀνατολῆς, χρεωστεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τοὺς γεγυμνασμένους στρατιῶτας τοῦ Οὔσεϊν πασᾶ, εἰς τὴν ἀξιότητα, καὶ ζεῦπείθειάν των, καὶ τὴν ἀξιοθαύμαστον καρτερίαν τὴν ὅποιαν ἀπέδειξαν.

Μετὰ τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς Συρίας παρὰ τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ, οὗτοι οἱ στρατιῶται ἐπιστρέψαιτες εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μετὰ τοῦ Ὀθωμανικοῦ στόλου, ὑπεδέχθησαν μὲ ἐνθουσιασμόν, καὶ ἐφιλοφρονήθησαν ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς πρωτεύουσας, οἵτινες ἐπαράβαλλον τὴν ἀξίαν διαγωγὴν αὐτῶν με ἐκείνην τῶν ἄλλων στρατιωτῶν· οἱ ὅποιοι ἐδυσφημίσθησαν διὰ μιᾶς οὐτιδανῆς ἀνθιστάσεως ἔτιμου φυγῆς εἰς τὰς μάχας τοῦ Ἀβουκῆρ, τοῦ ὄρους Θαβῶρ, καὶ τῆς Ναζαρέτ. Ὁ Σουλτάνος Σελῆμ ὅστις ἠγάπα κατὰ πολλὰ τοὺς ὑπερασπιστάς τῆς Πτολεμαίδος, καὶ ἐπεθύμει νὰ κάμῃ ἐν στρατεύμα ὁμοιον τούτου, διὰ νὰ ἀντιπαρτάξῃ κατὰ τῶν Γενιτσάρων, ἀπεφάσισεν ὠφελόμενος ἀπὸ τὴν πρὸς αὐτὸ ἐννοικίην γνώμην τοῦ λαοῦ, νὰ αὐξήσῃ τὸν νέον στρατὸν, νὰ ουστήσῃ ἐν ἰδιαιτέρον ἀνεξάρτητον τάγμα, νὰ προσδιορίσῃ τακτικὸν μισθὸν ἀπὸ τὸ ταμεῖον, ἔτι νὰ τελειοποιήσῃ τὸν διοργανισμόν.

Αὐτὸ τὸ τολμηρὸν πρόβλημα εἰς ὅποιον ἔπρεπε νὰ καταπολεμηθῇ δυναστικῶς ἀπὸ τοὺς Οὐλεμάδες καὶ Γενιτσάρους, ἐφόβισεν ὅλους τοὺς ὑπουργοὺς, ἐκτὸς τοῦ Οὔσεϊν πασᾶ, ὅστις διὰ τοῦ χαρακτήρος τῆς, καὶ τῶν δωρημάτων του, κατεπράυνε καὶ ἔσυρε πρὸς τὸ μέρος του τοὺς λοιποὺς συνυπουργοὺς του.

Ὁ τότε Μουφτής (Βελῆ-Ζαντέ-Εφέντης), καθὼς καὶ ὁ ἀρχιναύαρχος, ἦτον ὁ συντροφος τῆς παιδικῆς ἡλικίας τοῦ Σουλτάνου Σελῆμ· ἦτον ἔτι προσκολλημένος εἰς αὐτὸν διὰ τὴν ἀπόλυτον αἰτίαν. Οπατῆρ αὐτοῦ τοῦ Μουφτῆ ἔδωκεν εἰς τὸν Σουλτάνον Μουσταφᾶν τὸν γ' ὠραίαν Κερκασίαν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐγεννήθη ὁ Σελτάνος, οὗτοι οἱ ἰδιαιτέροι φιλικοὶ θεσμοὶ σέβονται εἰς τὸ ἄκρον εἰς τὴν Τερκίαν. Ὁ Μουφτής πλέον φωτισμένος παρ' ὅλους τοὺς προκατόχους του, οἵτινες ὑπῆρξαν εἰς αὐτὴν τὴν ὑψηλὴν θέσιν, ἦτο προδιατεθειμένος εἰς τὸ νὰ ὑποσηρίξῃ διὰ τῆς προσωπικῆς του ἐπιφροῆς τὰ προβλήματα τοῦ αὐθέντε,

SISMANOGLIO

καὶ φίλου του. Μιγνύων λοιπὸν ἐπιτηδεύσας τὰς ὑπο-
σχέσεις μὲ τὰς ἀπειλὰς, κατώρθωσεν εἰς τὸ νὰ βιάσῃ
τοὺς Οὐλεμάδες, ἂν δὲν ἔκρινον εὐλογοφανῆς τὸ σχε-
δίον τοῦ Σουλτάνου, τοῦλάχιστον νὰ μὴ τὸ πολεμή-
σωσι, καὶ νὰ σιωπῶσι.

Ὁ Ἀγῶς τῶν Γενιτσάρων, οἱ πρότιστοι ἀρχηγοὶ,
καὶ οἱ πλέον ταραχοποιοὶ στρατιῶται αὐτοῦ τοῦ τάγ-
ματος, εὐρίσκοντο τότε εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ μεγά-
λου Βεζύρη εἰς τὴν Συρίαν. Ἐλεύθερος ὢν ἐκ τῶν
Οὐλεμάδων ὁ Μουφτῆς, βοηθούμενος παρὰ τοῦ φο-
βεροῦ καὶ γενναίου Οὐσεὶν πασᾶ, δὲν ἐκοπίασεν εἰς
τὸ νὰ καταπέισῃ διὰ τῶν δωρημάτων του τὸν Σεϊμὲν
μπασῆ, καὶ τὸν Ἰσταμπὸλ-ἀγασῆ, καὶ νὰ καταπρα-
ΰνη διὰ τῶν φετφάδων του τοὺς ἐπιλοίπους Γενιτσά-
ρους, καὶ τὸν λοιπὸν λαὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐν τοσοῦτῳ ὁ Μουφτῆς ἐφανέρωσεν εἰς τὸν Σουλ-
τάνον ὅτι, μολονότι αἱ περιστάσεις ἦσαν εὐνοϊκαὶ διὰ
τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σκοπῶν του, ἔπρεπε ν' ἀποφύγῃ ὅ-
σον τὸ δυνατόν τοῦ νὰ προσβάλλῃ τὰς προλήψεις τοῦ
λαοῦ, καὶ ἐξαιρέτως ἐκείνου τῆς πρωτευούσης, ἣτις
εἶναι ἡ ἐστία ὅλων τῶν ἐπαναστάσεων· καὶ ὅτι ὁ κα-
λῆτερος τρόπος ἦτο νὰ συλλεξῇ καὶ νὰ διατηρήσῃ εἰς
τὴν Κωνσταντινούπολιν μόνον δύο τάγματα τοῦ νέου
διοργανισμοῦ, τὰ δὲ λοιπὰ νὰ ὀργανισθῶσιν ἐνδοῦ τῆς
μικρᾶς Ἀσίας, ὅπου οἱ κάτοικοι ὄντες ἀγροικοὶ καὶ
φιλόπονοι, θέλουν ὑποβληθῆ, χωρὶς ἀνθίστασιν, εἰς
τὰς θελήσεις τοῦ Βασιλέως των. Ὅλοι οἱ ὑπουργοὶ
τῆς Πόρτας, ἀνεξαιρέτως, ἦσαν τῆς αὐτῆς γνώμης.

Ὁ διοργανισμὸς τοῦ νέου τάγματος ἔλαβεν ὀριστι-
κῶς τὸ ὄνομα Νιζάμ Ζεντίτ, ἥτοι μεταρρύθμισις, ἢ
ἐτακτοποιήθησεν διὰ μιᾶς μεγάλης συνεδριάσεως τῆ
Διβανίου ὅλοι οἱ στρατιωτικοὶ κλάδοι τοῦ πεζικοῦ,
τοῦ ἵππικοῦ, τοῦ πυροβολικοῦ, καὶ τοῦ ναυτικοῦ εὐ-
ρωπαϊκῶς, καθὼς ἔαι ἐνδυμασίαι αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι
ἂν ἔδεν ἦσαν Εὐρωπαϊκαὶ, ἦσαν ὁμῶς ἀρμόδιαι διὰ

τὴν ἐξάσκησιν, καὶ τὸν στρατιωτικὸν κανονισμὸν δι-
ωρίσθησαν πρὸς τούτοις εἰς Ἰμάμης καὶ μία στρατι-
ωτικὴ μουσικὴ εἰς καθέκαστον τάγμα. Διὰ νὰ ἐπαρ-
κέσωσι δὲ τὰ ἐξόδα πρὸς διατήρησιν αὐτοῦ τοῦ τάγ-
ματος, καὶ τῆς νέας μεταβολῆς ὅπου ἔμελλε νὰ γενῆ
εἰς τὸ στρατιωτικὸν, τὸ πυροβολικὸν καὶ τὸ ναυτικὸν,
ἀπεφασίσθη ὅτι ὅλοι οἱ Μαλικιανέδες οἱ φέροντες
εἰσόδημα 15,000 ἕως 150,000 γροσίων, νὰ διορισθῶσι
δι' αὐτὴν τὴν χρῆσιν, καὶ νὰ μένωσιν ὑπὸ τὴν διεύ-
θυνσιν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ Νιζάμ Ζεντίτ, ὅς
τις ἔλβε τὸν τίτλον Τεφτεράρης τοῦ Νιζάμ Ζεντίτ.
διετάχθη ὅτι τὰ μεγάλα φέεδα μετὰ τὸν θάνατον τῶν
κατεχόντων αὐτὰ θέλουν ἀνήκει εἰς τὴν διοίκησιν, ἣ-
τις θέλει τὰ διακεῖ πρὸς ὄφελος τῶν Νιζάμ Ζεντίτ· τὰ
τελωνιακὰ εἰσοδήματα, καθὼς καὶ τὸ δικαίωμα τὸ ἐ-
πὶ τῶν καπνῶν, οἱ ἐπὶ τοῦ οἴνου, τῆς μετάξης, τῆ βαυ-
βακίς, καὶ μαλλιῶν δασμοὶ εἰσῆρχοντο εἰς τὸ νέον τα-
μεῖον. Τὰ νεοσχεδιασθέντα μέσα πρὸς ἀντίκρυσιν
τῶν ἐξόδων τοῦ νέου συστήματος, συνεπεσοῦντο κα-
τὰ μὲν τὸ 1800, εἰς 50 ἑκατομμύρια γροσίων, κατὰ
δὲ τὸ 1806 εἰς 75 ἑκατομμύρια.

Κατὰ τὰς ὀρθὰς συμβουλὰς τοῦ Μουφτῆ ἐσχημα-
τίσθησαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μόνον δύο τά-
γματα τοῦ πεζικοῦ, Νιζάμ Ζεντίτ, καὶ ἕτερα δύο τοῦ
τακτικοῦ Ἴππικοῦ· τὰ ὁποῖα ἐστρατοπεδεύθησαν ἔ-
ξω τῆς πόλεως, τὸ ἓν εἰς τὴν Ἀσίαν πλησίον τοῦ Σιν-
ταρίου, τὸ δ' ἄλλο εἰς τὴν Εὐρώπην κατὰ τὸ Λεβέντ
τσιφλῆκ.

Ὁ Σουλτάνος Σελῆμ εὐηρεγήθη νὰ κτίσῃ δύο με-
γάλους στρατῶνας δι' αὐτὰ τὰ δύο εὐνοϊκά του τάγ-
ματα, καὶ τὸ μεγαλοπρεπὲς Τίμενος πλησίον τοῦ στρα-
τῶνος τοῦ Σκουταρίου. Ὁ Μπεηλέρμπεης τῆς Κιου-
τάγης καὶ ὁ πασᾶς τῆς Καραμανίας διετάχθησεν
νὰ ὀργανίσουν εἰς τὰς ἐπαρχίας των τὰ τάγματα τῶν
Νιζάμ Ζεντίτ κατὰ τὸ παραχθὲν σχέδιον.

SISMANOGLIO
MEGALANO

Ο Μπεηλέρμπεης τῆς Κιουτάγιας ὀλίγον ἐφρόνη-
 τισιν εἰς τὸ νὰ ἐκτελέσῃ τὰ σχέδια τοῦ ἡγεμόνος του,
 ἐπροφασίσθη ἐμπόδια, καὶ μόλις ἠτύχησεν ὕψερρον
 ἀπὸ πολλοὺς χρόνους νὰ ὀργανίση δύο μόνον τάγμα-
 τα· ὁ Ἀβδουραμὰν Πασᾶς ὁμοῦ, γνωστὸς ὑπὸ τὸ
 ὄνομα Καδῆ πασᾶς, ἐξετέλεσε μὲ περισσοτέραν δρα-
 σιτηριότητα τὰς διαταγὰς τοῦ Σουλτάνου Σελῆμ, διὰ
 μίση τῶν συγγενῶν καὶ φίλων του, καὶ διὰ μεγάλων
 χρηματικῶς θυσίας· ἐπέτυχεν εἰς τριῶν χρόνων διά-
 σημα νὰ ὀργανίση ὀκτὼ τάγματα τοῦ Νιζὰμ Ζεντίτ.

Δύο ἀλλαξόπιστοι οἵτινες διεκρίθησαν εἰς τὴν πο-
 λιορκίαν τῆς Πτολεμαίδος, ὁ εἰς γραικὸς ὀνομαζόμε-
 νος Ἀγᾶς, καὶ ὁ ἕτερος ἀπὸ τὴν Προυσσίαν μετονο-
 μασθεὶς Σολιμὰν-ἀγᾶς, ἐκλέχθησαν ἀρχηγοὶ τῶν νέων
 τάγματος· ὅλοι οἱ εἰς τὰ πολεμικὰ Εὐρωπαῖοι, οἵτινες
 εὐηρεστοῦντο ν' ἀρνηθῶσι τὴν θρησκείαν των, ἤσαν
 δεκτοὶ εἰς τὰ τάγματα τοῦ Νιζὰμ Ζεντίτ, καὶ ἐλάμβανον
 εὐκόλως, ἐὰν ἦσαν σώφρονες, ἐγκρατεῖς, καὶ ἀγρο-
 πνοι (πρᾶγμα σπάνιον εἰς τοὺς τοιοῦτους) βαθμὸν
 ἀξιωματικῶν, καὶ τυχὸν προβιβασμὸν.

Τὸ νέον τάγμα δὲν ἤρρησε νὰ δείξῃ τὴν ἀξίαν τῆς,
 παραβαλλόμενον μὲ τοὺς Γενιτσάρους. Κατὰ τὸ 1803
 καὶ 1804, μία πολυάριθμος συμμαχία ληστῶν ἐξελ-
 θόντες σχεδὸν ὅλοι ἀπὸ τὰ ὄρη τῆς Ἀλβανίας καὶ
 Βοσνίας ἐληλάτουσαν τὴν Ρούμελην καὶ τὴν Βουλγα-
 ρίαν, καὶ ἐδίδοντο εἰς τὰς μεγαλητέρας ἀσωτείας. Ἡ
 Πόρτα διέταξεν εἰς τοὺς πασᾶδας τῶν σαντζακίων,
 καὶ εἰς τοὺς Ἀγῆνιδας (διοικητὰς τῶν ἐπαρχιῶν τῆς)
 νὰ ἐνόσωσι τὰ ἰδιαίτερα στρατεύματά των μὲ τοὺς ἐν-
 τοπίους Γενιτσάρους, καὶ νὰ κινήσουν κατ' αὐτῶν
 τῶν ἀγρίων ἐρημοτῶν· αἱ διαταγαὶ ὁμοῦ αὐταὶ ἐκτε-
 λέσθησαν κακῶς· οἱ λησταὶ προσβαλλόμενοι ἀπὸ δυ-
 νάμεις ἀτάκτους ἐφάνησαν πάντοτε νικηταί· ἐνθαρ-
 ρυνθέντες διὰ τὴν εὐτυχίαν των, καὶ ὑποδεχόμενοι
 ἐννοικῶς εἰς μερικὰς χώρας ἀπὸ τοὺς διοικητὰς, προ-

φρασιζομένους παράπονα τινὰ κατὰ τῆς διοικήσεως, ἐ-
 γιναν πολυαριθμοτεροί, καὶ σκληρότεροι· ἐτόλμησαν
 δὲ νὰ πλησιάσουν μέχρι τῆς Ἀνδριανουπόλεως καὶ
 Κωνσταντινουπόλεως, καὶ νὰ ἐπαπειλῶσιν αὐτάς τὰς
 δύο αὐτοκρατορικὰς καθέδρας.

Ὁ Σουλτάνος Σελῆμ μὴν ἔχων ἐλπίδα τινὰ ἐκ μέ-
 ρους τῶν Γενιτσάρων τῆς Ρούμελης, πρὸς ὑπεράσπι-
 σιν τῆς ἰδίας αὐτῶν πατρίδος, ἀπεφάσισε νὰ στείλῃ
 κατ' αὐτῶν τῶν ληστῶν ἐν μέρος τοῦ Νιζὰμ Ζεντίτ.
 Κατὰ συνέπειαν λοιπὸν αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως, ἐν ἀ-
 πὸ τὰ δύο τάγματα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐν μι-
 κρὸν μέρος τοῦ πυροβολικοῦ, ἐν τάγμα ἵππικοῦ, καὶ
 τρία τάγματα τῆς Καραμανίας, συνεκεντρώθησαν εἰς
 ὀλίγον διάστημα καιροῦ πλησίον τοῦ Τσιορλοῦ, ὅθεν
 ἐκίνησαν κατὰ τῶν ληστῶν. Μ' ὄλας τὰς περιφρονή-
 σεις ὅσας αὐτοὶ οἱ ἀγριοὶ ὄρεινοὶ ἀπεδείκνυον πρὸς
 τοὺς ἀπὸ τὰς Ἀσιατικὰς ἐπαρχίας ἐξελθόντας στρα-
 τιῶτας, ἐφαίνοντο πάντοτε νικηταὶ τὰ τακτικὰ στρα-
 τεύματα· οἱ λησταὶ νικηθέντες, καὶ καταδιωχθέντες
 μὲ ἀκάθεκτον ὄρμη, ἠναγκάσθησαν εἰς ὀλιγώτερον
 τῶν δύο μηνῶν νὰ ἀφήσουν τὸ πεδίου, καὶ νὰ ἐπανέλθω-
 σιν εἰς τὰ ὄρη των, ὅπου δισκορπίσθησαν.

Αἱ ἕκτακτοι αὐταὶ ἐπιτυχίαι τῶν ὀλίγων Ἀσιατι-
 κῶν στρατιωτῶν, δυνηθέντων νὰ νικήσωσι μὲ μόνην
 τὴν δύναμιν τοῦ κανονισμοῦ αὐτοῦ τοὺς αὐθάδεις
 ὄρεινους, οἱ ὅποιοι πρὸ δύο αἰῶνων ἐσυνείθιζον νὰ
 καταβαίνουν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ἀπὸ τὰ ὄρη, καὶ
 νὰ ἐρημόνωσι τὰς ὠραίας πεδιάδας τῆς Θράκης καὶ
 τῆς μεσημβρινῆς Μυσίας, ἔδωσαν ἀφορμὴν νὰ αἰσ-
 θανθῶσι τὰς ὠφελείας τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ κανονισμοῦ·
 αἱ προλήψεις ὁμοῦ τοῦ χυδαίου λαοῦ, καὶ ὁ φθόνος
 τῶν Γενιτσάρων ἐπροδιάθεσαν τοὺς κατοίκους τῶν
 ἐπαρχιῶν τῶν ἐλευθερωθειῶν ἀπὸ τοὺς ληστὰς, εἰς
 τὸ νὰ καταφρονήσουν τὸν θρίαμβον τοῦ Νιζὰμ Ζεν-
 τίτ, νὰ τοὺς ἀπομακρύνωνται, καὶ νὰ τοὺς ἀποστρέ-

SISMANOGLIO

φρονται μάλλον, παρά νά εύγνωμονῶσι πρὸς αὐτούς.
 Δὲν ἔπραξεν διως τὸ ὁμοιον ὁ Σουλτάνος, καὶ οἱ
 ὑπουργοί του· τὸ Νιζάμ Ζεντιτ τὸ ὑπεδέχθησαν εὐ-
 νοϊκῶς, καὶ ἀντήμειψαν τὴν κατὰ τῶν ληστῶν ἐπιτυ-
 χίαν των. Πειπεισμένοι ὅτι ἦτο πλέον καιρὸς διὰ νά
 χαλινόσωσι τοὺς χάνους Γενιτσάρους ἀπεφάσισαν
 νά αὐξήσουν τὸν ἀριθμὸν τοῦ νέου ζραιεύματος διὰ
 τῆς νεοσυλλεξίας, ἔ νά παραιτήσεν τὸ πολυδάπανον
 σύστημα τῶν ἐθελοντῶν, τὸ ὁποῖον ἕως τότε ἦτον εἰς
 ἐνέργειαν.

ΣΗΜ: (4)

Ἀηλαδὴ ἐκεῖνο τοῦ Ματζάρ εἰς τοὺς πρόποδας τῆ
 ἄρου τοῦ Γίγαντος εἰς τὴν Ἀσίαν, τῶν Ρούμελης ἔ
 Ανατολῆς Καβακίων, τὸ ἐν ἀπέναντι τοῦ ἄλλου, τοῦ
 Τελῆ τάμπια ἐπὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ παλατίσ πλησίον
 τοῦ Ρεμελῆ Καβάκ, καὶ τοῦ Κιρέτσ-μπουρνού πλη-
 σίον τῶν Θεραπειῶν· ὅλα δὲ εὐρισκόμενα εἰς τὸ στό-
 μιον τὸ γεινιάζον μὲ τὴν μαύρην θάλασσαν.

ΣΗΜ: (5)

Ὁ Μουφτῆς εἶναι ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Σουλτάνου
 ὡς πρὸς τὰ θρησκευτικὰ· αὐτὸς εἶναι ὁ διερμηνεὺς τῆ
 νόμου, ὅλοι οἱ νέοι νόμοι, καὶ αἱ διαφοραὶ, αἱ ἀποβλέ-
 πούσαι τὸ κράτος, πρέπει νά καθυποβληθοῦν ὑπ' ὄ-
 ψιν αὐτοῦ· διὰ τῶν νομικῶν του ψηφισμάτων συμ-
 μερίζεται σχεδὸν τὴν δύναμιν τοῦ Σουλτάνου, ἔ τὰς
 πράξεις τῆς κυβερνήσεως· φέρει δὲ τοὺς ἀκολουθούς
 τίτλους· Σοφώτατος πάντων τῶν ὀρθοδόξων, ἡ κλειῆς
 τοῦ ταμεῖς τῶν θεολογικῶν ἀληθειῶν, ἡ λαμπὰς τῶν
 βαθυτέρων μυστηρίων, ὁ σοφὸς διερμηνεὺς τοῦ θείου
 νόμου, ἡ εὐφορος πηγὴ πασῶν τῶν ἀρετῶν· οὐ ἡ γνῶ-
 σις παρομοιάζει τὸν ὠκεανὸν, ἡ δ' ἀγχίνοιά του λύει
 τὰ δυσκολώτερα ζητήματα.

ΣΗΜ: (6)

Οἱ δύο Καδῆ - Ἀσκέριδες, ἡ Καζασκέριδες τῆς
 Ρούμελης καὶ ἡ Ανατολῆς, εἶναι οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Κα-
 δῆδων, ἡ δικαστῶν· ὁ εἰς εἰς τὴν Εὐρώπην, ὁ δ' ἄλλος
 εἰς τὴν Ἀσίαν· ὁ πρῶτος ὑπερέχει τοῦ ἄλλου ὡς ἔχων
 πλέον ἐκτεταμένην δύναμιν εἰς τὰς δίκας τὰς ἀφορώ-

SIŠMANOGIJO MEGARDO

σας τὸν θρόνον. Κατὰ τὸν νόμον δὲν ἔμποροῦν νὰ καθέξῃν αὐτὴν τὴν θέσιν πλεον τῶν δέκα ὀκτω μηνῶν.

ΣΗΜ: (7)

Ὁ Μποστταντσήπασης ἦτον ὁ ἀρχηγὸς τοῦ τάγματος τῶν Μποστταντσήδων, συγκεκμημένον ἀπὸ δύο χιλιάδας πεντακοσίους ἀνδρας, διηρημένον εἰς διάφορα τάγματα, καὶ ταῦτα ἐκ τοῦ κόμματος τῶν Γενιτσάρων οἱ Μποστταντσήδες ἦσαν διορισμένοι κατ' ἀρχὰς διὰ τὴν φρουρὰν τοῦ Παλατίου, τῶν Κήπων, καὶ τῶν θερρινῶν καταλυμάτων τοῦ Σουλτάνου, εἰργάζοντο τὰς κηπουρικὰς ἐργασίας, ἐκωπηλάτουσαν εἰς τὰ πλοιάρια τοῦ Σουλτάνου, καὶ ἠκολούθουν εἰς τοὺς δρόμους τὰς ἀξιωματικούς τοῦ παλατίου. Ἐλαβον αὐτὸ τὸ ὄνομα, διότι κατ' ἀρχὰς εἶχον διορισθῆ εἰς τὸ νὰ σχηματίζουσιν εἰς περιβόλια, καὶ κήπους (Μποστάν) τὰς ἀγεωργήτους γαίας τὰς εὐρισκομένας ἐνδον τοῦ Παλατίου· διεκρίνοντο δὲ διὰ τοῦ πύλου των κατασκευασμένον ἀπὸ κόκκινον ῥοῦχον, καὶ καλυμένον Μπερέτα.

ΣΗΜ. (8)

Αἱ Γούναι αἱ ὁποῖαι ἤρχησαν νῆ προσφέρωνται εἰς τοὺς πρώτους ἀξιωματικούς τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους, ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς βασιλείας Μεχμέτ τοῦ β' ἦσαν ἀνάλογοι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑποκειμένου πρὸς ὃ ἐδίδοντο, ἦτοι ἀπὸ Σαμούρη, Κακούμη, Ἀλώπεκα, Ρώσσον, κτλ. ἀπὸ Σαμούρη ἐδίδετο ἐξόχως εἰς τὸν Βεζύρη, τὸν Μουφτῆ, καὶ τοὺς Οὐλεμάδας τῶν τριῶν πρώτων τάξεων. Ἡ Γούνα τοῦ πρώτου ὑπουργοῦ, καὶ τῶν πασάδων ἦτον ἀπὸ λευκὸν μεταξωτὸν, τοῦ Μουφτῆ γαλάζιον, καὶ τῶν Οὐλεμάδων πράσινον· ὑπῆρχε καὶ ἐν ἄλλο εἶδος γούνας ἀνώτερον, ὀνομαζόμενον Καπανίτζα, τὸ ὁποῖον δὲν ἐδίδετο εἰμὴ εἰς τὸν Μέ-

γαν Βεζύρη, τὸν καϊμακάμη, καὶ τὸν ἀγὰ τῶν Γενιτσάρων, εἰς τινὰς περιστάσεις· διεφερε τῶν ἄλλων ἀπὸ τὸ περιδέραιον τὸ ὁποῖον ἐπιπτεν ἐπὶ τῶν ὤμων, καὶ ἀπὸ τὰ χρυσὰ θηλυκοτήρια· τὸ διὰ τὸν Βεζύρη χρῶμα ἦτο βαθύ κόκκινον, διὰ τὸν Καϊμακάμη πράσινον, καὶ διὰ τὸν Γενιτσάραγον κόκκινον ζωηρὸν, ἐνδυμένη δὲ ἀπὸ δέρμα ἀγριολίκου. Αἱ γούναι ἐδίδοντο ὡς τεκμήρια ξεχωριστῆς ὑπολήψεως· πολλοὶ Σελτάνοι τῶν Ὀθωμανῶν, κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν παλαιῶν Καλήφων, ἐνέδυσαν τοὺς ἀξιωματικούς τοὺς ὁποίους ἠθέλον νὰ ἀνταμείψωσι μὲ πέντε ἢ ἕξ φορέματα τιμῆς, τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου. Ὁσμάν ὁ α' εἰσνεεῖδιζε νὰ δίδῃ ὡς σημεῖον τῆς εὐγνωμοσύνης του ἐν ἀπὸ τὰ φορέματα τὰ ὁποῖα εἶχε φορέσειν ὁ ἴδιος.

ΣΗΜ. (9)

Πόλις τῆς Ρουμελίας ἐπὶ τοῦ Δουνάβειου.

ΣΗΜ. (10)

Ὁ τίτλος Βεζύρης, ὁ ποῖος σημαίνει Ἀραβιγί συμβοηθὸς, ἐσυστήθη κατὰ τὸ 1350 ἀπὸ τὸν Ἀβδουλάχ Σεβὰχ, τὸν θεμελιωτὴν τῆς δυναστείας τῶν Ἀββασίδων, ὅστις τὸν ἔδωκεν εἰς τὸν πρῶτον ὑπουργὸν τοῦ Εβου-σετιμέχ-ουλ-άλλαχ. Οἱ ὑπουργοὶ τῶν δύο πρώτων Ὀθωμανῶν Σουλτάνων ὠνομάζοντο Βεκήλιδες, ἦτοι ἐπίτροποι. Μουράτ ὁ α' ἔδωκε τὸν τίτλον Βεζύρης κατὰ τὸ 1370 εἰς τὸν Δσενδερῆ Καρά-Χαλήλ, τοῦ ὁποῖου ὁ υἱὸς Ἀλή πασᾶς ὠνομάσθη ἀκολούθως μέγας Βεζύρης (Βεζύρ Αζάμ) κατὰ τὸ 1386. Ἀπὸ τὸ ἐτος 1370 μέχρι τοῦ 1739, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐβασίλευε Σελῆμ ὁ Γ' ἀριθμοῦνται Βεζύραι 178· ὁ Σουλτάνος ἐψήφισε βεζύρην ἕναν ἀπὸ τοὺς πρώτους ἀξιωματικούς τοῦ κράτους, καὶ ὁ ὁποῖος ἔπαυε τῶν χρεῶν του ἅμα ἀξιωματικὸς τοῦ παλατίου παρουσιασθεὶς ἐξή-

SISMANOGLIO

τει ἀπ' αὐτὸν τὸ αὐτοκρατορικὸν δακτυλίδιον· τότε δὲ ἐξέλλετο εἰς ἐξορίαν, ἢ ἐθανατόνετο, καὶ τὰ ὑπάρχοντά του ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐδημοσιεύοντο· ἐνομιζέτο εὐτυχῆς εἰάν τῳ ἐνεπιστεύετο ἢ διοικήσεις ἐπαρχίας τινός. Ὄταν ἐψηφίζετο ἐλάμβανε τὸ δακτυλίδιον ἀπὸ τὸν ἴδιον Σουλτάνον, καὶ ἐπέστρεφεν εἰς τὸ παλάτιον τοῦ περιστοιχισμένος ἀπὸ πολυαρίθμους σωματοφύλακας, καὶ ὁσάκις συνεκροτεῖτο συμβούλιον εἰς τὸ βασιλικὸν παλάτιον ἐχρεώσταινὰ παρευρεθῆ, ὅπου τὸν ὑπεδέχοντο μὲ μεγάλην παράταξιν ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς τοῦ παλατίου· ὁπότεν ἐπαρθεσιάζετο εἰς τὸ δημόσιον οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ τὸν ἐπηύχοντο, καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἔλεγε μεγαλοφώνως, ὑγεία σοί, καὶ ἡ ἐπιείκεια τοῦ Θεοῦ ἐπὶ σέ! (ἀλέκτουμ σελαμ, βε ραχμὲτ οὐλλάχ) οἱ δὲ Τσαουσάδες ἀνταπεκρίνοντο, εὐχὴν ἔχοις ἀγαθὴν! ὁ Θεὸς βοηθὸς σου! εἶθε ὁ παντοδύναμος νὰ διατηρῆ τὰς ἡμέρας τοῦ Βασιλέως μας, καὶ τοῦ Πασᾶ μας! ζήτησαν εὐτυχῶς μακρὸν χρόνον!

Ολοὶ οἱ δημόσιοι ὑπουργοὶ ἐλάμβανον ἀπὸ τὸν μέγαν Βεζύρη τὴν ἀμφίασιν τοῦ ὑπουργήματός των, ἐνδύοντο παρόντος αὐτοῦ, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ των, ἀπὸ ἕν καφτάνιον, ἢ γούρναν Σαμουρίε· μόνος ὁ Βεζύρης καὶ ὁ Μωφτῆς ἐνεδύοντο ἀπὸ αὐτὸν τὸν Σελτάνον. Οἱ Βεζύραι τὸ πάλαι ἐκατοίκουν εἰς οἰκίας ἰδιαίτερας, ἀλλ' ἀπὸ τὸ 1654, διωρίσθη εἰς αὐτὸς παλάτιον ἰδιαίτερον ὀνομασθὲν Πασᾶ καπουσοῦ, ἤτοι ἡ πόρτα τοῦ Πασᾶ, ἐξ οὗ ἔλαβε τὸ ὄνομα ἡ Ὀθωμανικὴ πόρτα, ἢ ἡ ὑψηλὴ πόρτα. Ὁ Σουλτάνος ὢν ἀπὸλυτος μονάρχης τοῦ Ὀθωμανικοῦ ἔθνους, κατὰ κληρονομικὸν δικαίωμα ἀρχηγὸς τῆς θρησκείας του, διώριζεν ἀντιπροσώπως τῆς μὲν πολιτικῆς του ἐξουσίας τὸν Βεζύρη, τῆς δὲ θρησκευτικῆς τὸν Μωφτῆν· ὁ Βεζύρης ἀντιπροσωπεύων τὸν Βασιλέα ἀπελάμβανε μεγάλας τιμὰς ἀφ' ὅλης τοὺς ὑπουργοὺς τοῦ κράτους, καὶ ἐθησαύριζε πλοῦτη ἀφθονα· ὁ ἴδιος Σουλτάνος

τὸν ἐτίμα δίδων εἰς αὐτὸν τοὺς ἀκολούθους τίτλους· διαθέτην γενικόντου κράτους, ὑπεργὸν πληρεξούσιον, λάμπιν τοῦ ἔθνους, ἀνίκητον λέοντα τοῦ πεδίου τῆς μάχης, σπάθην νικηφόρον, Ἀσσάφ τοῦ παρόντος αἰῶνος, κ.τ.λ. καὶ τὸν συνέκρινε μὲ τοὺς πλεόν ἐνδόξους στρατηγοὺς τῆς Ἀνατολῆς. Αἱ ἀπολαβαὶ ὄλαι τοῦ Βεζύρη, προσθέτοντες καὶ τὰ πρόσδιορισμένα δῶρα τὰ ὁποῖα ἐλάμβανε ἀπὸ τοὺς πρώτους ὑπαλλήλους, καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ τοὺς διοικητὰς τῶν ἐπαρχιῶν, ἐσυμποσοῦντο εἰς τέσσαρα ἢ πέντε ἑκατομμύρια γροσίων· ἀλλὰ καὶ τὰ ἔξοδα αὐτοῦ δὲν ἦσαν ὀλιγαριθμα· ἐκτὸς τῶν τακτικῶν δώρων τὰ ὁποῖα ἐχρεώσται νὰ προσφέρῃ τετράκις τοῦ χρόνου εἰς τὸν Σουλτάνον, καὶ τοὺς ὑπεργοὺς ὄλους, ἔπρεπε νὰ μὴ λείπῃ τοῦ νὰ προσφέρῃ δῶρον τι πολύτιμον εἰς τὸν Σελτάνον ὁπότε ἤρχετο πρὸς ἐπίσκεψίν του, καθὼς καὶ εἰς ὅλην τὴν συνοδίαν του. Ἐπειδὴ καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Βεζύρη, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετὰ τὴν πτώσιν του, τὰ ὑπάρχοντά του ἐδημοσιεύοντο, δὲν μετεδίδοντο ποτὲ εἰς τὴν οἰκογενίαν του τὰ πλοῦτη τὰ ὁποῖα ἀπέκτα ἐπὶ τοῦ ὑπεργείου του. Ἦμπορεῖ τις νὰ λάβῃ ἰδέαν περὶ τοῦ πλοῦτος του, τὸν ὁποῖον εἶχε τὸ μέσον νὰ θησαυρίσῃ εἰς τοιοῦτος ὑπουργὸς, ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἀφησε μετὰ τὸν θάνατόν του ὁ Ρουστὲμ πασᾶς, γαμβρὸς τοῦ Σελείμαν τοῦ α', ἀποθανὼν κατὰ τὸ 1561, καὶ βεζυρεύσας χρόνους δέκα πέντε. Εἶχε, κατὰ τὸν ἱστορικὸν Χασσᾶν Μπεϊζαδὲ, εἰς διαφόρους ἐπαρχίας ὀκτακοσίας δέκα πέντε γαίαις, ὅπου εἶχε τετρακισίους ἑβδομηκοντα ἑξ μίλους, δύο χιλιάδας ἑννεακόσια ἄλογα, χιλίας ἑκατὸν ἐξήκοντα καμήλους, χιλίους ἑπτακοσίους βοῦλους, ἀνδρας τε καὶ γυναῖκας· εὐρέθησαν εἰς τὸ θησαυροφυλάκιόν του ἑπτακόσiai ὀγδοῆντα χιλιάδες δουκάτων, πολλαὶ γλῶσσαι μαλάγματος καὶ ἀργύρου, καὶ τριάντα δύο ἀδάμαντες πολύτιμοι· εἰς τὸ ἱματεφυλάκιόν του τέσσαρες χιλιάδες καὶ ὀκτακόσiai ὀγδο-

ἑν ἑκατομμύρια ἐντελείς· εἰς τὴν ὀπλοθήκην τοῦ ὄμο περιπόου χιλιάδες θώρακες, χίλια ἑκατὸν πενήκοντα περικεφαλαῖαι ἀργυραῖ, καὶ χίλια ἐξήντα χρυσομένα, πετακόσια ἐξήντα ξίφη ἀδαμαντοστόλιστα, καὶ χίλια δεκά πέντε μὲ θήκας χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς· εἶχε χίλια ἑκατὸν τριάκοντα ἐφιππία, μὲ ἐπιβλήματα χρυσοκέντητα καὶ ἀδαμαντοστόλιστα· ἡ βιβλιοθήκη τοῦ συνίστατο ἀπὸ πέντε χιλιάδας τόμους χειρογράφων περὶ ἱστορίας, φιλοσοφίας καὶ ἠθικῆς, καὶ ἀπὸ ἑξ ἑκατῶν πεντακόσια ἀντίτυπα τοῦ Κορανίου, ἐξ ὧν τὰ ἑκατὸν τριάκοντα ἦσαν χρυσοκέντητα, καὶ ἀδαμαντοστόλιστα. Αὕτη ἡ καταγραφή, ἣτις ἐπροξένησεν ἐκπληξιν εἰς τὸ κράτος, ἐφανέρωσε, λέγει ὁ ἴδιος συγγραφεὺς, τὰς ὑπερβολικὰς ἀδικίας τὰς ὁποίας αὐτὸς ὁ ὑπουργὸς ἐπραξε, χαίρων τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ πενθεροῦ τοῦ. (*Idè Ohsson Tableau de l' Empire Ottoman*) Τοιοῦτοι ἦσαν οἱ Βεζύροι πρὶν τῆς νέας μεταρρυθμίσεως τὴν ὁποίαν ὁ Σουλτάνος Μαχμούτ, καὶ ὁ διαδοχὸς τῆς ἡσῆξαν, τὴν σήμερον ὅμως χαίρουσι μὲν τὸν αὐτὸν τίτλον, εἶναι δ' ἀπλῶς Γραμματεῖς τῶν Ἐσωτερικῶν, λαμβάνοντες τὸν διορισμὸν μισθόντων, καὶ μηδὲν πλέον τοῦτου δυνάμενοι νὰ σφετερισθῶσι ἀναφανδόν.

ΣΗΜ: (11)

Μικροπόλις ἐπὶ τοῦ παραλίου τῆς μαύρης θαλάσσης, μετὰξὺ Ἀνδριανουπόλεως καὶ Κωνσταντινουπόλεως, ὅπου κατασκευάζονται οἱ ὠραιότεροι τῶν τσιμπουκίων λουλάδες τῆς Ὀθωμανικῆς Ἐπικρατείας, χρυσάμυνα ποτήρια, καὶ ἄλλα τινὰ αὐτοῦ τοῦ εἴδους.

ΣΗΜ: (12)

Τὸ Σαντσιακ Σερίφιον θεωρεῖται ὡς ἡ πρώτησημαία τοῦ Προφήτου Μωάμεθ· ὑπῆρχον πολλὰ ἐξ αὐτῶν, τῶν ὁποίων τὰ μὲν ἦσαν λευκά, τὰ δὲ μαῦρα· τὸ πρῶτιστον τῶν τελευταίων ἦτον ἀπὸ καμηλότον, καὶ ἐχρησίμευσε ποτὲ ὡς παραπέτασμα τῆς θύρας εἰς τὸν θάλαμον τῆς Αἰσῆ, τῆς πλέον ἠγαπημένης γυναικὸς τοῦ Μωάμεθ. Τὸ σημερινὸν Σαντσιακ Σερίφιον εἶναι, ὡς λέγεται, ἀπὸ βαμβάκινον ὑφασμα τὸ ὁποῖον ὁ Σχεμῦς ἔκοψεν ἀπὸ τὸ κάλυμα τῆς κεφαλῆς τοῦ διὰ τὸ μεταχειρισθῆ ὡς σημαίαν, ὅποτε σταλεῖς ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Μωάμεθ διὰ τὸν συλλαβῆ, ὄντα κεκρυμμένον ἔνδον ἑνὸς σπηλαίῳ πλησίον τῆς Μένκας, ἐδελεάσθη ἀπὸ τοὺς καταπειστικὸς λόγους τοῦ ἀνδρὸς, καὶ ἔγεινεν ὁ μεγαλύτερος αὐτοῦ ζηλωτῆς, ἐνῶ πρότερον ἦτον ὁ θανασιμότερος ἐχθρὸς του. Ἡ σημαία αὕτη εἶναι κεκαλυμμένη ἀπὸ μίαν ἄλλην τὴν ὁποίαν μετεχειρίζετο ὁ Καλήφης Ὁμάρ, καὶ ἀπὸ τεσσαράκοντα καλύμματα μεταξωτὰ, εἰς τὸ μετὰξὺ τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἐν βιβλίον τοῦ Κορανίῳ γραφθὲν ἀπὸ τὸν Ὁμάρ, καὶ μία κλεῖς ἀργυρὰ τοῦ Ναοῦ τοῦ Κριαμπέ, ἣτις ἐπροσφέρθη εἰς τὸν Σελῆμ τὸν ἀφοῦ ἐκυρίευσεν τὴν Αἴγυπτον καὶ Συρίαν· τὸ πᾶν δὲ εἶναι ἔνδον μιᾶς θήκης πρασσίνου ρούχου. Τὸ Σαντσιακ Σερίφιον, ἰδιοκτησία ποτὲ τῶν πρώτων τεσσάρων Καλήφων, μετέβη εἰς τοὺς Ὁμνάδας τῆς Δαμασκου, ἀπ' αὐτῶν δὲ εἰς τοὺς Ἀβασσίδας τῆς Βαβυλωνος καὶ Καῖρος, καταγομένους ἀπὸ τὴν γενεάν τοῦ Μωάμεθ ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ Ζιχο-κουρείσχ, καὶ τέλος εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν γενεάν. Ἐναποτεθὲν ἀπὸ τὸν Σελῆμ τὸν ἀεὶ εἰς Δαμασκὸν, τῆς ὁποίας ὁ Πασσᾶς ὡς Ἐμίρης τῶν προσκυνητῶν τὸ ἔφερε καθε χρόνον εἰς τὴν Μένκαν ἐπὶ κεφαλῆς τῶν προσκυνητῶν, μετεφέρθη ἐπομένως

SISMANOGLIO
MILANO

ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀμουράτ τοῦ γ' διὰ τὴν καταπραΰνη μίαν τρομερὰν ἐπανάστασιν τῶν Γενιτσάρων, ἣτις διήρκει ἀρκετὰς ἡμέρας, καὶ ἐπαπεῖλει τὴν ζωὴν τοῦ Σουλτάνου· ἔκτοτε ἔμεινε ἔφυλάττεται εἰς τὸ παλάτιον τῆς Κωνσταντινῆ πόλεως, ἐκ τοῦ ὁποῖου δὲν ἐξέρχεται, εἰμὴ ὅποτε ὁ Σουλτάνος, ἢ ὁ μέγας Βεζύρης ἐκστρατεύσῃ προσωπικῶς κατὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ βασιλείου. Εἶναι ἀπηγορευμένον εἰς πάντα ἀλλόθρησκον τὸ νὰ προσηλώσῃ τὸ βλέμμα τῆς ἐπὶ τῆς ἱερᾶς αὐτῆς σημαίας. Ὁ Πρέσβυς τῆς Αὐστρίας, ἢ γυνὴ του, αἱ θυγατέρες του, ἔ πολυάριθμος συνοδία διακεκριμένων Εὐρωπαίων, καθυβρίσθησαν ἀπὸ τὸν φανατικὸν λαὸν τῆς Τουρκίας κατὰ τὸ 1769, διότι ἐπέβλεψαν ἀπὸ τινος οἰκίας τὸ Σαντσιακ Σερίφιον, ἐμπορευόμενον τοῦ παλατίου, διὰ τὸ νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ στρατοῦ τοῦ κατὰ τῶν Ῥώσων ἐκστρατεύοντος. Ἡ Πόρτα, κατ' αἴτησιν τοῦ Πρέσβεως, προσεποιήθη ὅτι τὸν ἱκανοποιεῖ τιμωρῆσα τινὰς ἐνόχους προλαβόντων ἐγκλημάτων· ἀλλ' ἡ αὐτὴ τῆς Βιέννης μαθοῦσα τὸ πρᾶγμα ἀνεκάλεσε τὸν πρέσβυν τῆς, δεικνύουσα μὲ τοῦτο, ὅτι εἰς πρέσβυς χρεωστῆται πρῶτος νὰ σέβηται τοὺς νόμους, ἔ πρό πάντων τὰ θρησκευτικὰ ἔθιμα τοῦ τόπου εἰς ὃν διατρίβει.

ΣΗΜ. (13)

Καλιοντσῆ-ἀγάς, ἀρχηγὸς τῶν ναυτῶν τοῦ στόλου

ΣΗΜ. (14)

Οἱ Οὐλεμάδες σχηματίζουσι τὸν δυνατώτερον κλάδον τῆς κυβερνήσεως μετὰ τὸν Σουλτάνον, ἔχοντες μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ λαοῦ ὡς δικασταὶ, καὶ δοξαζόμενοι ὡς ἀρχηγοὶ τῆς θρησκείας· διαίρουνται εἰς δύο κλάσεις, εἰς νομικοὺς, ἔ εἰς κληρικοὺς, κατέχουν τὰς πολιτικὰς ἔ θρησκευτικὰς θέσεις, διότι τὸ Κο-

ράνιον εἶναι ἡ βᾶσις τῶν πολιτικῶν ἔ θρησκευτικῶν νόμων τῶν Μουσουλμάνων· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος δὲν εἶναι ἀρκετὸς νὰ ἐπαρκέσῃ καὶ εἰς τὰ δύο ὑπουργήματα, διεχωρίσθη τὸ τάγμα τῶν Οὐλεμάδων, καὶ ἐψηφίσθησαν ἐξ αὐτῶν οἱ Καδῆδες, οἵτινες κατεγίνοντο μόνον εἰς τὰ δικαστικά, καὶ τὴν ἐρμηνείαν τῶν νόμων, καὶ οἱ Ἰμᾶμαι οἵτινες ὑπηρετοῦν εἰς τὰ τζαμιά. Ὅσοι τῶν νέων θέλουν νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὸ τάγμα τῶν Οὐλεμάδων χρεωσοῦν νὰ σπεύδασιν ὑπὸ τὸν τίτλον τῆς Σοφτᾶ εἰς τοὺς Μεδρεσέδες, ἢτοι σχολεῖα θεολογικὰ καὶ νομικὰ, τὰ ὁποῖα εἶναι συνημμένα πλησίον τῶν τζαμιῶν τῶν μεγαλοπόλεων τοῦ κράτους, καὶ μετὰ παρέλευσιν τινῶν χρόνων, ἐξετασθέντες τὰ τοῦ Κορανίου, τῆς Ἀραβικῆς γλώσσης, ἔ τῆς ψαλμοδίας τῶν προσευχῶν γίνονται ὑπηρεταὶ τῶν τζαμιῶν· ὅσοι δ' ἔχοντες ἐλπίδα εἰς τὴν ἀγχίνοιάν των, τὰς γνώσεις των, καὶ τὴν καλὴν των διαγωγήν, ἢ τὸ πλεῖστον εἰς τὰς χάριτας τῶν μεγάλων αὐτοῦ τοῦ τάγματος, θέλουν νὰ λάβωσι τὸν τίτλον τῶν σοφῶν, πρέπει νὰ διδαχθῶσιν ἑπτὰ χρόνους, καὶ ἐξετασθέντες παρόντος τοῦ Μουφτιῆ, λαμβάνουσι τὸν ἔντιμον τίτλον Μουδερῆ, ἢτοι σοφοῦ, ἀνευ τοῦ ὁποῖου δὲν δύνανται νὰ φθάσιν εἰς καμμίαν θέσιν δικαστοῦ.

ΣΗΜ. (15)

Διὰ τὸν ἀντικατῆσθαι ὁ Σουλτάνος διέταξε νὰ μεταβληθῇ ὁ Δαοῦτ πασᾶς εἰς εὐρύχωρον στρατῶνα, ἔχοντα 10.000 πηχῶν περιφέρειαν· ὁ ποτὲ Μποσαντσημπασῆς διωρίσθη ἐπιτηρητῆς τῆς οἰκοδομῆς, καὶ διετάχθη νὰ τὸν τελειώσῃ εἰς σαράντα ἡμέρας.

ΣΗΜ. (16)

Μία ταραχὴ ἔλαβε χώραν εἰς Ἀνδριανούπολιν τῆς 16, ἀλλὰ καθησυχάσθη διὰ τῆς δραστηριότητος τοῦ πασᾶ.

ΣΗΜ (17)

Περίεργον θέαμα ἦτο διὰ Εὐρωπαῖον παρατηρητὴν εἰς ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, νὰ βλεπῆ τὸν ἀρχιστράτηγον καὶ τὸν διευθυντὴν τοῦ νέου στρατεύματος ζητοῦντας πανταχόθεν βιβλία Γαλλικὰ, διὰ νὰ ἐξάξωσι σχέδια, καὶ νὰ λάβωσιν ὁδηγίας.

ΣΗΜ. (18)

Κατὰ τὸ 1815 ὁ Μεχμέτ-Αλῆς ἐδοκίμασε, κατὰ πρώτην φοράν, νὰ διδάξῃ καὶ νὰ ἐνδύσῃ τὰ στρατεύματα τοῦ Εὐρωπαϊστί. Ἐπραγματοποίησε δὲ τὸν σκοπὸν τοῦ μετὰ τὴν ἀφίξιν του ἀπὸ τὴν Ἀραβίαν τὴν ὁποίαν εἶχεν ὑποτάξει ὑπὸ τὸν Σουλτάνον, καὶ ὅθεν ἐπέστρεψε μαθὼν τὴν εἰς Γαλλίαν ἐπιστροφήν τοῦ Ναπολέοντος. Αἱ πρῶται του ἐπιχειρήσεις διήγειραν τὴν γνικὴν δυσαρέσκειαν, ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἀπεκαρδιώθη ἀκολούθως ἔλαβεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του ἀξιωματικούς Γάλλους καὶ Ἰταλοὺς, τοὺς ὁποίους πολιτικαὶ περιστάσεις ἠνάγκασαν νὰ ἔλθωσι εἰς τὴν Ανατολήν. Μεταξὺ δ' αὐτῶν ἐκεῖνος ὅστις ἐστάθη πραγματικῶς ὠφέλιμος εἰς τὸν Σατράπην, ἦτον ἀναντιρρόητως ὁ κύριος Σέλβης (ὁ νῦν Σολιμάν πασσᾶς) ὑπασπιστὴς ποτὲ τοῦ Μαρεσσάλου Νέη. Ὁ Μεχμέτ-Αλῆς ἐνεπιστεύθη κατ' ἀρχάς εἰς αὐτὸν περίπου χιλίους νέους Μαμαλοῦκας, διὰ νὰ τοὺς διδάξῃ τὴν γύμνασιν τῶν ὀπλων, τὰ μαθήματα τοῦ πεζικοῦ ἔ συντάγματος τῆς σπείρας διὰ νὰ ὑποκρύψῃ δὲ τὴν νέαν αὐτὴν δοκιμασίαν ἀπὸ τὰς ὑπενόιας τοῦ φανατισμοῦ καὶ τῶν προλήψεων, διώρισε προτεύουσας τῆς διδασκαλεύσεως τὴν Ἀσκουάν κειμένην εἰς τὸν πρῶτον καταράκτην τοῦ Νεῖλα. Οἱ μαθηταὶ ἐβάλθησαν εἰς τέσσαρας εὐρουχώρους στρατώνας, καὶ εἰς διάστημα τριῶν χρόνων ἔλαβον τὰς ἀρχάς τῆς στρατιωτικῆς τέχνης. Ἡ τάξις

τῶν κινήματων, ἢ αὐστηρὰ σιωπὴ ἐν καιρῷ τῶν χειρασκήσεων, καὶ πρὸ παντῶν ἢ ὑποχρέωσις, ἢ τόσον δεινὴ εἰς τοὺς Μουσουλμάνους, τοῦ νὰ ὑπακούωσιν εἰς τοὺς Χριστιανούς, δὲν ἦσαν ἀρεσταὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς νέους, τοὺς συνειθισμένους εἰς παιγνίδια καὶ γυμνάσματα θορυβώδη· πολλάκις συμμορίαὶ ἐσχηματίσθησαν κατὰ τοῦ κυρίου Σέλβη· μίαν ἡμέραν μάλιστα διοικῶν τὸ διὰ πυρὸς γύμνασμα, ἤκουσε τὸν συριγμὸν βολῆς ριφθείσης κατ' αὐτοῦ, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ταραχθῆ ἐπανέλαβε τὸ γύμνασμα, καὶ διέταξεν ἐκ νέου τὸ πῦρ. Αφοῦ ἐτελείωσεν ἡ μαθήτευσις, καὶ ἐσχηματίσθησαν τὰ σχέδια, ἔμενε τὸ νὰ εὐρεθῶσι στρατεύματα· ὁ Μεχμέτ-Αλῆς ἔφερε Μαύρους ἀπὸ τὸ Κορδοφάν καὶ Σενάαρ· τριακοντα χιλιάδες ἐστάλησαν εἰς Μπεγκαλὲ πλησίον τοῦ Μονφαλοῦν, ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὁχθῆς τοῦ Νεῖλου εἰς τὴν ἄνω Αἴγυπτον. Ἐνῶ ἐκεῖνοι ἔφθανον, οἱ Μαμελοῦκοι οἱ ὀργανισθέντες κατὰ βαινον ἀπὸ Ἀσσοῦαι, καὶ ἐπήγαινον εἰς Μπεγκαλὲ. Ἐκεῖ ἐσχηματίσθησαν τὸν ἰανουάριον, κατὰ 1822, τὰ πρῶτα ἑξ τάγματα, εἰς τὰ ὁποῖα οἱ Μαμελοῦκοι διδαχθέντες ἤδη εἰς τὴν χειρασκειαν τῶν ὀπλων διωρίσθησαν ὡς ἀξιωματικοί. Ἐντοσοῦτω ἐπειδὴ καὶ πολλαὶ χιλιάδες τῶν Μαύρων τοῦ Κορδοφάν καὶ Σενάαρ ἀπέθνησκον, ὁ πασσᾶς διὰ συμβουλῆς τοῦ Γαλλικοῦ προξένου, στρατιωτικὴν ἀπογραφὴν εἰς τὴν Αἴγυπτον κατὰ τὸν τρόπον ὅστις ὑπάρχει εἰς Γαλλίαν. Ὁ Μεχμέτ-Αλῆς διὰ νὰ τελειοποιήσῃ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ στρατοῦ του ἔκτισε διάφορα στρατιωτικὰ καταστήματα· ὅλη του δὲ ἡ προσοχὴ ἦτο προσηλωμένη εἰς τὸ Αἰγυπτιακὸν πεζικόν. Ἐκτίσθη σχολεῖον τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν εἰς Δαμιέτην ὅπου σπουδάζουσι τετρακόσιοι μαθηταί. Μετὰ τὴν ἐπιστροφήν τῶν Αἰγυπτιακῶν στρατευμάτων ἀπὸ τὸν πόλεμον τῆς Πελοποννήσου, ἤρχισε τὸν διοργανισμὸν τακτικοῦ Ἰππικοῦ. Ἐν σχολεῖον τῶν Ἰππέων ἐβυστήθη εἰς Γκι-

ζῆχ εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Μουράτ-μπέη, κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ Σωμοῦρ· ἐκεῖ διδάσκονται οἱ νέοι Τούρκοι καὶ Αἰγύπτιοι τὰς ἰππικὰς ἐξασκήσεις, τὸ διὰ ποδὸς γύμνασμα, τὸ σχεδίασμα, τὴν σπαθογυμνασίαν, τὴν ἰππευτικὴν γύμνασιν, καὶ τὴν στρατιωτικὴν διαχείρησιν· σύγκειται δὲ ἀπὸ τριακοσίου ἐξήκοντα νέους σχηματίζοντας τρεῖς λόχους· ἐσυστήθη καὶ διευθύνεται ὑπὸ τοῦ συνταγματάρχου Βαρήνου, ποτὲ ὑπαπιστοῦ τοῦ Μαρεσσάλου Γουβιῶνος Σαινκίρ. Τὸ τακτικὸν πυροβολικὸν ὀργανισθῆν ταυτοχρόνως μὲ τὸ πεζικὸν, ἔχει παρομοίως ἰδιαίτερον σχολεῖον συζημῆνον πρό τινων χρόνων, καὶ περιέχον μέχρι τῶν τετρακοσίων μαθητῶν. Ὁ Ταγματάρχης Σεγουέρης, Πορτουγάλλος ἀρχηγεύσας εἰς αὐτὸ ἀρκετοὺς χρόνους, ἐστάθη πρόξενος μεγάλων ὠφελειῶν. Τὰ Αἰγυπτιακὰ στρατεύματα ὀργανίσθησαν ὅλα κατὰ μίμησιν τῶν Γαλλικῶν, παρεδέχθησαν τὰς τακτοποιήσεις ἐκείνων, τοὺς κανονισμοὺς, τὸ βᾶδισμα καὶ τὴν στρατιωτικὴν μουσικὴν· μόναι αἱ διαταγαὶ γίνονται εἰς τὴν Τουρκικὴν γλῶσσαν, ἣτις προσαρμόζεται θανασιῶς.

Ἡ τελευταία κατάστασις τῶν τακτικῶν στρατευμάτων τοῦ Πασᾶ τῆς Αἰγύπτου, εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς μετὰ τοῦ Σουλτάνου, καὶ τῶν συμμάχων του μάχης, συνίστατο ἀπὸ 5 συντάγματα πυροβολικοῦ, ἐξ ὧν τρία πεζὰ καὶ δύο τοῦ ἰππικοῦ, 38 συντάγματα πεζικοῦ, 18 ἰππικοῦ, ἐν σύνταγμα γεωργίων, δύο λόχους μηχανικῶν, 1 σπεῖραν ὑπονομοποιῶν, 20 ἐταιρίας ἀπεστρατωμένων καὶ 20 συντάγματα ἐθνοφυλακῆς· τὸ ὅλον περίπου 178,000, ἀναβαῖνον μέχρι τῶν 275,000 μὲ προσθήκην τῶν ἀτάκτων, τῶν μαθητευόντων, τῶν ἐργατῶν, τῶν γεγυμνασμένων, καὶ τῶν στρατιωτῶν τοῦ ναυτικοῦ.

ΣΗΜ. (19)

Αὐτὸς ὁ ἀξιοσημεῖωτος λόγος εἶναι τοῦ Σουλτάνου Μαχμούτ β'· ἀνεγνώσθη δὲ εἰς ὅλα τὰ τσαμῖα τῆς

Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους τῷ 1810, εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ μετὰ τῆς Ῥωσσίας πολέμου.

ΣΗΜ. (20)

Ὁ Καϊμακάμης κατεῖχε τὴν θέσιν τοῦ Βεζύρη ὁπόταν ἐξεστράτευεν αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ στρατοῦ.

ΣΗΜ. (21)

Ὅποταν οἱ Τούρκοι ἐκυρίευσαν χώραν τινὰ ἐξουσιαζομένην ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς, ἐσυνείθιζον νὰ μερίζωσιν εἰς τὰ τρία τὰ ἐθνικὰ κτήματα καὶ τὰς φόρους τῶν Γαιῶν· τὸ πρῶτον μέρος ἀνήκεν εἰς τὰ τσαμῖα, τὸ δευτέρον εἰς τὸν θρόνον, καὶ τὸ τρίτον ἦτο διωρισμένον διὰ τὰ σχηματῖση Ζιαμέτια καὶ Τιμάρια, πρὸς χάριν τῶν ὑπηρετῶν καὶ τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς ἐπικρατείας. Ὄνομάζοντο Ζιαμέτια τὰ ὑποστατικά τῶν ὁποίων τὸ εἰσόδημα ὑπερτεροῦσε τὰς εἴκοσι χιλιάδας ἄσπρα, τὰ δ' ἄλλα Τιμάρια. Ὁ ἰδιοκτήτης τούτων τῶν κτημάτων ὀνομαζόμενος Σπαχῆς, ἐλάμβανε τὸ εἰσόδημα αὐτῶν, τὰ ὁποῖα ἐκαλλιεργοῦντο ἀπὸ Τούρκους, ἢ καὶ Ραγιαδες, καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων εἶχεν ἰσχὺν ἐξουσιαστοῦ· αὐτοὶ ἦσαν μὲν ἰδιοκτῆται, ἀλλ' ὁπόταν αὐτὰ ἐκληρονομοῦντο ἀπ' ἄλλους, ἐκτὸς τῶν τέκνων των, οἱ κληρονομοὶ δὲν ἠδύναντο νὰ λάβωσιν αὐτὰ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν των χωρὶς τὴν συγκατάθεσιν τοῦ Σπαχῆ, ἢ εἰς τὸν ὁποῖον ἐπλήρονον χρονικὸν εἰσόδημα. Ὁ Σπαχῆς ἐχρεώσεται νὰ διαμῆνῃ εἰς τὸ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του μέρος, καὶ νὰ πορευθῆται εἰς τὸν πόλεμον, ὡσάντις ἐζητεῖτο, μὲ ἀριθμὸν ἰππικοῦ ἀνάλογον τοῦ εἰσοδήματός του· ὑποχρεούμενος νὰ προμηθεύῃ ἕναν ἰππέα διὰ κάθε τριῶν χιλιάδων ἄσπρων εἰσόδημα. Ἐπὶ Σαλεϊμαν τοῦ α', τὰ Ζιαμέτια

καὶ Τιμάρια ἐχορήγησαν μέχρι τῶν διακοσίων χιλιάδων ἀνθρώπων· ἡ περιοχὴ τῆς Ὀθωμανικῆς ἐπικρατείας διηρεῖτο τότε εἰς 210 Μπέηδες, 300 Ζιαμέτια, καὶ 50,000 Τιμάρια.

ΣΗΜ. (22)

Ἡ λέξις Κοράνιον σημαίνει γραφή, μετὴν πρόσθεσιν τοῦ μορίου ἄλ', ἡ γραφή οἱ Μωαμεθανοὶ τὸ ὀνομάζουσι ἢ ἁγία γραφή, καθὼς ἡμεῖς λέγομεν τὸ ἁγιον Εὐαγγέλιον. Οἱ Τοῦρκοι δὲν ἔχουσι νόμους γραπτούς, εἰμὴ τὸ Κοράνιον καὶ τὸ Σουννᾶ, τὸ ὁποῖον εἶναι παράρτημα τούτου· τὸ Κοράνιον εἶναι τὸ συνάθροισμα τῶν διαφορῶν κεφαλαίων τὰ ὁποῖα ὁ Μωάμεθ ἔδωκεν ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὸν Ἀραβικὸν λαόν, δι᾽ ἰσχυρίζομενος ὅτι τὰ ἐλάμβανεν ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ, πρὸς διδασκαλίαν τῶν Μουσοουλμάνων· τὸ δὲ Σουννᾶ εἶναι ἡ ἐξιζόρησις τῶν διακεκριμένων πράξεων τοῦ Προφήτου, συλλεχθεισῶν ὑπὸ τῶν ἀποστόλων του. Τὸ βιβλίον τοῦτο ἀρχεται ὡς ἐφεξῆς: "Ἐπαῖνος ἔστω τῷ Θεῷ τῷ κυρίῳ πάντων τῶν κόσμων, τῷ Θεῷ τῆς εὐσπλαγχνίας, τῷ κυρίῳ τῆς ἡμέρας, καὶ τῆς δικαιοσύνης· σὲ λατρεύομεν, ὑπὸ σοῦ μόνον ἐλπίζομεν ὑπεράσπισιν, ὁδήγησον ἡμᾶς εἰς τὴν εὐθειαν ὁδόν, εἰς τὴν ὁδὸν τῶν ἐχόντων τὴν χάριν σου, καὶ ὄχι εἰς τὴν ὁδὸν τῶν ὑπὸ τὴν ὀργὴν σου, καὶ τῶν πεπλανημένων." Τὸ κεφάλαιον τῆς σωτηρίας γραφὴν εἰς τὴν Μέκκαν ἀρχίζει μετὰ τοὺς ἀκολουθούσους στίχους. "Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ οἰκτίρομονος καὶ ἐλεήμονος, εἰπέ εἰς τοὺς ἀπίστους, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι αἰώνιος, δὲν γεννᾶ, δὲν ἐγεννήθη, καὶ δὲν ἔχει ἄλλον ὅμοιον αὐτῷ." Τὸ Κοράνιον περιέχει τοὺς θρησκευτικούς, ἡθικούς, καὶ πολιτικούς νόμους, ὁ Τουρκικὸς χάρτης ὀλόκληρος εὐρίσκεται ἐν αὐτῷ, διὸ καὶ θέλει ὑπάρχει, μέχρις ὅτε ὑπάρχει Μωαμεθανικὸς λαὸς εἰς τὸν κόσμον· τὸ βιβλίον αὐτὸ διοικεῖ εἰς μίαν ἀπειρον ἔκτα-

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Νικόλαος Ζουάννης.	Ἰωάννης Γ. Ρίζος.
Νικόλαος Παπαδάκης.	Ἀντώνιος Τζηρᾶς.
Εἰς ἀνώνυμος.	Π. Ἀντωνιάδης.
Νικόλαος Α. Γουδῆς.	Ἰωάννης Ζήσης.
Κωνσταντῖνος Σγούτας	Π. Κ. Λουτράρης.
Δημήτριος.	Ἰωάννης Χρυσάκης.
Ἰωάννης Β. Μελλιούρης	Σταύρος Πετρίτσης.
Φώτιος Νικολάου.	Ἰωακείμ Α. Π. Ἰωακείμ.
Τηλέμαχος Βασιλειάδης.	Λεωνίδας Ι. Κοσμέτος.
Ἰωάννης Νιώτης.	Θεμιστοκλῆς Ἰγγλέσης.
Δ. Ν. Δελλαπόρτας.	Ἰωάννης Κ. Σουνῶδη.
Γ. Κουντούρης	Βασίλειος Ἰωάννου.
Μιχαὴλ Θερίλης.	Ἀντώνιος Ἀγαλόπουλος.
Β. F. Μανρογοδάτο.	Μιχαὴλ Τρυαταφύλλου.
Γεώργιος Δούκας.	Θεοδόσιος Καρδαλόπουλος.
Ἰωάννης Κωνσταντουλάκης.	Ἐμμανουὴλ Χρηστίδης.
Π. Ζ. Καζανόβας.	Κωνσταντῖνος Καρδαλόπουλος.
Ζαννῆς Τζιωτάκης.	Ἄργων Ἀλκιβιάδης.
Καταζῆς Καστορίας.	Μανώλης Ἀρχοντάκης.
Ζαχαρίας Δελίδης ἐκ Σκοπέλου.	Στέφανος Δημητρίου.
Ἐλευθέριος Εὐστρατιάδης.	Γεώργιος Καμπούρογλος.
Ἐλευθέριος Αντύπας.	Δημήτριος Ἡλιάδης.
Ἀλέξανδρος Κοντοδόπουλος.	Ἀλέξανδρος Κασσιμάτης.
Γεώργιος Καράρας.	Χρῆστος Μ. Κουμάκης.
Κ. Σπανδωνῆς.	Κύριλλος Στ. Μυρίσης
Α. Σπανδωνῆς.	Θεόκλητος Ἱεροδιάκονος.
Διαμαντῆς Νικολάου.	Χαράλαμπος Γεωργίου.
Φώτιος.	Γεώργιος Ἰωάννου Δεκατέλης.
Β. Κελαϊδίτης.	Νικόλαος Παναγιωτόπουλος.
Ἀργύριος Λύκος.	Ἀνώνυμος τις.
Ἰωάννης Ζ. Κάλφογλους.	Σάββας Αναστασίου
Νικόλαος Ναυπετογλίδης.	Σταμάτιος Πισζόλης.
Χ. Τουράσσης.	Βελισσάριος Στάμου Στιμάρι-
Εὐαγγέλης Ἰγγλέσης.	ατζής.
Σπυρίδων Κουφακῆς.	Νικόλαος Γιαμαλόγλους.
Β. Β. Κουρόπουλος.	

Ἰγνάτιος Γεωργιάδης.
Ἐμμανουὴλ Χρηστίδης.
Ἰωάννης Τριανταφύλλου.
Ἰωάννης Γκίττης.
Γεώργιος Π. Μαδέλλης.
Μιχαὴλ Ἀλατόπουλος.
Δημήτριος Δημητριάδης.
Ἰωάννης Μπογιατζόγλου Του-
τουτζής.
Φω. Δ. Λαγώπουλος.
Νικόλαος Γρυπάρης.
Ἰωάννης Κόκκινος.
Κωνσταντῖνος Πετριδῆς 2
Γεώργιος Γιαννόπουλος Λήμιος.
Κωνσταντῖνος Γαϊτάνης Λήμιος.
Ἰωσήφ Α. Βιτάλης
Γεώργιος Κανδύλης.
Ἀνδρέας Γιαλινᾶς.
Παναγιώτης Γρη. Λαμπίρης.
Ἰωάννης Φατούρης.
Κωνσταντῖνος Ραλλίδης.
Δημήτριος Ἰωάννου Δέσβιος.
Ἀλέξανδρος Πεκμεζίδης.
Ἐλένη Νικολάου.
Φίλιππος Κοτῶπουλος.
Κωνσταντῖνος Γιαλινᾶς.
Γεώργιος Ἀναστασιάδης.
Ἰωάννης Δάρας.
Δημήτριος Ἀλάμπης.
Ἀλέξανδρος Ἀλάμπης.
Ἀνέστης Ἀλάμπης.
Παντελάκης Σαράφογλου.
Ἐμμανουὴλ Γερμανέλης.
Βασίλειος.
Γεώργιος Κωκρῆς.
Ἀλέξανδρος Ῥοδοκανάκης
Γεώργιος Θ. Σοελέδης.
Ἀλέξανδρος Σοελέδης Χίος.
Κωνσταντῖνος Γεωργαντάκης
Χίος.
Γεώργιος Καστάνιας Χίος.
Δημήτριος Θληβίτης Χίος.
Νικόλαος Κλουβάκη Χίος.
Δημήτριος Λαπαρδᾶς Χίος. 2

Ἰωάννης Λίποβατζ.
Κωνσταντῖνος Ἐμμανουὴλ Πρού-
σαλης.
Δημήτριος Ξάνδης.
Αντώνιος Αὐκέριος.
Γεώργιος Χ. Κυριάκου Χαλ-
δαίος
Παπᾶ Γεώργιος Χίος.
Γεώργιος Ἀγγελόπουλος.
Γεώργιος Ῥαφάνης.
Βασίλειος Καλλιφρων.
Ἀριστομένης Δ. Ξανδόπουλος.
Ἰωάννης Κυριακίδης.
Κωνσταντῖνος Ῥωσόπαλος.
Ἀθανάσιος καὶ Μάρκος οἱ αὐ-
τάδελφος.
Γεώργιος Παππᾶ Ἰωάννου Κου-
τσοκαλινός.
Ἡλίας Χ. Δημητρίου ἐξ Ανα-
τολῆς
Γεώργιος Ἰωάννης Χρυσοπολίτης.
Γαληνός Ἰωαννίδης Δέσβιος.
Χρυσόσθένης Ἀκαστορίδης.
Κωνσταντῖνος Καραπατάς.
Λουκαρπίδης Βόλουμ.
Σ. Στεφανίδης Βόλουμ.
Ἰ. Α. Φιλαλήδης.
Ἰωάννης Χ. π. Ἀθανασιάδης
Βυζάντιος.
Κωνσταντῖνος Ἀνδρέας Βυζάντιος.
Ἀντώνιος Ι. Ξενιάδης Ἀνδριος.
Δημ. καὶ Χρυσόπουλος οἱ Αὐ-
τάδελφοι.
Δημήτριος Καλλιβούλης.
Γεώργιος Σάββα Βυζάντιος.
Δημήτριος Ἰωαννίδης Δημοκρίτης.
Ἀντώνιος Ἰωάννης Φιλαλήδης.
Ἀλέξανδρος Ἰωάννου Θεοδορίδης.
Κυριακὸς Κουμπάκης.
Ἀθανάσιος Ἰωαννίδης.
Ἰωάννης Τριανταφύλλης.
Ἀθανάσιος Συμηγιάδης.
Χαυμούζης Ἀλεξανδρίδης.
Π. Λαδοπούλος.

Νικόλαος Χρυσολέων.
Ι. Χρηστίδης.
Δημήτριος Παλαιολόγου
Γ. Κ. Χ. Ἀποστολέλης.
Βασίλειος Παναγιώτου.
Ἀθανάσιος Παπαράκης
Δημήτριος Κωνσταντῖνου.
Νικόλαος Καγγελάριος.
Αναστάσιος Καλούδης
Αντώνιος Μαλώδης.
Λάζαρος Ἀχταρτζόγλου
Στ. Ἰωαννίδης Βυζάντιος
Κ. Καρύδας.
Ἀλέξανδρος Καραβασίλης.
Θωμᾶς Λασκάρεως.
Γεώργιος Μορφιάδης
Θεόδωρος Μάνοειτζ.
Λάζ. Γ. Γεράση. ἐκ Βουκορεστίς
Συμοίων Πέτροβιτζ.
Γ. Α. Παππαδόπουλος.
Ν. Ζαρούφης.
Γ. Νικολόπουλος.
Δημήτριος Λεωνταρῆ
Κ. Πολυχρονιάδης.
Α. Δουκιάδης.
Ιω. Θεοχάρου.
Σταῦρος Νικολάου.
Γεώργιος Χουρμουσιάδης.
Γεώργιος Ἰωαννίδης.
Νικόλαος Χα. Κενδοῆς
Ἰωάννης Βογορίδης.
Δημήτριος Λογοδέτου.
Ἀλέξανδρος Χ. Εὐαγγελينوῦ
Ἀργύριος Ἀποστολίδης
Μαυροῦλ Γεωργιάδης.
Ἀλέξανδρος Καραβόπουλος
Π. Σωφρόνιος.
Ματθαῖος Μαυροκορδάτος
Κωνσταντῖνος Ν. Στέργιου.
Δημήτριος Ν. Στέργιου
Δημήτριος Χ. Κριεζῆ Θεσσαλός
Σκαρλάτος Σεβαστόπουλος
Ι. Δ. Σκαναβῆς
Κωνσταντῖνος Λεωνίδης.

Παντολέων Μαριμαρᾶς.
Ἀθανάσιος Νικολάου.
Ἀρχιμανδρ. Διονύσιος Βυζάντιος.
Η Ἑλληνικὴ Σχολὴ Κίου.
Ἱεροδιάκονος Σεραφῆμ Βυζάντιος.
Δημήτριος Αντύπας
Γεράσιμος Ἱερομ. Προς. Ταταούλων
Ιω. Ἱερεὺς Εφημέριος Ταταούλων.
Η Ἑλλ. Σχολὴ Ταταούλων.
Χρυσόδ. Κοκκινάκ. Δ. τῆς Ε. Σ. Τ.
Βασίλειος Σπερβάντζαι Σίφνιος.
Νικόλαος Μεϊμαρίδης.
Γεώργ. Ξενοφάνης ἐκ Τριγλίας.
Μακάριος Κωνσταντινίδης ἐξ Ἰκονίου.
Βασίλειος Ἰωάννου Λεπτοσυροῦ
Ἀνδρικός καὶ Κωστής Γεωργίου Δια-
μαντῆς.
Γεώργιος Νικολάου Ζωάννης.
Περικλῆς Πέτρου Τζοχατζῆ.
Ἀδελφοὶ Ποτοῦ.
Κωστής Νικολάου Μαγκάκη.
Ἀθανάσιος Γιάνγκου Κάλφα.
Ἰωάννης Ἰσιδώρου Τζοχατζῆ
Ἐμμανουὴλ Κρεσόπουλος.
Νικόλαος Τζωρτζῆς Βαφιάδης.
Κωστής Λαμπρίδης.
Σταῦρος Χ. Χριστοφῆ Ἀχταρῆ
Παῦλ. Ἱερεὺς ὁ κ. Σακελαρ. Κίος.
Χατζῆ Σωτήρης Πανάζης Κίος
Ἀχιλεὺς παπᾶ Ἡλιοῦ Κίος
Σκαρλάτος Βλασιάδης
Ἀσημάκης Χρυσοβέργης Κίος
Κωστάκης Εὐτυχίδης Προυσσαῖος
Ἀσημάκης Καπακουλάκη Κίος
Νικόλαος Αντωνίου Σίφνιος διδ.
Ἀπόστολος Σίφνιος ὑποδιάσκαλος
Μικὸς Μάξιμος Χίος
Χρῆστος Ηγεμειδῆς
Δημήτριος Νικολαΐδης
Θωμᾶς Φιλιππίδης
Ἰωσήφ Ἱεροδιάκονος
Μαυροδῆς
Κυριακὸς Χ. Γεωργίου
Λάζαρος Γάσπαρης

Μανολάκης Θεοδορίδης
 Φιλάρτος Ιεροδιάκονος
 Λουκάς Χ. Γαβριήλ Κύπριος.
 Αλέξανδρος Χ. Κομνηνού.
 Γρηγόριος Κατακιάτζουλας.
 Σπυρίδων Καγγελάρης.
 Νικόλαος Πετρίτσας.
 Δημήτριος Μουσούρης.
 Θωμάς Φιλιππίδης
 Γεώργιος Σ. Καλλιπολίτης
 Ιωάννης Αναγνωστόπουλος.
 Μηνᾶς Μακασαρίδης.
 Γεώργιος Δ. Παπαδόπουλος.
 Γιάγκος Ρογκοντζίδης.

Θεοδόσιος Λουκίας.
 Κωνσταντίνος Κορωναῖος
 Ιωάννης Παλαιολόγου
 Π. Λαδόπουλος
 Ιω. Μαντζελόπουλος.
 Ιω. Σταματιάδης
 Α. Γ. Πασπάτης Ἴατρος.
 Α. Μ. Βλαστός Ἴατρος.
 Ε. Πατρίκιος Ἴατρος ὁ ἐκ Κέας.
 Δωρόθεος Ἱεροδιάκονος
 Καισάριος Ἱεροδιάκονος
 Βασίλειος Ἀσκληπιάδης
 Παῦλος Συμεργιώτης
 Αλέκος Φωτιάδης.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ ΤΙΝΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ.

Σελίς	στήχος	ἀντί	γράφε
7.	2.	πάντα	πάντη
8.	1.	ὁποίως	ὁποίας
10	32	ἀνοικτή	ἀνοικτή,
11	33	να ὑποχρεώσου	να ὑποχρεώσου
11	5	παρὰ καζάν	καρὰ-καζάν
10	20	δὲν ἐτρέφετο	δὲν ἐτρεφε
15	1	ἢ γραμματεὺς	ὁ γραμματεὺς
17	17	Ἐμίρ Χάτζης	Εμίρ Χατζῆς
17	2	τοῦ Σελήμ τοῦ γ'	τοῦ Σελήμ τοῦ γ'.
18	32	συντρόφων των	συντρόφων των
24	32	τὴν συνηθισμένον	τὸν συνηθισμένον
35	34	τὸν κρατῆ	τὴν κρατῆ
38	1	1808	1826,
39	32	Πασᾶ, καπουσοῦ	Πασᾶ-καπουσοῦ
41	1	κατὰ τῆς ὁποίας	τοῦ ὁποίου ^ε
41	14	εἰς αὐτὴν ἐπιμονή	εἰς αὐτοὺς ἐπιμονὴν
45	28	να ὀπισθοδρομοῦν	να ὀπισθοδρομοῦν.
48	25	θαλαμηπόλος	μυστικισύμβουλος
48	9	Ρουστεγιούκ	Ρουστσοῦκ
54	5	θρησκείαν,	θρησκείαν,*
55	9	ὠνόμασα	ὠνόμασε
55	4	αἱ φατρίαι	καὶ αἱ φατρίαι
56	1	ἀρβένων	ἀρβένων.
56	7	ὁ Σσημὲν-πασᾶς	ὁ Σσημὲν-πασᾶς
59		Δοκβεύτης	Δουβεύτης
61	17	τὸν διοργανισμόν	τὸν διοργανισμόν τε.
62	3	τοὺς ἀλεμάδες	τοὺς Οὐλ εμάδες
64	8	καὶ διὰ μεμάλων	καὶ διὰ μεγάλης
68	20	χρηματικῶν	χρηματικῆς
68	20	καὶ τυχόν	καὶ ταχύν
68	20	νῆ	νά
68	5	Ρώσσον	Ρύσσον
68	69	Βεζύριν	Βεζύριν

1893

BALANCE SHEET

Assets	Liabilities	Assets	Liabilities
1. Cash	1. Cash	2. 100.00	2. 100.00
2. Accounts Receivable	2. Accounts Payable	3. 10.00	3. 10.00
3. Inventory	3. Notes Payable	4. 20.00	4. 20.00
4. Prepaid Expenses	4. Other Liabilities	5. 5.00	5. 5.00
5. Fixed Assets	5. Total Liabilities	6. 35.00	6. 35.00
6. Total Assets	6. Total Assets	7. 100.00	7. 100.00

SISMANOGLIO
 SISMANOGLIO
 SISMANOGLIO